

Vol. I

No. 3

12th February, 1979.

(Monday)

23 Magh, 1900 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 155
Written Answers to Questions	.. 178
Matters under Rule 329 :	
re : 1. Opening of fire on students and arrest of students at Madanapalle	.. 199
re : 2. Beating the people by the Police at Tadepalligudem on 5-2-1979	.. 214
Papers laid on the Table :	.. 220
re : Copy of the 35th Annual Report of the Hyderabad- Chemicals and Fertiliser Limited for the year 1976-77	.. 220
Discussion on the Motion on Address by the Governor	.. 220

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Third Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
Monday the 12th February 1979.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.
(Mr Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Non Supply of Medicines to Rural Dispensary at Lakhanapuram,

25—

* 2559 Q.—Sarvasri M B Parankusam (Vunukuru) and S. Vijaya Rama Raju (Nagur).—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state,

(a) whether it is a fact that medicines have not been supplied to the rural dispensary at Lakhanapuram in Kurupam Samithi of Srikakulam District,

(b) whether it is also a fact that a Homeopathi Doctor has been posted to that Allopathic Rural Dispensary.

(b) if so, the reasons for such posting?

పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎం. జాగారెడ్డి) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) ఒక ఆర్. ఎం. పి. ఆ డిస్పెన్సరీకి తాత్కాలిక ప్రాతిపదికపై ఇన్ చార్జిగా ఉన్నారు. అంతేకాని ఏ హోమియోపతి డాక్టరును తియమించ లేదు.

(సి) కురుపాం పంచాయతీ సమితిలో రెండు డిస్పెన్సరీలు ఉన్నాయి. లక్ష్మపురంలో ఉండేది ఆలోపతి డిస్పెన్సరీకాగా మదలంగిలో ఉండేది అయుర్వేద డిస్పెన్సరీ. ఈ రెండు డిస్పెన్సరీలను, వెనుకటిజిల్లా బోర్డు 1962 లో కురుపాదం సమితికి బదిలీ చేసింది. మదలంగిలో ఒక (బి) తరగతి గ్రామీణ వైద్య ప్రాక్టీ షనరు 1970 నుండి పనిచేస్తున్నారు.

లక్ష్మపురంలోని ఆలోపతి డిస్పెన్సరీ విషయంలో, వైద్య అధికారి పరతి సుమారు ఆరు సవత్సరాల నుండి ఖాళీగా ఉంది, ఏ విధమైన వైద్యానికి వోచు

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member

కోని లక్కాపురం గ్రామస్థులకు వైద్య సదుపాయం కల్పించే ఉద్దేశంతో కురు పాం పంచాయతీ సమితి ప్రత్యేక అధికారి ఒక గ్రామీణ వైద్య ప్రాక్టీషనరును నియమించారు జిల్లా ఎంపిక సంఘం ఆయుర్వేద గ్రామీణ వైద్య ప్రాక్టీషనరు పదవిలో ఆయనను ఎంపికచేసి, తాత్కాలిక ప్రాతిపదికపై ఆర్. ఎం. పి. గా నియమించేందుకు ఆ పంచాయతీ సమితికి కేటాయించడం జరిగింది ఆ గ్రామీణ వైద్య ప్రాక్టీషనరు 20-2-76 నుండి అంటే ఆయన ఉద్యోగంలో చేరిన తేదీ నుండి ఆ ఆలోపతి డిస్పెన్సరీలో పనిచేస్తున్నారు.

.. శ్రీ ఎం. బి. పరాంకుళం — లక్కాపురంలో ఉన్న రూరల్ డిస్పెన్సరీకి మందుల సప్లయ లేదా అంటే లేదు అన్నారు మందుల సప్లయ లేదు గాని ఒక ఇన్చార్జ్ డాక్టరుని వేళాము అన్నారు. అది ఇన్చార్జ్ కాకుండా జిల్లా పరిషత్తువారు పేనల్ సెలెక్టు చేసి ఎలాట్ చేసిన మనిషినే ఎప్పాయింట్ చేశారు అన్నది వాస్తవమైన విషయము 2 1/2 సంవత్సరాలు అయింది. ఆయన రెండు సంవత్సరాలనుంచి జీతము లేకుండా పని చేస్తున్నాడు. మరి మందులు లేకుండా, రీ సంవత్సరాలనుంచి డాక్టరు లేకుండా ఉంటే దానిని హోమియో క్రింద మార్చడమో లేకపోతే ఆయుర్వేద డాక్టరును వేయడమో చేయాలి కాని ఏ క్లాసు మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్ అవ్వాలనే నిష్పక్షాధిన్లో అర్హత లేని ఐ క్లాసు అతనిని కంటిన్యూ చేయడం అక్కడ చారికి ప్రత్యక్షము. లేకుండా డాక్టరు లేకుండా చేస్తున్నారు. అక్కడ ఆ ఐ క్లాసు ప్రాక్టీషనరు అర్హత లేనివాడు కాబట్టి దీనిని వెంటనే సరిదిద్దడానికి గౌరవనీయ మంత్రిగారు చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి — వెంటనే సరిదిద్దడానికి చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్) — గత శాసన సభలో రెండు పర్యాయాలు వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఇండియన్ మెడిసిన్, పంచాయతీ రాజు ఈ రెండింటి డ్యూయల్ కంట్రోలు ఉంది దీనిపైన. అందు నేత పంచాయతీ వాళ్ళకి ఫండ్స్ వచ్చింది ఇండియన్ మెడిసిన్ వారికి తెలియదు ఇండియన్ మెడిసిన్ చేస్తున్నది పంచాయతీవాళ్ళకు తెలియదు అందువల్ల మందులు లేకపోవడమే కాకుండా కంట్రోలు లేక డాక్టర్లు లేకపోవడం జరుగుతున్నది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మంత్రివర్యులు గట్టి చర్యలు తీసుకుంటారా లేదా, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడతారా లేదా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి — గత శాసన సభలో గౌరవ సభ్యులు పూల సుబ్బయ్య గారి ప్రశ్నపై కొన్ని ఇబ్బందులు దూరము చేయడము జరిగింది మిగతా వాటిని కూడా తొందరగానే దూరము చేసేందుకు ప్రయత్నము చేస్తున్నాము.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— మీరు దగ్గరికిపోతే దూరము పోతుంది. మీరు దగ్గరికి పోనిచే దూరము ఎట్లా తగ్గుతుంది? ఆ డ్యూయల్ కంట్రోలు తీసివేయ డాక్టికి మీకు ఏమి అభ్యంతరము? అక్కడ మందులు లేవు. టింబర్ అయెడిన్ కాటన్ కూడా లేదు. దీనికి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. దీనికి ఏమైన హామీ ఇచ్చి ప్రజలను తమలు జరుపుతారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి —చర్యలు తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ —ఈ డిస్ పెన్సరీలో మందులు సప్లయ చేయలేదా అంటే అవును అన్నారు. మందులు అయినా సప్లయ చేయండి

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—ఈ డిస్ పెన్సరీలో మందులు సప్లయ చేస్తే స్టాటుట్లలో వాడ్యత పంచాయతీ సమితిది, ప్రభుత్వంవైపునుంచి 2000 రూపాయల మందులు సప్లయ చేయాలని ఆర్డర్స్ ఇవ్వబడ్డాయి. మరి పంచాయతీ సమితి ఎందుకు సప్లయ చేయలేదో. బహుశః వారి దగ్గర జనరల్ ఫండ్ను లేకపోవచ్చు. ఇప్పుడు శ్రీ పూల మల్లయ్యగారు చెప్పిన విధంగా నేను కంప్లీటుగా ఆ రిపోర్టు తెప్పించి ఆలోచించి చేస్తాను.

శ్రీ వి. కోననాదీశ్వరరావు (ఉయ్యూరు) :—మొత్తం సమితి మీదే 2000 రూపాయలు సరిపోదు. ఆ మొత్తం పెంచడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం.బాగారెడ్డి —కొన్ని పంచాయతీ సమితులు ఈ రెండువేల రూపాయల 8-40. a. m. కు కూడా వారి జనరల్ ఫండ్నులోనుంచి ఖర్చుపెట్టే వరిస్తే తిలోత్తేభం. ఈ 2000 రూపాయలు లేని పంచాయతీ సమితులు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. మరి ఎక్కడైతే సడల్లు ఎక్కువ ఉంటే ప్రభుత్వం ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టేటటు ఉంటే దానికి కూడా ప్రభుత్వం వెనుకకు పోదు. అటువంటి దానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తాను.

Harassment by Senior Students of the College of Fine Arts and Architecture of Jr. Students

26—

*2281 T-Q.-Sri C. Janga Reddy (Shyampet):—Will the Minister for Technical Education and Indian Medicine be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the first year students of Architecture in the College of Fine Arts & Architecture were paraded naked on 21-8-1978 in the building corridors with pictures painted on their bodies, by the senior students in the presence of the Principal, Staff and Girl students of the said College; and

(b) if so, the action taken by the Government in this regard?

సాంకేతిక విద్య, భారతీయ వైద్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి)

(ఎ) కాదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి):—ఁక్వికల్ ఎడ్యుకేషన్, మినిస్టరు గారు మరి ఁక్వికల్ గా సమాధానం చెప్పకుండా వాస్తవం చెబుతారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—వాస్తవం చెప్పినాను. ఈ రేగింగు అనేది గౌరవనీయ సభ్యులు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో చదువుకొన్నప్పుడు వారికి కూడా తెలుసు. ఫస్ట్ యర్ మూడెంట్స్ వచ్చినప్పుడు ప్రతీచోట కొంత చోట్ల ఫస్ట్ సంస్థాన చల్లడంకూడా జరుగుతుంది. అదేవిధంగా ఁక్వికల్ వైస్ చాన్స్ లీజువారికి

లోపల కొంతమంది చేతుల్లో బ్రష్టులు ఉంటాయికనుక కొంత పెయింట్ చేయడం చేశారు. బట్టలు విప్పి చేయడం నగ్నము చేయడం మాత్రం కాలేదు. అది సత్య దూరమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—పెయింటింగు శరీరముమీద చేశారా, బట్టలమీద చేశారా? ఈ రేగింగును ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్నదా, లేక నివారించేందుకు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుంది?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—ముఖమీద బ్రష్ పెట్టి కొంచెము చేశారు. ముఖముమీద చేసినా చేతిమీద చేసినా అది శరీరమే, నగ్నము చేస్తేనే శరీరమని కాదు. వారు క్రొత్త పిల్లలు కనుక కొంత ఖయవడిపోయారు నేను తరువాత మోడెంటు యూనియన్ లీడర్స్ ని, లెక్చరర్స్ ని అడిగాను. అక్కడ వారు అల్లరి చేసివృత్తికి వ్రెన్సిపాలు వచ్చారు. కాకినాడలో ఏదో జరిగిందిగాని ఇక్కడమాత్రం ఏమీ జరగలేదు.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య (గూటి) :— ఈ వ్యక్తి చాలా దారుణమైన వ్యక్తి. ఇది యోచన చేసి వేస్తారా అనిపిస్తున్నది. ముఖ్యంగా ఈ వ్యక్తి వేసేవారు ఇందులో యదార్థం ఉన్నదా లేదా తెలుసుకోకుండా వ్యక్తి వేయడం, ఇంకో వ్యక్తిలోకి దిగడం

(ఇంటరప్షన్సు)

Mr. Speaker :—I am not allowing you to comment on the Question. You please put the supplementary Do not make any commentary on the question. It is none of your business to comment on the question, which has been admitted by me

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య :— నేను చదివిన తరువాత ఏమి వేస్తానో కూడా చూడకుండా

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఈ వ్యక్తి వేయడం ప్రాప్తం కాదు అంటున్నారు. ప్రాప్తం ఇంప్రాప్తం చూడవలసింది నేను. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :— ఈ రాగింగ్ అనేది చాలా చిన్న విషయం అనుకుంటున్నారు. కాకినాడ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ విషయంలో గానీ లలిత కళల కాలేజీలో గానీ పద్ధతి ఉండదని చెప్తు పైన వీవు పైన అపఖ్యారమైన బొమ్మలు చిత్రించి వారిని కారిడార్ లోకి తీసుకువెళ్లారని విర్యార్థులు మాకు చెప్పిన విషయం. గౌరవనీయులు మీదా నాకు అటువంటి సమాచారమే తెలియజేశారు. ఈ అనుభవం దృష్ట్యా మంత్రాగారు మరల విచారణ జరిపిస్తారా? ఈ రేగింగును నిషేధించడానికి ప్రభుత్వం యోచన చేస్తుందా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—నేను దీని సమాచారం సేకరించినంతమేరకు పద్ధతి ఉండదనిలేదని తెలిసింది. రేగింగు మొదట్లో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఉండేది. ఇప్పుడు కాకినాడలో జరిగింది. పిల్లలను ఒక రైలు ఇంజనులాగా తీసుకు

వెళ్ళడం, 15 రోజులు కాలేజీ మూతపెట్టడం జరిగింది దీనిని ప్రభుత్వం చేయడం కాదు, సభ్యులు అందరూ సహకరించాలి. చిన్న వినోదం నిషేధించారు అనకుండా ఉంటే నిషేధిద్దాము అందరి సహకారం ఉండాలి.

శ్రీ పి. వెంకటరావు (నూటివీడు) :- ఈ రేంగ్ కొన్ని కళాశాలల్లో చాలా తీవ్రంగా ఉన్నది. ఇది జరిగిన చోట గుమ్మనంగా బయటికి చెప్పకోలేని పరిస్థితులలో జరుగుతున్నది. మంత్రిగారికి ఎవరి సహాయం అక్కరలేదు. కేటగారికల్ గా ప్రభుత్వం ఒక స్టేటు మెంట్ చేయాలి బేస్ చేయండి, ఈ నేరం చేసినవారి మీద సీరియస్ గా ఏక్షన్ తీసుకోడానికి అవసరమైన చట్టాలు తెచ్చి చేయక పోతే చిన్న చిన్న పిల్లలు మెంటల్ గా వగ్గరి అవుతున్నారు.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి — ఈ రేంగ్ ఒక ఆచారంగా వస్తున్నది. దీనిని అపడానికి విద్యామంత్రిగారు అందరం కూర్చోని సంప్రదించి పరిశీలిద్దాము. కట్టుదిట్టముగా ఏర్పాట్లు చేయడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు — ఒక గడువులోగా చేస్తామని చెప్పగలరా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి — గడువు ఏమిటి ఉంటుంది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఇదివరలో ఒకసారి ఒకరు ఈ రేంగ్ వల్ల ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. It is a very serious matter. It is going on for years. The Government must issue proper instructions to all the Colleges.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :- తప్పకుండా పరిశీలిద్దాము.

Shifting of the burial ground of Hindus in Guntur
to a distant place

27—

*2046 Q.-Sri T. Amrutha Rao (Tadikonda):-Will the Minister for Health & Medical be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that the burial ground of Hindus called Bongarala Beedu, situated in the heart of Guntur Municipality is proving injurious to the health of the public and

(b) if so, whether the Government will consider to shift the same to a distant place from the town?

ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్) :- (ఎ) శ్మశానం పట్టణం మధ్యలో లేదు. కానీ అది పట్టణం ఈశాన్య మూలలో ఉన్నది. అది ప్రజల ఆరోగ్యానికి ఎట్టి హాని కలిగించడం లేదు స్థానిక ప్రజల నుండి ఎటువంటి ఫిర్యాదు కూడా అందలేదు.

(బి) సదరు శ్మశాన భూమి మరోచోటికి మార్చడానికి అనువైన స్థలం సిద్ధంగా దొరకడం లేదు.

శ్రీ టి. అమృతరావు :- ఈ బొంగురాలబీడు శ్మశానం విషయం చాలా బాధాకరమైన విషయం. ప్రజలకు ఆవారోగ్యకరంగా లేదనే మంత్రిగారు

చెప్పడం చాలా విచారకరంగా ఉంది. ఒక పీనిగ మీద దాదాపు 10 పీనిగలు పూడ్చిపెట్టడం కుక్కలు పీక్కుతినడం జరుగుతున్నది. చేతులు కాళ్ళు తలలు ఇళ్లలోకి తెచ్చి పెట్టెయ్యడం జరుగుతున్నది పీనిగలను కాలిన తరువాత దుర్వాసవతో కొందరు అస్పృశి పాలియ్యారు, పవిత్రమైన స్థానం మీద అందరూ చెమ్మడికి కూర్చోవడం జరుగుతున్నది. మంత్రిగారు ఒకసారి వచ్చి చూస్తే తెలుస్తుంది. మాజీ మున్సిపల్ చైర్మన్ అంకమ్మగారి సమాధి మీద కూడా దొడ్డికి కూర్చోవడం జరుగుతున్నది. కాబట్టి దానిని దూర ప్రాంతానికి తరిలించాలని కోరుతున్నాను

Sri A. Madan Mohan:—If necessary, I will call for fresh reports. As far as this matter is concerned, the matter confines to Municipal authorities. There is no health hazard as far as this location is concerned.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ (రేపల్లె).—ప్రజలు నివసించే చోటికి దగ్గరిలో లేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. వారికి వచ్చిన సమాచారం సరైంది కాదు. పట్టణంలో ప్రజలు నివసించే చోటికి 50,100 గజాల దూరంలో ఉంది. అది ప్రజల అరోగ్యానికి ప్రమాదకరంగా ఉండనడంలో ఏమీ సందేహం లేదు. అక్కడ ఇవాళ ఉన్న పరిస్థితి గురించి అమృతరావుగారు చెబుతున్నది నిజమే. మంత్రిగారు వెంటనే దానిని తరలించడానికి చర్య తీసుకుంటారా?

Sri A. Madan Mohan:—I have stated that I will call for fresh reports for my satisfaction and for the satisfaction of the Hon'ble Members.

శ్రీ వి. చిన్న (విజయవాడ వెస్టు).—ఈ స్థానానికి మునిసిపాలిటీవారు గానీ, కలెక్టరు గానీ, తాసిల్దారు గానీ ఖౌండర్ గోడ కట్టమని చెబితే కట్టడం లేదు. వ్యూహంలో ఇళ్ళు కట్టుకుంటున్నారు. పీనిగలను పాతిపెట్టడానికి చోటు లేకుండా ఉన్నది. మొత్తం నిండిపోయింది. మంత్రిగారు దానికి సరైన ఏర్పాట్లు చేయించి గోడ కట్టించాలని కోరుతున్నాను, నేను కలెక్టరుగారికి ఫోను చేసినా కూడా అదుపులో పెట్టే పరిస్థితి పోలిమలకు గానీ కలెక్టరుకు గానీ లేకుండా ఉంది, మునిసిపల్ స్పెషల్ ఆఫీసు నేను 7 ఏళ్ళు ఉండిపోతున్నాను అంటూ పట్టించుకోడం లేదు, వ్యూహానికి ఒక ఖౌండర్ గోడ వెంటనే కట్టినారా?

8-0 a.m.

Sri A. Madan Mohan:—I will answer this question when I become the Minister for Municipal Administration, as it relates to municipalities. I don't know what is there in Vijayawada. If a separate question is put I will answer.

Sri N.S.N. Reedy (Visakhapatnam-II).—I am asking about the Guntur bural ground.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు.—వ్యూహాలకు ఒక మంత్రిని వేస్తే ఈ బాధ పోతుంది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఇలా చెప్పి తప్పించుకోడానికి వీలులేదు. వారి బాధ్యత జాయింట్ అండ్ సెవరల్. నేను మున్సిపల్ మంత్రిని అయితే చేస్తాను అన్నది సరయిన సమాధానము కాదు. ప్రజా సమస్యల మీద గౌరవ సభ్యులు అడిగినప్పుడు అలా చెప్పడం సరయినది కాదు.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ — తప్పించుకొనే ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదు. వారు అడిగే ప్రశ్న కరక్టుగా అడిగితే కరక్టు జవాబు వస్తుంది. మున్సిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను మంత్రిగారు ఇచ్చే దానికి జవాబు నన్ను చెప్పమంటే . .

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలను మంత్రిగారు టైట్ గా తీసుకో కూడదు. ఎది ప్రజల ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన విషయం. నేను మున్సిపల్ మంత్రిని అయితే చెపుతాను అని మంత్రిగారు తప్పించుకొనే వాదనతో జవాబు తోగిసి పుచ్చకూడదు.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు (పొమ్మూరు) :—ప్రజల ఆరోగ్య శ్రేయస్సు దృష్ట్యా స్మశానాలను ఊళ్లకు దూరంగా తీసుకు వెళ్లే కార్యక్రమం ఏమయినా ఉందా?

Sri A. Madanmohan:— I have no such information.

Taking up the New Rural Health Scheme by the Centre

28—

* 612 Q—Sri Bhattam Sreerama Murthy (Parawada) :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state .

(a) whether the Centre has informed the State Government about the new rural health scheme taken up by the Centre for implementation; and

(b) if so, the details of the scheme in so far as it applies to the state?

ఆరోగ్య, వైద్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్) :—(ఎ) అవు నండీ. కేంద్ర ప్రభుత్వం, గ్రామీణ ఆరోగ్య పరీక్షనుల క్రింద, సామాజిక ఆరోగ్య కార్యకర్తల పథకం ప్రవేశ పెట్టింది.

(బి) ఆ పథకం మన రాష్ట్రంలో 2-10-1977న ప్రారంభించబడింది. ఆ పథకం యొక్క ముఖ్యాంశాల ప్రకారం ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలోని ప్రతి వేయిమంది జనాభాలో నుండి ఒక కార్యకర్తకు శిక్షణ ఈయబడుతుంది దాని మూలంగా ఆయన చిన్న చిన్న రోగాలకు చికిత్స చేయడానికి, అన్ని జాతీయ ఆరోగ్య, వైద్య కార్యక్రమాలు అమలు జరపడంలో తోడ్పడడానికి గ్రామస్థునికి, వైద్య శాఖకు మధ్య సంధాన కర్తగా పని చేయడానికి వీలవుతుంది.

శ్రీ బాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—వారికి శిక్షణ ఇస్తున్నాము అన్నారు. శిక్షణ ఇచ్చిన మనిషికి జీతము ఏమయినా ఇస్తారా? వారికి మందులు కూడా ఏమయినా ఇస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—వారికి నెలకు రు. 50 ఇస్తారు. వారి మీద డిపార్టుమెంటుకు ఏమీ గ్రీవ్ లేదు.

వారి నర్సిసు నచ్చకపోతే ఇంకొకరిని వేసుకోవచ్చు. మందులు కొన్ని సప్లయి చేయబడతాయి. చిన్న రోగాలకు మాత్రము వీరు సహాయపడతారు.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మ (రాజంపేట్) —దాదాపు ఆరు, ఎనిమిది నెలల నుంచి ఈ పాల్తు వర్కరునికి జీతాలు లేవు. అవి ఇచ్చే ఏర్పాటు మంత్రిగారు చేస్తారా

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ —తప్పకుండా....

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి —అరబు ఇటువంటి వారిని ఎంత మందిని అప్పాయింటు చేశారు. వారికి జీతాల క్రింద, మందుల క్రింద ఎంత ఖర్చవుతుంది? అవివరాలు తెలియజేస్తారా ?

Sri A. Madan Mohan. —This is a Government of India scheme. It is 100% subsidised by the Government of India. They have introduced this scheme in various States including our State. We have also adopted that. Some of the districts have been adopted. Some of the districts have to come under this scheme. The districts where this scheme has not been adopted some of the primary health centres are taken. We have taken about 18 primary health centres during 77-78 itself. The other primary health centres will also be covered. It is a fact that there is a delay in supplying all medicines as well as the contingency fund to be given to them as stipends. We have been writing to the Government of India. As and when they release we will give. I will agree with the hon Member that there has been a delay but it is not on account of any lapse on the part of the State Government.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి —నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు. ఎంత మందిని అప్పాయింటు చేశారు, జీతాల క్రింద, మందుల క్రింద ఎంత ఖర్చవుతుంది? ఎన్ని జిల్లాలు ఈ స్కీము క్రింద కవర్ చేశారు? కవర్ చేయని జిల్లాలు ఎప్పుడు కవర్ చేస్తారు? ఆ వివరాలు ఉంటే చెప్పండి. లేకపోతే తరువాత ఇవ్వండి.

Sri A. Madan Mohan :—The hon Member knows that I am not in the habit of misleading the House, by any chance . . . వాదగర్ ఉన్న ఇన్ ఫర్ మేషన్ నేను ఇస్తాను.

With a view to improve health status of the rural population not merely by increasing the number of doctors or increasing the output of medicines but by making each individual realise and appreciate the need of simple steps in sanitation, preventive promotive and rehabilitative health activities, where such care is needed the Government of India in consultation with all concerned recommended to all State Governments to introduce the community health workers scheme as a part of the Plan for health care services in rural areas in 28 multi-

purpose workers districts and one P.H.C. in each of the remaining districts in the entire country with effect from 2-10-77 and also reviewed in June this year to consider whether it should be extended particularly to other districts which would have completed reorientation training under the multipurpose workers scheme. This State Government have accordingly issued orders in G.O.Ms No 991 Health dated 1-10-77 on the lines recommended by the Government and implemented it with effect from 2-10-77. While Nalgonda, East Godavari, Nellore and Chittoor were selected as multipurpose workers district for implementation of the scheme. One P.H.C. each was selected from the remaining districts in the first phase. The scheme was centrally sponsored one with 100% central assistance and its implementation is as per the pattern prescribed by the Government of India.

మిష్టర్ స్పీకర్ — వారు అడిగినది ఎంతమందిని అప్పాయింట్ చేశారని ...

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ — ఆ ఇప్పట్లోను నా దగ్గరలేదు.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— గవర్నరుగారి ప్రసంగంలాగే దీనికికూడా సమాధానం వచ్చిందని భావించుకోవాలా !

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) — కేంద్ర ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఈ పథకం యొక్క వివరాలు, ప్రైవేటుంగులో ఇచ్చే ప్రధాన అంశాలు ఏమిటి? ఎంతకాలం ప్రైవేటుంగు ఇస్తారు? గ్రామీణ ఆరోగ్య అవసరాలకు వీరు చేసే సర్వీసు సంతృప్తికరంగా ఉందని మీ అనుభవంతో చెప్పగలరా, లేక ముయినా లోటుపాట్లు ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— కొంతవరకు ఉపయోగపడుతోందని చెప్పవచ్చు. పూర్తిగా ఉపయోగపడుతోందని చెప్పలేము. వారికి ఉన్న విద్య, విజ్ఞానము చాలా తక్కువ. ఆ విజ్ఞానము యం బి బి యస్. వారికి ఉన్నంత ఉండదు. వారిలా ఉపయోగపడతారని చెప్పడానికి ప్రభుత్వము సిద్ధముగాలేదు. కాకపోతే చిన్న చిన్న రోగాలకు మాత్రము ఉపయోగపడతారు. మొయిమండికి ఎక్కువ ఉన్న జనాభాకు ఒక కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్ ని స్థాపించుకొంటున్నాము. గ్రామంలో జనాభా అంతకు తక్కువ ఉంటే ప్రక్క గ్రామాలను కూడా తీసుకోవడం జరుగుతోంది.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య :— గత సమావేశములో చెప్పడము జరిగింది. 9-00 a.m. నా నియోజకవర్గం గుత్తిలో హాస్పిటల్సుకు 80 మెళ్ళ దూరం పోవలసివస్తోంది. ఈ కొత్త స్కీము క్రింద గుత్తిలో ఏమయినా వైద్య సదుపాయాలు కల్పించకపోతే ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడతారు. ఆ స్కీము క్రింద ప్రజలకు ఏమయినా చేస్తున్నారా లేదా అని, 70 సెంటర్లు ఉన్నాయి అన్నారు 70 సెంటర్లు క్రింద యిది ఉన్నదా లేదా? తెలుసుకోకపోతే ఎట్లా? ఎన్ని సెంటర్లు ఉన్నాయో మాకు తెలియదు.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— గుత్తి సెంటరు లేకపోతే మేము క్రియేట్ చేస్తాము. గుత్తి సెంటరు ఉన్నదా లేదా అనే విషయం నా దగ్గరలేదు.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు — కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు జరుపమన్నది అమలు జరుపుతున్నాము అన్నారు. పార్టేజ్ ఆఫ్ ఎం.బి.బి.ఎస్ డాక్టర్లు ఉన్నప్పుడు మనం రూరల్ హెల్త్ స్కీము క్రింద ఎక్కువ గ్రామాలలో వైద్యం అందజేయ లేము. కాబట్టి యిట్లాంటి వాటిని ఏదో అసరా చేసుకొని పెడతాము అంటే వీరికి వచ్చిరాని వైద్యం సేపి ఎవరో తయారుచేసిన మందులు జేబులో పెడితే వారికి జబ్బు వస్తే యిప్పుడు ఎం.బి.బి.ఎస్. డాక్టర్లు యిచ్చే మందులకే దిక్కు లేకుండా ఉంటే యిట్లాంటి వారిచేతిలో జనాన్ని పెట్టటం సరైనదికాదు మనకు ఉన్న డాక్టర్లను ఎక్స్ పోజ్ట్ చేస్తున్నాము. ఏవరయినా సోపల్ గా డిస్ పెన్సరీస్ పెట్టడానికి పబ్లిక్ మందుకు వస్తే ఆ డిస్ పెన్సరీస్ పెట్టడానికి ప్రభుత్వం సుందుకు రావడంలేదు. you must take the M.B.B.S doctors near to the point. అది మాచేసి 500 రూపాయలు, 1000 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఈ పని చేస్తాము అంటే—We are allowing inefficient doctors to treat the patients. Will the Government think again to start dispensaries in the rural areas

Sri A. Madanmohan :—These people neither treat them nor give injection. We cannot take the risk at the hands of these people తలనిప్పి అంటే ఈ గోలీ యివ్వమని, భేధులు అయినాయి అంటే ఈ గోలీ యివ్వమని, ఏవో చిటకాలు చెబుతారు. వారు మందులు యివ్వడం, యింజక్షన్స్ యివ్వడం కాదు. ఆ రోగిని హాస్పిటల్ కి తీసుకు వెళ్ళే దానికి, కొద్దిగా నయం అయ్యేదానికి సహాయ పడితారు తప్ప యింకేమి కాదు

శ్రీ ఎమ్ ఓకార్ (నరసంపేట్) :—బొత్తిగా లేని దానికన్న నయం అనుకోండి త్రెయినింగ్ కోసం సెలక్టు చేయబడడానికి అర్హతలు ఏమిటి? సెలక్టు చేసే వారు ఎవరు? ఆ తరువాత వారి మీద అజమాయిషి ఎవరిది?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—సెలక్టు ఎవరూ చేయరు. వెయ్యిమంది జనాభా ఉండే గ్రామాలలో ఆ గ్రామాలలో ఆ గ్రామ ప్రజలందరూ కలిసి ఒకరిని నియమించుకుంటారు. ఎవరిని అయితే గ్రామ ప్రజలు నియమించుకుంటారో వారిని కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్ గా గుర్తిస్తాము వారికి సెలకు 500 రూపాయలు స్టైపెండ్ యిస్తాము. అక్కడ ఉండే జనాభా వారు నచ్చకపోతే వారిని తీసివేసి యింకొకరిని నియమించుకోవచ్చు.

శ్రీ పూరి సుబ్బయ్య :—మంత్రి గారికి విషయాలు సక్రమంగా బోధపడి వట్లుగా లేదు. ఇది రాజనారాయణ స్కిమ్ రెజెలియన్ స్కిమ్. గ్రామం మొత్తంగా సెలక్షన్ కాదు. ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్ లో ఉండే డాక్టరుకు కొన్ని గైడ్ లైన్స్ యిచ్చారు. ఆ గైడ్ లైన్స్ ప్రకారంగా ఎంపిక చేయాలి అక్కడ వారి యిష్టా యిష్టాలతో ఎంపిక చేయడం వల్ల గ్రామాలలో ఘర్షణలకు తావు యివ్వడం జరుగుతున్నది. వారికి సుష్టంగా గైడ్ లైన్స్ యివ్వక పోవడం అన్నది ఒక లోపం. ఒక బ్యాచ్ అయిపోయింది. రెండవ బ్యాచ్ ట్రైనినింగ్ అవుతున్నది నేను కూడ వారికి కొన్ని సలహాలు యిచ్చే వాడిని. మొట్టమొదట ట్రైనినింగ్ అయిన వారికి స్టైపెండ్, యివ్వలేదు. వారికి స్టైపెండ్ రావాలి. ఆ స్టైపెండ్ యిచ్చేదానికి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు

జరిపి యిప్పించాలి సెలక్షన్ గైడ్ లైన్స్ కొట్టాటకు దారి తీస్తున్నాయి. సక్రమంగా జరిగే దానికి డెఫినిట్ యిన్స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చేటట్లు ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—స్టయివెండు ఇప్పించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము గైడ్ లైన్స్ విషయంలో నాకు తెలియదు అన్నాను గాని I am very clear about it యాక్చువల్ గా ప్రాక్టిక్ లో లోపాలు ఉండవచ్చు. సరిదిద్దుతాము వారే నియమించుకోవాలి వారికి ఇష్టం లేకపోతే ఇంకొకరిని నియమించుకోవచ్చు.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేల్) :—ఈ సెలక్షన్ మాత్రం లోపభూయిష్టంగా వున్నది. మంత్రిగారు వెన్యూమండి కలిసి ఎప్పుడుంటారు అన్నారు. అది సరి కాదు ప్రైవేటు రిపోర్ట్ సెంట్రల్ డాక్టర్ కు వచ్చిన ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఏమంటే—ఆ ఊరిలో ఉండే అయిదుగురు పెద్దలు సర్ పంచ్, కలెక్షన్, రెడ్డి, టీచర్, ఇంకొకరు ఈ అయిదు మంది కలిసి సెలక్షన్ చేసిన కాండిడేట్ ను ఎన్నుకోవాలి. ఈ అయిదుమంది ముగ్గురు నలుగురిని సెలక్షన్ చేస్తే డి ఎమ్ అండ్ హెచ్.ఓ కు లిస్టు పోతుంది. అయిన ఒకరిని సెలక్షన్ చేస్తారు. నా నియోజక వర్గంలో జరుగుతున్నది లేనిపోని తరగారు వచ్చి శాసనసభ్యులవరకు వచ్చి నీవు ఏమి చేస్తున్నావు, నిద్రపోతున్నావా అని అడుగుతున్నారు. క్లియర్ కట్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఉండాలి. జేసిక్ మెడికల్ క్వాలిఫికేషన్స్ ఏమి అవసరం, వారి ఇళ్ళలో పూర్వం వైద్యం జరుగుతున్నదా, వీటన్నిటి గురించి ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తే మంచిది మంత్రిగారు చెప్పినది హెల్త్ వర్క్స్ గా వంటించే దానికి పనికి వస్తారు గాని ప్రావర్క్ ట్రీట్ మెంట్ యిచ్చేదానికి పనికి రాదు. They cannot give proper treatment. Selection of the candidates is the most important thing in this factor. I request the Minister to give proper guidelines for the selection. If proper selection is not done it will be mis-utilised

Sri A. Madanmohan :—Unfortunately this is not a scheme prepared by the State Government. It is the Government of India scheme 100% subsidy is given for this scheme We have only to be guided by the Government of India. That is a difficult situation. I entirely agree with the Member that apart from this Sarpanch the other community leaders of the village have to nominate. వెన్యూమండి జనాభాతో నియమించబడుతున్నారు అంటే సర్ పంచ్ డెమోక్రాటిక్ గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడిన లీడర్. కనుక వారితో నియమించబడుతున్న మాట వాస్తవం అనవసరంగా రాజకీయ ఘర్షణలకు దారి తీస్తున్నదని మా దృష్టికి వచ్చినది. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు ఈ డిఫినిట్ లైన్ తెలియజేసి యింకా క్లియర్ గైడ్ లైన్స్ యివ్వమని వారికి ప్రాస్తావన

శ్రీ యస్. కైపాల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. 100 వర్నంట్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వచ్చి డైజ్ చేస్తున్నది. చేస్తున్నప్పుడు ప్రతిసారి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి ఫండ్స్ వచ్చిన అతువాతనే

మెడిసిన్స్, స్ట్రయిమెంట్ కన్సామంతు కుదరేది కాదు. ఇంప్లీమెంటేషన్ బాండ్స్ ప్రభుత్వానికే ఇన్ యాంటిసేషన్ ఆఫ్ ది ప్లో ఆఫ్ ఫండ్స్ కు ప్రజేక్ లేకుండా సల్పిడి, మెడిసిన్స్ సప్లయి చేస్తారా? 98 బ్లాక్స్ లో ఈ స్కీమ్ ఇంట్రడ్యూస్ అయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కోట్ల ప్రజలకు ఈ స్కీమ్ కవర్ అయింది 10 వేల మంది వర్క్ లో ఈ స్కీమ్ క్రింద ఎంపాంట్ అయారు. It is a gigantic scheme. ఈ స్కీమ్ మీద శ్రద్ధ వహించి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి రాకపోయినా తరువాత రియింజర్స్ మెంట్ వస్తుంది కాబట్టి స్టేట్ గవర్నమెంట్ చేస్తుందా?

SRI A Madanmohan —I can't assure the Member about that, because you know the difficult position of the State Government's resources

గౌరవ సభ్యుడు —ఈ పథకం గురించి అటు మంత్రగారికిగాని, ఇటు సభ్యులకు గాని పూర్తి వివరాలు తెలియకుండా వున్నది. దానిని గురించి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఇచ్చిన గైడ్ లైన్స్ స్టేట్ మెంట్ సభముందు పెడతారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ —నా అబ్జక్షన్,

శ్రీ సిపాచ్ విరల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్).—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుంచి ఎన్ని డబ్బులు వచ్చినాయి. వారి జీతాల క్రింద ఎంత వచ్చినాయి. మందుల క్రింద ఎంత వచ్చినాయి. ఆ వివరాలు చెప్పాలి. సెలక్షన్ చేసేటప్పుడు సర్పంచ్ ఇంకా అయిదుగురు పెద్దలు కూర్చుని సెలక్షన్ చేస్తారు అంటే యిది టెక్నికల్ సబ్జెక్ట్. మందులు ఎట్లా యివ్వాలి. ట్రైయనింగ్ కు సంబంధించినది డి.యమ్.బి. వచ్చి ఉంటారు. టెక్నికల్ హాండ్స్ ఉంటారు కనుక వారి అభిప్రాయం ప్రకారం సెలక్షన్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—గౌరవసభ్యుల సలహాను సేను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అందజేస్తాను.

శ్రీ సిపాచ్. విరల్ రెడ్డి —కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బులు ఎన్ని రిలీజ్ చేసినది? మందుల క్రింద ఎంత ఇచ్చినది తెలుపకుండా వారిని ఎంపాంట్ చేయడం ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఆ వివరాలు నా దగ్గర లేవు.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి.—ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయనియండి, కేంద్రప్రభుత్వం చేయనియండి. మొత్తానికి ప్రతి గ్రామానికి కొద్దో గొప్పో వైద్య సౌకర్యం ఎవరి ద్వారానో ఒకరి ద్వారా అందజేయడానికి ఉద్దేశించినది చాలా మంచిది. దీని వివరాలు తెలుసుకోవాలని మా ఉద్దేశ్యం. ఈ ప్రశ్న రూపంలో కాకపోయినా, వివరాలన్నీ ఈ డిమాండ్

వచ్చేటప్పటికి అసెంబ్లీ ముందు ఉంచితే మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. క్విడియేట్ గా మా దగ్గర లేదని కాదు. తరువాత నైనా సమగ్రంగా ఈ ఎప్పాయింట్ మెంట్ విధానంతో తిరిగి చియచేసే సభముందు ఉంచాలని కోరుతున్నాను

Sri A. Madanmohan —I have no objection

శ్రీ టి. అమృతరావు —గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వైద్య సౌకర్యాలు సరిగా లేవనేది నిర్వివాదాంశం ఇప్పుడు చాలామంది ఆర్, ఎం. పిన్ గ్రామా 9-10 a m లలో పనిచేస్తున్నారు. ఎం. బి. టి. ఎస్. డాక్టర్లు అందుబాటులో లేరు అందు వలన, యీ ఆర్ ఎం పిన్, ను రికగ్నయిజ్ చే, వారికి జీతాలు ఫిక్స్ చేసి, వారి సర్వీస్ కో కూడా పునయోగించుకోవడానికీ ఏమైనా ఆలోచనలో వుందా ?

శ్రీ ఎ. మన్ మోహన్ —దానికి నేను ఇప్పుడు ఏమీ చెప్పలేను. It is a separate question That is also under consideration We cannot say anything at this moment

శ్రీ వి. కోభనాద్రిశర్మరావు —431 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో 98 కేంద్రాలలో మాత్రం యీ కార్యక్రమాన్ని అక్టోబర్ 2, 1977 గాంధీ జయంతినాడు ప్రారంభించామన్నారు. '73 అక్టోబర్ కు యింకా ఎన్ని కేంద్రాలకు యిది విస్తరింపబడింది ? ఈ సంవత్సరం యింకా ఎన్ని కేంద్రాలలో అమలు జరపబోతున్నారు ? ఎప్పటిలోగా మన రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో దీనిని అమలుచేయడం పూర్తి చేయాలని ఆలోచిస్తున్నారు ? ఈ సంవత్సరంలోగా మన రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాథమిక కేంద్రాలనూ కవర్ చేయాలి అనే ప్రపోజిట్ ఏమైన ప్రభుత్వం ముందు వుందా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఆ వివరాలన్నీ కూడా సభముందు వుంచ బోయే స్టేట్ మెంట్ లో పొందుపరుస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—Question No. 29 is postponed.

Increase of the price of Milk purchased by the A, P. Dairy Development Corporation in cyclone affected areas

30—

*2743 Q—Sri G. Mallikharjuna Rao,—Will the Minister for Animal Husbandry be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the State Government have increased the price of milk purchased by the Andhra Pradesh Dairy Development Corporation by 10 paise per litre in cyclone affected areas, through Memorandum No, 2487177-6, dated 2-1-78, of Forest and Rural Development Department ;

(b) whether such increased amount has been paid to the milk producers in the cyclone affected areas;

(c) the reasons why 10 paise increase per liter of milk has not been paid to the milk producers in Narasaraopet taluk,

(d) whether the Government have received any representations from individuals or from associations in this regard, and

(e) the action taken thereon by the Government ?

పశు సంవర్ధకశాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. రామచేష్) — (ఎ) నుండి (ఇ) వరకు సమాధానము ఎలా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

(ఎ) అవునండి. తుఫానుకు గురైన కారణంగా 20-11-1977 తేదీగల రెవిన్యూ (సి. ఆర్. II) శాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 1580 జి. ఓ.లో పేర్కొనిన ప్రాంతాలలో భూమికి పూర్తిగా మాఫీ చేయబడింది. ఈ ప్రాంతాలలో పాల కొనుగోలు ధరను లీటరుకు 10 పైసల చొప్పున పెంచుతూ ప్రభుత్వం 20-1-1978 తేదీగల అడవులు, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ నెం. 2487/కార్పొరేషన్/77-6 మెమోరాండంలో ఉత్తరువులు జారీ చేసింది.

(బి) అవునండి. వైన పేర్కొన్న ప్రాంతాలలో చెల్లించబడింది.

(సి) తుఫానుకు గురైన కారణంగా, గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి, నరసరావుపేట తాలూకాలలోను, కృష్ణా జిల్లా విజయవాడ, తిరువూరు, నూజివీడు తాలూకాలలోను భూమికి పూర్తిగా మాఫీచేస్తూ ప్రభుత్వం 19-1-78 తేదీగల రెవిన్యూ (సి. ఆర్. II) శాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 161 జి. ఓ.లో ఉత్తరువులు జారీచేసింది. కాని, పై అయిదు తాలూకాలలో లీటరుకు 10 పైసల చొప్పున పాల కొనుగోలు ధర పెచ్చింపుకు ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేయలేదు. అయినప్పటికీ, పై అయిదు తాలూకాల్లోగూడ ఈ పెచ్చింపు రేటును వర్తింపజేసే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

(డి. ఇ.) గుంటూరు జిల్లా, నరసరావుపేటలోని గుంటూరు జిల్లా పాల ఉత్పత్తిదార్ల సంఘం అధ్యక్షునినుండి 29-7-78 న ప్రభుత్వానికి ఒక విజ్ఞప్తి అందింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థతో సంప్రదిస్తూ ప్రభుత్వం ఈ విజ్ఞప్తిని పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ బి. రామ్చేష్:— ఈ ప్రశ్న నరసరావుపేట గురించి వచ్చింది. వేరేచోట్ల కూడ యిది వర్తింపజేయాలని 9-12-78 న జి. ఓ. జారీ చేయడం జరిగింది, ఆ విధంగా అక్కడ రేట్ను పెచ్చింపబడతాయని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లిఖార్జున రావు:— అక్కడ వాటికి యిప్పటికీ కూడా ఆ విధంగా యిస్తున్నారా, కొంతకాలం యిచ్చి ఆపుజేశారా?

శ్రీ బి. రామ్చేష్:— 1-12-77 నుండి, లాండ్ రెవిన్యూ రెమిషన్ యిచ్చినప్పటి నుండి యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. సత్యనాయణం:—తుఫానుబాధిత ప్రాంతాలలో అదనంగా పదివైసల చొప్పున మొదట కొద్దికాలం వరకు యిచ్చారు. అలాగే, యితర ప్రాంతాలలో నరసరావుపేట, సత్తెనపల్లి మొదలయిన ప్రాంతాలలో బాటు తుఫానువలన ఎఫెక్ట్ అయిన ప్రాంతాలనేకం వున్నాయి, ఆ ప్రాంతాలలో యీ పది వైసలు పెంపు యిప్పటివరకు అమలుజరపలేదు. దానికి కారణమేమిటి? ఆక్కడ కూడ యంత వరకు యిది అమలుజరపలేదు. ఈ జాప్యానికి కారణమేమిటో చెప్పాలరా? ఇప్పటికై నా వెంటనే యిచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ — 9-2-79 ఆ విధంగా యివ్వమని జి.ఓ. జారీ చేశాము, ఆ తొమ్మిది తాలూకాలకు వర్తింపజేయవలసివుంది.

శ్రీ జి. మల్లిఖార్జునరావు — ఈ పది వైసలు పెంపుదల మిగతా ఓరియాస్ కు కూడా వ్యాంపింపజేసే అవకాశం వుందా?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ :—ఈ ప్రశ్న నరసరావుపేటకు సంబంధించి వుంది. విజయవాడ, తిరువూరు, నూజివీడు తాలూకాలు కృష్ణాజిల్లాలో, సత్తెనపల్లి నరసరావుపేట తాలూకాలు గుంటూరు జిల్లాలో—యీ ఆయిదు తాలూకా లలో కూడ వర్తింపజేశాము.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపెట) :—ఈ పదివైసల పెంపుదల కొన్ని తాలూకాలలోని పాల నరసరావు చేసే వారి సహాయార్థం మాత్రమే చేయబడిందా? లేక మిగతా తాలూకా ల గురించి కూడా కన్సిడరేషన్ వుందా?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ —తుఫానువలన ఎఫెక్టు అయిన తాలూకాలో, లాండ్ రెవిన్యూ రెమిషన్ యివ్వబడిన చోట యిది వర్తిస్తుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—ఇది తాత్కాలికమా, లేక శాశ్వతమా?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ —28-2-73 వరకు

శ్రీ ఎం. ఒంకార్ :—వశువుల మేత ఖరీదు పెరగడంవలన చాలా ధర పెరుగుతున్నది. పేదలకు కొంత సబ్సిడీ రేటుపై తక్కువ ధరకు పాలు నరసరావు చేసే అలోచన గవర్నమెంటుకు వుందా? ప్రస్తుతం వున్న ధర ప్రకారం పాలు సామాన్య ప్రజలు కొనుక్కోలేని పరిస్థితి వుందా? అందువలన ఆ విధంగా నరసరావు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ :—ఇది తుఫానుబాధిత ప్రాంతం గురించి, నరసరావు పేట గురించి అడిగిన ప్రశ్న. వారు అడిగేది చేరే పోళ్లు.

శ్రీ పోతిన చిన్న :—ఆ ప్రాంతంలో ఆ విధంగా పెంచినామన్నారు. ధర కూడా అన్నివిధాలుగా పెంచే ప్రజలకు అమ్ముతున్నారా? పౌఖ్యత్యం రైతులకు ఆ విధంగా యివ్వడంవలన వచ్చే నష్టాన్ని తానే భరిస్తున్నదా, లేక దానిని భర్తీ చేయడంకోసం ధర పెంచి అమ్ముతున్నారా?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ :—పాలు ఎవరి దగ్గర కొన్నారో వారికి వది పై నలు పొచ్చు ధర యిస్తారు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—19-1-1978 న జి. ఓ. యిస్మ్యా చేకూరు యీ విధంగా యివ్వమని, అది ఇప్పటివరకు అమలు జరగలేదంటే తుఫాను బాధితుల యెడల మన ప్రభుత్వం యొక్క పై ఖరీ ఏమిటో దీనినిబట్టి అర్థమవుతున్నది. ఇప్పుడకయినా తక్షణమే దీనిని యివ్వడ నిఁ చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి.రామ్ దేవ్ —రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటునుంచి జి ఓ. యీ డిపార్టు మెంటుకు రావడంతో అన్వయమైంది వెంటనే యిప్పిస్తాము

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ :—ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. 19-1-1978 జి. ఓ. యిస్మ్యా అయితే రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు నుండి జి ఓ. రావడం అన్వయమైంది అంటున్నారు మంత్రిగారు యానిమల్ హాబ్జెండ్రి డిపార్టుమెంటు కూడా యీ ప్రభుత్వంలో భాగమే. ఇప్పుడుకూడా ఆలోచిస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. వెంటనే చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. రామ్ దేవ్ — తప్పక చూస్తాను.

Construction of Tourist Boats for arranging Trips between Nagarjunasagar and Srisailem

31—

229I-(M)-Q, Smt D Indra (Tenali),—Will the Minister for Tourism be pleased to state ,

(a) whether it is a fact, that the Tourism Department has ordered construction of two tourist boats for arranging trips between Nagarjunasagar and Srisailem;

(d) if so, the estimated cost and expenditure incurred on them; and

(c) the time by which the boats will be put to use ?

The Minister for Tourism (Smt. Roda Mistry) --

(a) Two launches have been supplied by the Tourist Department of India to the Tourism Department, Government of Andhra Pradesh for use at Nagarjunasagar.

(b) Cost of each launch is Rs. 7.12 lakhs excluding Transportation and assembling charges.

(c) The launches will be commissioned shortly.

Sri E. Ayyapu Reddy (Panyam);—Launches are now being used for transportation from Konda to Bank site only They are not

used for transporting tourists from Nagarjuna Sagar to Srisaïlam. Are these two launches supplied for that purpose i.e., for the purpose of transporting tourists from Srisaïlam to Nagarjunasagar and vice-versa?

Smt Roda Mistry.—Certainly When commissioned one launch will ply in between Nagarjuna Konda and Nagarjuna Sagar and the other is plying between Srisaïlam and Nagarjuna Sagar.

Sri Ch Rajeswara Rao —Have these launches been launched?

Smt Roda Mistry.—I have answered to that question. The two launches will be commissioned shortly

Scheme for Making Scouting Compulsory

32—

*30-Q.—Sri Bhattam Srima Mnrthy —Will the Minister for Education be pleased to state

whether the Government propose to formulate any scheme for making scouting compulsory by the next academic year?

విద్యా శాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. వెంకట్రాంరెడ్డి) —మన రాష్ట్రంలో గల అన్ని ఉన్నత పాఠశాలలలోను 1978-79 విద్యా సంవత్సరం నుండి స్కౌటింగు మరియు గైడింగు ప్రవేశపెట్టడానికి పాఠశాల విద్యా శాఖ ద్వారా రెజ్టరు రూపొందించిన పథకాన్ని ప్రభుత్వం ఆమోదించింది.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—ఇది యీ సంవత్సరం అమల్లోపెడతారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రాంరెడ్డి :—మొత్తం అన్నింటిలోనూ ప్రస్తుతం యిది అమలు జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి జనార్ధనరెడ్డి (కమలాపూర్) :—ఇది ఏ తరగతి నుండి ప్రవేశ పెడుతున్నారు?

శ్రీ బి. వెంకట్రాంరెడ్డి :—హైస్కూలు తరగతులన్నింటిలో కూడా ప్రవేశపెట్టారు.

శ్రీ ఎన్ ఎన్.ఎన్.రెడ్డి :—ఇదీ అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్లో కూడా ప్రవేశపెడతారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రాంరెడ్డి :—క్రమేపీ కబ్స్ అండ్ బుల్స్ కూడా ప్రవేశపెట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాం.

Non-admission of Candidates with H.S.C. and P.U.C.
Qualifications in Teachers Training Institution

33—

*58 Q.—Sarvasri M. Omkar, N Raghava Reddy, (Nakrakal) and A. Lakshminarayana (Miryalguda).—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that candidates with H.S.C. and P.U.C. qualifications in service were denied admissions into Teachers' Training Institution which was started recently; and

(b) if so, the method by which they are going to be trained?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి:—(ఎ) అట్టి కేసుల గురించి ఏ సమాచారం అందలేదు

9-20 a.m. (బి) హెచ్.ఎస్.సి. 11వ తరగతి అర్హత కలిగివుండి, ప్రస్తుత సర్వీసులోవున్న ఉపాధ్యాయులు తమ విద్యా అర్హతను ఇంటర్ మీడియట్ పరీక్షకు సమానమైన స్థాయికి పెంచుకొనేంత వరకు శిక్షణకోర్సులలో చేర్చుకోడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్:—ఉపాధ్యాయ సంఘాలవారు చాలా సార్లు మెమో రాండాలు ఇస్తున్నారు. ఇటీవల ప్రారంభించబడిన శిక్షణా సంస్థలో ఇప్పుడు సర్వీసులో ఉన్న హెచ్.ఎస్.సి. పి.యు.సి. అర్హత కలిగిన వారిని చేర్చుకోకూడదని ఖచ్చితమైన నిబంధన ఉన్న మాట నిజమేనా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి:—ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలలో ఎగ్రిగేటు 45 శాతం మార్కులు రావడం కనీస విద్యార్హతగా ఇప్పుడు ఉన్నది ఆ విధంగా ఇంటర్మీడియటు పరీక్షలో 45 శాతం వచ్చిన వారికి ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అటువంటి అర్హత లేనివారికి అవకాశం కలుగ లేదు.

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్:—కొంతగా చేర్చుకునే వారి విషయం వేరు. ఇది వరకే సర్వీసులో ఉన్నవారి విషయం నేను అడుగుతున్నాను. మిగతా డిపార్టుమెంటులలో బెంబరీగా తీసుకున్న వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి స్పెషల్ క్వాలిఫైంగ్ టెస్ట్ పెట్టి చేస్తున్నారు. హెచ్.ఎస్.సి. పి.యు.సి. చదువుకొని సర్వీసులో ఉన్న వారిని మార్కులతో నిమిత్తం లేకుండా రూల్స్ నడచించి వారందరికీ శిక్షణ వూర్తి అయ్యేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి:—ఒక కనీస విద్యార్హత అని పెట్టినప్పుడు దానికి తగినంత మంది ఉపాధ్యాయులు ఎవై లబ్జిగా ఉన్నప్పుడు అటువంటి హెచ్.ఎస్.సి. పి.యు.సి. క్వాలిఫికేషను ఇన్-సర్వీసు టీచర్లుగా ఉన్న వారికి అవకాశం కల్పించడానికి వారు క్వాలిఫికేషను ఇంపుల్స్ చేసుకున్న తరువాత సాధ్యమవుతుంది కాని అర్హత ఉన్న వారు చాలా మంది ఉన్నప్పుడు—ఇందులో ఏదైనా ఇబ్బంది ఉంటే తగిన సౌకర్యం కలుగచేయడానికి ప్రయత్న చేస్తాము, ఇంతవరకు నా వద్దఉన్న సమాచారం బట్టి మా వద్దకు అటువంటి రిప్రజెంటేషన్ వాలేదు. గౌరవ సభ్యుల వద్ద ఏమైనా ఉంటే పంపితే అలోచిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—ఇంటర్మీడియటు అనేది మనం తరువాత ప్రవేశ పెట్టాం. అంతకు ముందు పి.యు సి ఉంది. వారు 10-12 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నారు ఈ నాటి ప్రమాణాలు వారిపై రుద్దడం కాకుండా సడలించాలని కోరుతున్నాను ఉపాధ్యాయ సంఘాలు కూడా కోరాయి. క్రొత్త కాండిడేట్లును దృష్టిలో పెట్టుకుని వారిపై ప్రమాణాలు రుద్దవద్దని మనవి.

శ్రీ బి.వెంకట్రామరెడ్డి — గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన డిఫికల్టీ నాకు అర్థం అవుతోంది. అటువంటి రిప్రెజెంటేషన్లు మా వద్ద లేవు వుంటే నా దృష్టికి తెస్తే తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తాను. అటువంటి వారు ఎంతమంది ఉంటారో అనేది నేను ఆచూకీ తీయిస్తాను. వారివద్ద సమాచారం ఉంటే చెప్పవచ్చు.

శ్రీ సిపాచ్. విరత్ రెడ్డి:— సర్వీసులో ఉన్న వారికి ఉచితంగా శిక్షణ ఇవ్వడం లేదు వారి ఖర్చుతోనే శిక్షణ ఇస్తున్నారు. పాచ్.ఎన్.సి. పి.యు.సి చదివి చాలా మార్కులు వచ్చిన వారు బైట ఉన్నారు, వారు శిక్షణ గురించి అప్లయి చేస్తే వారికి కూడా శిక్షణ ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించడం లేదు, పూర్వం ఉన్న పద్ధతిగా వారికి ఉచితంగా శిక్షణ ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తారా ?

Sri B Venkatram Reddy — The suggestion will be considered and a decision will be taken afterwards

Regulation of the Services of Junior Lecturers

34—

*224 Q.—Sarasri Sultan Salahuddin Owaisi (Charminar), Mohd. Amanullah Khan (Chandrayan gutta) and Syed Bakar Agha (Yakutpura):—Will the Minister for Education be pleased to state.

(a) the number of Junior Lecturers who have passed Post-Graduate examination in third Class and appointed before the Adhoc Rules of 1973 :

(b) the number of Junior Lecturers who possess Post-Graduate Degree in allied subject:

(c) whether any representation has been made to regularise their services in view of the assurances given by the former Chief Minister:

(d) if so, whether their services have been regularised; and

(e) if not, the reasons therefor?

శ్రీ బి వెంకట్రామ రెడ్డి:—(ఎ) 430. (బి) 10.

(సి) ఈ సందర్భంలో మాజీ ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తులు చేయబడ్డాయి. వారు వాటికి పరిశీలించి ఉత్తరవులు జారీ చేస్తామని వాగ్దానం చేసారు.

(డి) అవున, డి. (ఎ) అంశములతో తెలిపినవారి సర్వీసులు రెగ్యులరైజ్ చేయబడ్డాయి.

(ఇ) (బి) అంశములో ఉన్నవారి విషయంలో నియమావళిని సడలించే విషయం పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ — ఎంత కాలంలో పరిశీలన పూర్తి చేస్తారు? ఆ విధంగా పరిశీలనలో ఉన్న కాండిడేట్లు సంఖ్య ఎంత?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి — ఇప్పుడు ఉదహరించిన వారు అన్నీ పోగా ఇంకా రిగ్యులరైజ్ చేయవలసిన వారు 79 మంది మాత్రమే మిగిలి ఉన్నారు. ఎడ్ హాక్ రూల్స్ అప్లై చేసాము. రెండు నెలల్లో కావచ్చు త్వరలోనే జరుగుతుంది.

Non-Utilization of Czechoslovakia Bulldozers by the state Government

35—

*2281 Z-Q-Sri Kasu Venkata Krishna Reddy (Narsaraopet):— Will the Minister for Agriculture be pleased to state.

(a) the amount paid by the State Government for the Czechoslovakia Bulldozers that were brought from Punjab in the year 1966 ,

(b) the reasons for not utilising the 17 Bulldozers and keeping them in the open space at Vinukonda in Guntur district from the year 1967 onwards.

(c) the loss incurred by the Govt. due to keeping the bulldozers idle.

(d) whether any action has been taken against the officers concerned for keeping idle all these bulldozers and thereby putting the Govt. to loss;

(e) whether it is a fact that all these bulldozers have served only for 1000 hours instead of their capacity of 10,000hrs ;

(f) whether any complaints have been received by the Govt. to the effect that only old bulldozers have been brought instead of getting new bulldozers; and

(g) whether the Govt. propose to take any action to put those bulldozers to proper use?

వ్యవసాయమంత్రి (శ్రీ వై. వెంకట్రావు):—(ఎ) బుల్డోజర్లు టెక్స్లా వేకియా నుండి కొనుగోలు చేయడంగాని, పంజాబు నుండి తెప్పించడంగాని జరగలేదు. కాని 22 టి.జి. 90 బుల్డోజర్ల మాత్రం యుగోస్లావియా నుండి దిగుమతి చేసుకోబడ్డాయి వాటి మొత్తం ఖర్చు రూ. 44,22,986.18 పై నలు.

(బి) యంత్రాలు 1967 మే రెండవ వారంలో అందాయి. 1967 మే మూడవవారం నుండి 30-6-1969 వరకు మాత్రమే వాటిని ఉపయోగించారు.

(సి) వాటిని పనిలేకుండా భాళీగా ఉంచినందుకు ఎట్టి నష్టము వాటిల్లలేదు ఎందుకంటే సరఫరాదార్లు వాటి విషయంలో ఇచ్చిన హామీగడుపు అప్పటికీ ఇంకా

శీరిపోలేదు. ఆ కాలంలో ఆవి చెడిపోతే, బుల్లోజర్ల జీవితకాలం గ్నప్పిలో వుంచుకొని, సరఫరాదార్లే వాటికి మరమ్మత్తు చేయించాల్సి ఉంటుంది.

(డి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు

(ఇ) అవునండీ.

(ఎఫ్) లేదండీ.

(జి) ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషను ద్వారా యంత్రాలను విక్రయించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం పరిశీలనలో ఉన్నది

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—బుల్ డోజర్లను 1967 లో కాని 1969 వరకు వాడారు. 1969 నుంచి 1979 వరకు, పది సంవత్సరాలు, ఐడిల్ గా ఉంటారు. ఆగ్రో-ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషను పెట్టి వాలుగు సంవత్సరాలైనది. వారికి ఎందుకు వీటిని ట్యాన్స్ ఫర్ చేయలేదు? 45 లక్షలు పెట్టికొనిన బుల్ డోజర్ ను పది సంవత్సరాలుగా ఐడిల్ గా ఉంచి నష్టం రాలేదని అంటున్నారు. ఏ ప్రాజెక్టుకైనా అట్లా చెబుతున్నారు ?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :—వీటిని 1967 లో తెప్పించారు 1967 నుంచి 1969 వరకు పని చేశాయి. 1969 లో జి.ఎస్ 1992 ప్రకారం అగ్రికల్చరల్ ఇంజనీరింగ్ స్టాఫ్ ను ఆగ్రో-ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషనుకు ట్యాన్స్ ఫర్ చేసినప్పుడు వీటిని కూడా ట్యాన్స్ ఫర్ చేశారు. వీటిని యుగోస్లావియా నుండి తెప్పించడం జరిగింది. ఇన్ పారెంట్ డిఫెక్టు వుండడం వల్ల ఫీల్డ్స్ లో బ్రేక్ డౌన్ వచ్చాయి. ఈస్టరన్ ఎసోసియేట్స్, ఢిల్లీ వారు సరఫరా చేశారు వారికి వాటిని బాగు చేయించడం కూడా జరిగింది. రెండు సంవత్సరాల తరువాత సిక్ ఐసోయాయి. ఇన్ పారెంట్ డిఫెక్టు ఉన్నాయి, వాటిని ఇవాల్వ్యుయేట్ చేసి 31 లక్షల కిమ్మతు ఉంటుందని చెప్పారు. కొద్దిరోజులలో ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారు ఆక్ ను వేసి వచ్చిన కిమ్మతులో 90 శాతం అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటుకు జమ చేయడానికి నిర్ణయం చేసుకున్నారు

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—ఇ-కి సమాధానం చెబుతూ 10 వేల గంటలు పని చేయడానికి బదులు వెయ్యి గంటలు మాత్రమే పని చేసినట్లు చెప్పారు. ఇన్ పారెంట్ డిఫెక్టు ఉన్నట్లు మంత్రిగారు బహుకుంటున్నారు. వీటిని కొనడానికి బాధ్యులవరో వారిపై చర్య తీసుకుంటున్నారా ?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :—10 వేల గంటలు ప్రతి సంవత్సరం నడవాలి. మినిమం 1000 గంటలు కూడా నడువలేదు. 28 ట్యాక్ట్ల రెండు సంవత్సరాలు నడిస్తే 48 వేల గంటలు నడవాలి 22,488 గంటలు మాత్రం నడిచాయి దానికి 560 వేలు ఆదాయం వచ్చింది. వీటిని సప్లయ చేసిన ఈస్టరన్ ఎసోసియేట్స్ వారి డబ్బు కొంత డిపార్టుమెంటు వద్ద ఉంది. దానిని అమ్మి పట్టుకున్నారు. ఆ విధంగా 260 వేలు డిడక్టు చేసుకున్నాము. ఇన్ పారెంట్ డిఫెక్ట్ ఉన్న విషయం తరువాత కాని నోటిసు కాలేదు, మిగిలిన దేశాల నుంచి లేకపోవడం వల్ల యుగోస్లావియా నుంచి ఉన్నాయనే ఉద్దేశంతో తీసుకోడం జరిగింది. రైతుకు గంటకు రూ. 25 లు చొప్పున చవకగా సరఫరా చేశారు.

9-30 a. m.

శ్రీ వి. శోభనాదీశ్వరరావు — నష్టయి చెసినవాటిలో ఇన్ హెరెంట్ డిఫెక్ట్స్ వున్నప్పుడు, నష్టయిచేసినవారు వాటిని రిఫ్లేస్ చేయడంగాని, లేక జరిగిన నష్టానికి పరిహారము చెల్లించడంగాని జరుగుతుందనే హామీ వుండివుండాలి. 17 బుల్ డోజర్స్ పనిచేయకుండా వున్నప్పుడు వారినుంచి ఎంత మొత్తాన్ని రాబట్టాలి? ఎంత రాబట్టింది?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— ఒరిజనల్ అగ్రిమెంట్ ప్రకారము 9 సెలల వాలంటరీ పీరియడ్ లో ఇఫ్ టెక్నిక్ గా నడవలేదు. అని వారికి తెలియచేశాము. మామూలుగా దొరికే స్పేర్ పార్ట్స్ ని రిఫ్లేస్ చేయడం జరిగింది. కొన్ని ప్రత్యేకమైన స్పేర్ పార్ట్స్ వారి దేశమునుంచి ఇంపోర్ట్ చేసుకొనడానికి కొంత ఆలస్యము జరిగింది ఏమైతే వారిజాతీయ డబ్బు రు. 2,80,000 విత్ షాట్ చేయడం జరిగింది. నష్టము వాటిల్లే విధంగా అగ్రిమెంట్ ప్రామిస్ చేసినదం జరగలేదు. మరల విచారించి ఇంకా మన డబ్బును రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలని చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర్లు (వినుకొండ) — ఇదివరకు ఈ ప్రశ్న వచ్చినపుడు వినుకొండలోవున్న 17 బుల్ డోజర్స్ ఏ ఏజెన్సీకి సంబంధించినవో తెలియదని సమాధాన మిచ్చారు. ఏ డిపార్టుమెంటువో తెలియని పరిస్థితి వుంది. నర్సారావు పేట వర్క్ షాప్ లోని బుల్ డోజర్స్ స్పేర్ పార్ట్స్ ఇతర మెషిన్ రీని అక్కడున్న దొంగులు అమ్ముకొనడం జరుగుతున్నది అని వార్తాపత్రికలలో వచ్చింది 44 లక్షలకు కొన్నారు. లక్షల ఆదాయం వచ్చింది. రు. 2,80,000 వారి నుంచి రాబట్టుకొంటున్నారు. 37 లక్షల నష్టము దీని మీద కనిపిస్తున్నది. దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? నష్టము ఎట్లా వచ్చిందనే దానిపైన ఎంక్వయరీ ఏర్పాటుచేస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు — 28 బుల్ డోజర్స్ కి వినుకొండలో 17, నర్సారావు పేటలో 3. గురజాలలో 3. రు. 2,80,000 వారినుంచి రాబట్టుకొనడం జరిగింది. ఆగో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషను వాటిని సేల్ చేసి ఆఫర్ చేసిన డబ్బును డిపార్టుమెంటుకు జమకట్టాలని అనుకొన్నారు. డిపార్టుమెంటు 1989లో ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. తరువాత నిజంగా వుండడము జరిగింది. వాటిని అమ్మివేసి కొంత డబ్బును రాబట్టుకొనడం జరుగుతుంది. బాధ్యులైన అధికారులపైన చర్య తీసుకొనడానికి మొకాదము.

శ్రీ సి హెచ్. పరశరామమాయుడు (పార్వతీపురం) :— మనది వ్యవసాయక రాష్ట్రము. వాటిని తీసుకొన్నప్పుటినుంచి పని చేయలేదు. అట్లా షాడై పోయినపుడు వెంటనే రిపేర్ చేయించే ప్రయత్నము చేయడం అవసరము. వాటిని మాన్యు ఫ్యాక్చర్ చేసే ఏర్పాటును ఎంత కాలములో చేస్తారు?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— ఆగో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ క్రింద చాల ట్రాక్టర్స్ వున్నాయి. కమాండ్ ఏరియా డెవలప్ మెంట్ అథారిటీలో సిస్టమేటిక్ డెవలప్ మెంట్ అనే ప్రయత్నము చేస్తున్నది. ఇవి మొదట తెప్పించిన ట్రాక్టర్స్. వున్న వాటిని వేలము వేసి డబ్బు రాబట్టడం, తక్కిన దానికి సంబంధించి చర్య తీసుకొనడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర్లు :— కొన్ని సామానులను కాజేస్తున్నారు అక్కడను ఉద్యోగులు అని చెబుతున్నారు. మన కళ్ళకు కన్పించే దానివెనుక చాల తరగము వుంది. అందువల్ల యావత్తు కరస్పాండెన్స్ హౌస్ ముందు పెడతారా?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :— స్పేర్ పార్టు పోతున్న విషయము గురించి ఏమి రిపోర్టు రాలేదు. దాన్ని గురించి ఎంక్వయిరీ చేయించి, అవసరమైతే చర్య తీసుకొంటాను. వారికన్న మేము కూడ ఆతృతగానే వున్నాము. చేయాలనే ఆదుర్దా వుంది

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—పోతున్న విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి రాలేదంటున్నారు. ఇది గతములో జరిగింది, పత్రికలలో వచ్చింది. నర్సారావు పేట గుంటూరు జిల్లాలో వుంది. ఒకసారి మంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లి చూస్తే తెలుస్తుంది. అసలు బుల్ డోజర్స్ చెడిపోలేదు. చెడిపోయిందని చెప్పి కంట్రాక్టర్స్ కి సహాయము చేయడానికి, వారికి అదనముగా రెంట్ యివ్వడానికి డిపార్టుమెంటులో కొంతమంది పీరిని మోసము చేస్తున్నారని నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను, సరిగా నడవనవుడు కావలసిన స్పేర్ పార్టు తెప్పించుకొనకపోవడానికి గల కారణమేమిటి? దీనివెనుక ఒక కథ వుంది దాదాపు 2 కోట్లు విలువ గలిగినది నర్సారావు పేట స్టోర్స్ డివిజనులో కన్పించకుండా పోయే పరిస్థితి వుంది. అందువల్ల ప్రాయస్థు లెవేల్ లోవున్న అఫిషియల్స్ చేత విచారణ చేయిస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :—1969 దరిమిలా అని నడవడము లేదు అప్పటి నుంచి ఐడిల్ గా వున్నాయి. మినిమమ్ గా కూడ రన్ కాలేదు. ఎఫ్ టెక్ట్ పని చేసినట్లు కన్పించలేదు, గౌరవనీయులు చెప్పారు. కాబట్టి దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎంక్వయిరీ చేయించి బాధ్యులైన వారిమీద చర్య తీసుకుంటాం.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అప్పుడు ఈ మంత్రిగారు లేరు, ఈ నభ్యులు లేరు. 1969లో శాసనసభలో పెద్దఎత్తున దీనిపైన వాదోపవాదాలు జరిగాయి. ఆ అగ్రిమెంట్ లో పీరియడ్ ఆఫ్ గ్యారంటీ వుంటుంది. నష్టము జరిగితే పరిహారము యిచ్చుకొంటామని వుంది. నష్టము జరిగిందనేదానికి ఇవాల్వైయేషన్ జరిగింది. ఏ పరిస్థితులలో నష్టము జరిగిందనే విషయముపై న రిపోర్టు యిస్తే నష్ట పరిహారము యిస్తామన్నట్లు అప్పటినుంచి మంత్రిగారు చదివి వినిపించారు అందువల్ల ఆ సమాచారం అంతా మాకు యిస్తే న్యాయము జరుగుతుంది. వారు ఏదో అక్రమము చేసినట్లుగా వస్తున్నది. అది సరియైనది కాదు, అప్పుడు జరిగిన ఇన్ఫరేషన్ అంతా సభముందు పెట్టాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :— బేక్ డౌన్ జరిగినపుడు స్పేర్ పార్టుని రిక్లెస్ చేయాలని వారికి వ్రాయడం జరిగింది. ఆ కరస్పాండెన్స్ వుంది. గౌరవ నభ్యులూ దీనివెనుక ఏదో భాగోతము వుందనుకొంటే మరల దర్యాప్తు చేయించి బాధ్యులైన వారిపైన చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర్లు :—అనేక చోట్ల నష్టము వచ్చిందంటున్నారు. డిపార్టుమెంట్ అధికారులచేత దర్యాప్తు చేయిస్తే న్యాయము జరగదు. హౌస్ కమిటీ

అయినా వేయాలి లేకపోతే కమిటీలో కొంతమంది నాన్ అఫీయల్స్ని అయినా నియమించాలి. అట్లా చేస్తారా ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— దర్బాస్తు చేయకుండానే వ్యాయము జరగదు అంటే ఎట్లా? ఉన్న తాధికారిచేత ఎంక్వయరీ చేయిస్తాను. ప్రతిదానికి హౌస్ కమిటీని వేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధముగా లేదు

Fixation of Maximum price for Hotel Meals by the Government.

36—

*2295-B Q.—Sri Ch. Vittal Reddy—Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the State Government have fixed Rs 1 50 as maximum price per plate meals containing 500 grams of rice, curry, sambar, rasam, curd and pickles in the twin cities, towns and village panchayats in the State ;

(b) whether the Government are supervising as to whether the hotel managements in the twin cities, towns, and village panchayat are serving meals as directed by the Government ,

(c) the action taken against the hotel management that violated the orders of the Government and the number of cases brought to the notice of the Government so far ?

పౌరసరఫరాల శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎ. పీరప్ప):— (ఎ)

9-40 a.m.

హైదరాబాదులో 500 గ్రాముల అన్నం, ఒక కూరగాయ, సాంబారు, రసం, వచ్చుళ్ళు, పెరుగుతో ప్లేటు భోజనానికి గరిష్ట ధరను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం (రూ. 1.90 గా నిర్ణయించి (రూ. 1.50 కాదు) మిగతా చోట్ల ప్లేటు భోజనం, తదితర వదారాల ధరలను నిర్ణయించే అధికారం ఆయా కలెక్టరులకు ఇవ్వబడింది.

(బి) అవునండీ.

(సి) నియంత్రణ ఉత్తరువుల నిబంధనలను ఉల్లంఘించినందుకు పౌరసరఫరాల శాఖ నిఘా విభాగం 99 హోటళ్ళపై కేసులు నమోదు చేసింది.

శ్రీ సిహెచ్. విరట్ రెడ్డి :—రెట్లను నిర్ణయిస్తూ ప్రభుత్వం ఒక ఆర్డినెన్స్ను ఇష్యూ చేసింది. ఆర్డినెన్స్ ఇష్యూ చేసిన తరువాత కూడా ఈ జంట నగరాలలో ఆ రెట్లను అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం యంత్రాంగాన్ని నియమించిందా? ఆర్డినెన్స్ ఇష్యూ చేసిన తరువాత ఆ రెట్లు సక్రమంగా అమలు జరుగుతున్నాయో లేదో మంత్రిగారు స్వయంగా చూశారా? సక్రమంగా అమలు జరగని చోట్ల చర్యలు తీసుకున్నారా ?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప : ఈ విషయ లో నోట్సులో కేసులు కేయడం జరిగింది హో. ల్ యజమానులు ప్రభుత్వాని, ముఖ్యమంత్రిగారికి రిప్రజెంట్ చేసుకున్నారు ఆ విషయాలు అలో నలో వున్నాయి. క్యాబినెట్ సభకమిటి వేసి ఈ విషయాన్ని సానుభూతితో విచారించి తీర్మానం చేయాలనే ఉద్దేశం వుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న —తూనిక వద్దతిలో ధనాలు నిర్ణయిస్తూ ఆర్డినెన్స్ జారి చేసిన తరువాత వాటిని ఎవలు జాప్యంగానికి నిబ్బంది వేసిన మాట నిజమా? వే న తరువాత ఏదో కారణం మీద తీర్మానం చేసుకున్న మాట ఎంతవరకు నిజం?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—విత్ డ్రా చేశారేదు. కష్టాలూ నష్టాలూ వున్నాయని హో. ల్ వారు రిప్రజెంట్ చేసుకున్నారు, ఇతర ఎసోసియేషన్స్ రిప్రజెంట్ చేసుకున్న తరువాత వాటిని పరిశీలిస్తానని చెప్పాము కాని విత్ డ్రా చేసుకోలేదు.

శ్రీ కె. నత్తనారాయణ (చేపల్లె) :—సి. వి. యు. లెజిస్లేట్స్ హాస్టల్ లో భోజనం మూడు రూపాయల అమ్ముతున్నారు. హై రాబాదులో రెండున్నర. మూడుంపావలా ఒక్కవగా ఎక్కడా భోజనం పెట్టడం లేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఉత్తర్వును ప్రభుత్వం ఎన్ఫోర్స్ చేసిందా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప : వారు చేసిన రిప్రజెంటేషన్స్ వై తాత్కాలికంగా విచారణ చేసేవరకూ జి. వోను ము. చేయకుండా అట్లా వుంచాము.

శ్రీ ఎస్ జైపాల్ రెడ్డి —మంత్రిగారు మెడలు ఇచ్చిన సమాధానానికి, తరువాత ఇచ్చిన సమాధానానికి కాంగ్రెడ్స్ మేంట్ వుంది ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము, తిరిగి కేసులు ఒక్క చేశాము ఆ చెప్పారు మెజర్ మెంట్స్ తీర్మాని చేయలేదు పరిశీలిస్తున్నామని చెప్పారు తరువాత మెజర్ మెంట్స్ పరిశీలిస్తున్నాము ఇంప్లిమెంటు చేయవద్దు అని అర్థమవుతుంది ఇచ్చాము అని చెప్పారు. జి. వో. ఇచ్చిన తరువాత, ఆర్డినెన్స్ జారీ చేసిన తరువాత ఆ పే ధికారం ఎట్లా వున్నది?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప —ఇంప్లిమెంటేషను విషయ లో ప్రత్యేకించి కేసులు ఒక్క చేశాము. తరువాత కొన్ని రివొకే చేపన్ను వచ్చాయి తూనిక విషయం పరిశీలించాలి. పెక్కికలు ఇబ్బందులు వున్నాయని చాలా మంది చెప్పడ వల్ల పరిశీలిస్తామని చెప్పాము కాని చేరే ఉద్దేశం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అంటే ఇచ్చిన జి. వో కు పై అర్దరు ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప —పై అర్దరు ఇవ్వలేదు. ఇదివరకు చేసినవి ఆపడం చేయ వున్నాము.

శ్రీ ఎస్ జైపాల్ రెడ్డి :—జేసికు ఒక చట్టం చేశారు, ఆ చట్టం పాస్ చేసినప్పుడు దానిని అమలు చేయడం కొలు దల చేయాలంటే చట్టరిత్యా ఉత్తరువు కావాలి. పై అర్దరు ఇచ్చారా, ఇటీరియం పై అర్డర్ ఇచ్చారా, ఎజెయ్యులో పెట్టారా? ప్రాతపూర్వకంగా ఇచ్చారా లేక నోట్ మాటగా ఇచ్చారా?

శ్రీ బాట్ల శ్రీరామమూర్తి :—ఆ ప్రశ్నకే ఒక వాక్యం చేరుస్తాను అలాగే హోటల్ యజమాలు రిపోజంటేషన్ నోటి మాటగా ఇచ్చారా లేక వ్రాత పూర్వకంగా ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—రిప్రజెంటేషన్ వాగ్దాత పూర్వకంగా ఇచ్చారు. మేము ఇట్ మే బి అని వ్రాత పూర్వకంగా ఇచ్చాము.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—మొట్టమొదట ప్రభుత్వం జారి చేసిన జి.వో వారి రిప్రజెంటేషన్లు, దానిపై నిలుపుదల చేయాలని ఇచ్చిన ఆర్డరు వీటి కా పీ లు టేబుల్ మీన పెట్టించండి. అంతవరకూ ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్ట్ చేయించి అవి టేబుల్ మీద పెట్టిన తరువాత చర్చకు సీనుకోవాలని మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్, అది ఎవెన్యూయల్ కమోడిటీస్ యాక్టు క్రింద చేశారు. దానిని నిలుపుదల చేయడాని, వీలులేదు, ఇట్ మస్ట్ బి రిసెండెడ్. ఆ ఆర్డరు ఎప్పుడు ఇస్క్యూ చేశారు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—ఆర్డరు ఇస్క్యూ చేసింది 12-9-78 న.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లచ్చన్నగారు అడిగి వాటన్నటిని టేబుల్ మీద పెట్టిన పిదప తిరిగి ఈ ప్రశ్నను సీనుంచాము. అంతవరకూ పోస్టుపోస్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—తొం రగానే వస్తుంది.

నా క్వశ్చన్స్ ఆర్ ఓవర్.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

Major Industries in our State

31—

1614 Q.—Sri K.B.Siddaiah (Puttur) :—Will the Chief Minister be pleased to state

the district-wise and year-wise number of major industries started and together with the amount invested during 1972-77?

A.—

A statement is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE VIDE LAQ. NO. 1614.

	1972		1973		1974		1975		1976		1977	
	Units Investment		Units Investment		Units Investment		Units Investment		Units Investment		Units Investment	
	(Rs. in crores)		(Rs. in crores)		(Rs. in crores)		(Rs. in crores)		(Rs. in crores)		(Rs. in crores)	
1. Adilabad	..	..	..	..	..	..	.		..	..	..	.
2. Anantapur	..	..	..	.		.	1	0 21				
3. Chittoor	..	..	..	..			.	..	..	.	1	0 20
4. Cuddapah	..	..	..	..	..	..	..	..	2	3.74	2	3 40
5. E.G.District (East Godavari)	..	..	1	1.68	..	..	1	2.65	3	1.46	1	0 40
6. Guntur	.	.	..	.	.	.	1	0 04	2	1.60	.	
7. Hyderabad	6	6 63	3	3.63	6	9 04	4	1.28	5	3 78	2	0 93
8. Karimnagar	..	..	..	..	..	..	..	..	1	0.40	..	..
9. Khammam	..	..	..	..	..	..	1	1.82	1	0 31	2	8 19
10. Krishna	1	0.21	..	..	..	..	..	..	1	0 34	..	
11. Kurnool	1	0.19	..	..	..	..	.	..	..	..	2	1 35
12. Mahboobnagar	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
13. Medak	..	..	1	1.99	..	..	1	0.70	4	10 61	2	4.10

14. Nellore	..	..	1	1.64	..	..	..	..	..	..	..
15. Nizamabad	..	..	...	..	..	..	2	0.50	..	..	..
16. Nalgonda	..	..	..	..	2	1.07	.	.	1	0.29	2
17. Prakasam	..	..	..	..	..	..	.	.	.	.	1
18. Srikakulam	..	..	..	..	..	..	.	.	.	..	.
19. Visakhapatnam	..	..	..	..	..	..	1	0.74	..	..	3
20. Warangal	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
21. W.G. District (West Godavari)	..	..	..	..	1	2.30	1	0.33	1	0.45	.

Compensation for the Lands acquired for the Steel Plant.

32—

1888 Q —Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of ryots to whom compensation has been paid by the Government for the lands acquired for Steel Plant at Visakhapatnam,

(b) the number of ryots to whom payments have not been made so far though awards have been passed,

(c) the time by which payments will be made to all of them;

(d) whether it is a fact that the Kanithi Co-operative Central Bank is making attachments as the ryots are not getting any further loans and payments have not so far been made though awards have been passed, and

(e) the steps to be taken by the Government thereon ?

A.—(a) Number of ryots— 4,785.

Amount of compensation paid— Rs 83,70,753.75

(b) (c) and (d) Statement placed on the Table of the House.

(e) Does not arise.

Statement Vide L. A. Q No 1888.

In connection with the acquisition of lands for Steel Plant at Visakhapatnam, an amount of Rs 3,15,406-23 relating to 582 ryots has been kept in the Revenue Deposits since the award did not turn up to receive payment. The compensation amount is being paid to them as and when the parties apply for payment.

An amount of Rs 76,525-61 relating to 104 ryots was kept in the Civil Court Deposits as there are disputes of ownership under Section 30 and 31 of the Land Acquisition Act relating to these cases and the amount has to be paid by the Civil Court on the disposal of the cases.

In the case of amounts kept under Revenue Deposits, payment will be made as and when the absentee awardees apply for payment. In the case of the amount deposited in the Civil Court Deposits, the Court has to make payment after deciding the disputes.

An enquiry into the matter held on 16-8-1978 reveals that no attachments were made for the recovery of the loans advanced to the ryots by the Kanithi Large Scale Cooperative Society. The Society has granted loans at Rs. 500/- per ryot to most of the ryots on the security of houses and lands. Houses in this village have not yet been

acquired. Hence, no compensation was paid to the owners. Nearly 300 acres of private land has so far been acquired in Kanithi village and compensation was paid, 2 years back, some attachments of the property of the defaulters were made and the land or houses of these defaulters were not acquired and no compensation was paid. The ryots of China-Kurada and Seekuvanipalem H/o. Kanithi whose lands have been acquired and compensation has been paid have completely repaid the loans due to the Society.

**Allegations Against The Management of Kollur Parvathi
Co-operative Bank**

33—

1647 Q—Sri M. Venkiah Naidu:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the Government have received any representation against the Management and staff of Kollur Parvathi Co-operative Bank Limited Tenali taluk, Guntur district from ryots and depositors:

(b) the allegations made in the representations; and

(c) the action taken by the Government in this regard?

A.—

(a) Yes, Sir. Two representations, one from Sri Bh. Krishna Sastry and the other from Sri Ch Srinivasa Murthy and three others, dated 16th and 17th May, 1978 respectively have been received by the Government.

(b) In his petition, dated 16th May, 1978. Sri Bh Krishna Sastry of Tenali alleged that he deposited Rs 10,000 in fixed deposit in Kollur Parvathi Co-operative Bank, and even though the deposit matured two years ago, the bank is neither refunding the deposit nor paying interest to him in spite of repeated requests and requested to arrange for refund of the deposit and interest accrued thereon.

Sri Ch Srinivasa Murthy and three others of Kollur in their representation, dated 17th May 1978, mainly alleged that fraud and misappropriation to the tune of Rs. 7 lakhs was detected in July 1976, that the bank is not able to repay the matured deposits and even the interest on matured deposits is not being paid, that the staff are not making door to door collection and that the conditions of the bank are deteriorating day by day and requested.

(i) to appoint an action committee with all the influential depositors; and

(ii) to sanction an advance of Rs. 5 to 6 lakhs to meet the matured deposits and to put the bank in a running condition.

(c) In Government Memo. No. 2406/Co-op. III/78-3, Food

and Agriculture Department dated 12th July, 1978 orders were issued to the District Cooperative Officer, Guntur to arrange payment of interest and for refund of matured deposit to Sri Krishna Sastry on first priority basis from the first collection of over due by the Bank. Sri Sastry was paid interest on fixed deposit up to 7th July, 1978 on 7th July, 1978

In Memo No 2468/Co-op. III/78-2, dated 25th July, 1978, Sri Srinivasa Murthy was informed that since various measures have been taken to improve the financial condition of the bank and to pay matured deposits on priority basis, it was not necessary to constitute a committee as suggested by him and that it is also not possible to advance Rs 5 to 6 lakhs since already there are heavy overdues amounting to Rs 20 lakhs. Instructions were issued to Collector Guntur to fix a time bound programme to improve the affairs of the bank and for its revival making a senior officer responsible for its implementation.

The following civil and criminal action is also being pursued by Government in the case of misappropriation:—

(i) Section 51 enquiry was ordered by Divisional Co-operative Officer, Tenali on 1st August, 1976, and Taluk Co-operative Officer, Tenali conducted enquiry.

(ii) Police registered case on 10th November, 1976 and the employees were arrested on 10th November, 1976 and were released on conditional bail.

(iii) District Co-operative Officer, sanctioned prosecution on 14th September, 1978 against four officers (the Secretary, Accountant Clerk and (Shroff). The properties of Ex Secretary and Ex.Chief Accountant to the order of Rs. 60,865 were attached.

(iv) Collector (Co-operation) sanctioned prosecution on 7th July, 1978 against Ex-Assistant Secretary, Ex-President and Ex-Board of Directors. Notices under section 60 of the Act were issued for recovery of misappropriation amounts.

Thus necessary action has been taken on the representations and also against the persons found responsible for misappropriation.

Taluk Cotton Growers Society At Gurazala Town.

34—

2922 Q—Sri E. Subba Rao:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether there is any Taluk Cotton Growers Society at Gurazala taluk of Guntur district;

(b) whether it is a fact, that Sri Vajrala Venkata Reddy, the President of that society has collected about Rs 40,000 from the shareholders, if not what is the amount collected by him;

(c) whether the society is functioning now, if so, from which date, and

(d) if not, the reasons therefor ?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) As on the date of starting the Society on 4th July, 1974, the share capital was Rs 25,000. No information is available as to the collection by the President of Rs 40,000 as Share Capital, as the President has been evading to hand over records to the Special Officer appointed for the society.

(c) and (d) The society started its work on 4th July, 1974. The society is not functioning now. The reasons for non-functioning of the society can be known after examination of the records which are still in the possession of the Ex-President, Sri Vajrala Venkat Reddy, even after the expiry of his term. Lack of interest on the part of the management has been attributed to be one of the main reasons for non-functioning of the society. The District Co-operative Officer, Guntur is taking action for filing a case before the 1st Class Magistrate's Court against the Ex-President of the society Sri V. Venkata Reddy for not handing over the records of the society to his successor viz., the person-in-charge appointed on the 7th June, 1978.

Community Irrigation Wells at Gollapalli.

35—

959 Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy .-Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state

(a) whether there is any proposal to dig community irrigation wells and provide pump sets to irrigate the land assigned to the Scheduled Castes at Gollapalli (Dandvolu Panchayat) in Venkatagiri Panchayat Samithi of Nellore District;

(b) if so, when the proposal will materialise;

(c) whether the Collector, Nellore has received a representation from Mr. N. Sreenivasul Reddy, M.L.A. in 1978 for provision of the above requirements; and

(d) if so, the action taken in this matter?

A.—

(a) No, Sir.

(b) does not arise.

(c) Yes Sir.

(d) The Block Development Officer, Venkatagiri to whom the matter was referred has reported that the Scheduled Castes of Gollapalli (Dandavolu Panchayat) were assigned Government lands individually. The assignees are reported to be not willing to organise themselves into a society. Unless they form a society, it is not possible to take steps for sinking of C I Wells and providing pumpsets.

Fixing Standards to certain Irrigation Sources in Kota
Panchayat Samithi.

36—

1431 Q.—SRI Nallapareddy Sreenivasul Reddy:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state

(a) whether there is any proposal to fix up standards to the following irrigation sources in Kota Panchayat Samithi of Nellore district,

- (1) Subbarah gunta of Raghavapuram
- (2) Puvvadivari tank of Chittedu (Ayyavari tank)
- (3) Papareddygunta of Chittedu.
- (4) Kotha tank of Maddalikandriga
- (5) Panditank of Reddypalem

(b) the estimated cost of each work and

(c) when will the works be taken up and completed?

A.—

(a) Out of 5 tanks, 4 tanks were transferred to Panchayati Raj Department during December 1977 and January, 1978

	Ayacut in Acres.
(1) Subbarah Gunta of Raghavapuram	12.75
(2) Puvvadi tank of Chittedu	16.60
(3) Papareddygunta tank of Chittedu	8.90
(4) Kotha tank of Maddali Khandriga	30.00

Panditank of Reddypalem, is not Minor Irrigation Sources under the control of Panchayati Raj Department

There are no immediate proposals to fix up standards as the existing funds under Minor Irrigation Plan Scheme are not sufficient. It would have to be considered later depending on availability of funds

(b) and (c) The sources have to be investigated and the work can be taken up only when funds are available

Breaches to Chuttugunta Tank

37—

1602 Q.—SRI Nallapareddy Sreenivasul Reddy:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether Chuttugunta tank of Chuttugunta village in Gudur Panchayathi Samithi of Nellore district has breached in 1970 due to floods;

- (b) if so, whether the tank has been repaired,
- (c) if not, the reasons for the delay in repairing the tank
- (d) when the tank bund will be strengthened and surplus weir constructed; and
- (e) when a sluice will be provided to irrigate the land of Girijans?

A.—(a) yes, Sir. There is a small breach near Natural Ground Escape

(b) and (c) No, Sir, as this is not-a Minor Irrigation Sources.

(d) Proposals have been initiated by the Block Development Officer for transfer of the tank from Revenue Department to Panchayati Samithi. The strengthening of the bund and construction of weir will be taken up after its transfer.

(e) Does not arise, as the lands assigned to Girijans are situated in the tank bed. Hence there is no scope to irrigate the lands of the Girijans under this tank through sluice.

Protected Water Scheme for Mudunapuram Village

38—

2909 Q.—Sri M. Jaya Ramloo :—Will The Minister for Panchayati Raj be Pleased to state

(a) whether there is any Proposal before the Government to implement Protected water scheme in Mudunapuram village of Wanaparthy constituency in Mahabubnagar district and

(b) if so, when it was proposed; and

(c) when it will be implemented?

A:—

(a) Yes, Sir.

(b) and (c) The proposal for sanction of Protected Water Supply Scheme to Mudunapuram (village) in Manaboobnagar district will be considered after Gram Panchayat agrees to fulfil the conditions laid down in G.O. Ms No. 1392, Panchayati Raj, dated 24th December, 1977, regarding paying of contribution and maintenance of the scheme, etc.

Supply of Dandavolu Tank Water To Nadimpalli Lands.

39—

965 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state.

(a) whether the water of Dandavolu tank is being supplied to irrigate the lands at Nadimpalli of Venkatagiri taluk in Nellore district.

(b) whether it is also a fact that the surplus water flowing out of the surplus weir of the said tank is joining with the water coming out of the sluice at one spot and getting diverted to some other side without irrigating the lands of Nadimpalli if so, the action taken in the matter;

(c) whether the Minister for Minor Irrigation had been in receipt of a representation from Mr. N Sreenivasul Reddi, M.L.A in 1978 to construct a groin wall or bund to divert the said water to irrigate the lands of Nadimpalli, and

(d) if so, the action taken in this matter?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, the surplus of Dandivolu tank is crossing the Irrigation Channel. An out let has to be constructed at this place so as to facilitate supplies to Nadimpalli lands.

(c) Yes.

(d) Action will be taken to prepare the estimate. The work will be taken up after obtaining necessary sanction and subject to availability of funds.

Anicut Across Duvvaleru River At Gangapalem Village

40—

1026 Q.—Sri Poola Subbaiah —Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether the anicut across Duvvaleru river at Gangapalem village, Yerragundapalem taluk is sanctioned;

(b) whether tenders were called for in the year 1977; and

(c) the reasons for delay of the execution of the project?

A.—

(a) Yes Sir, It is presumed that what is referred to by the Member is the excavation of supply channel from Duvvaleru to feed Gangapalem Tank of Gangapalem village Markapur taluk, The work was sanctioned in G.O.Ms. No 437, dated 21st June, 1978.

(b) Yes, Sir, But the tenders were not settled as the estimate was not sanctioned by then.

(c) Does not arise.

Damages To The Sluices of Kalluru Tank

41—

1061 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether all the five sluices to Kalluru tank in Gudur taluk of Nellore district have been damaged due to floods in 1976;

- (b) the reasons for the delay in repairing the said sluices, and
- (c) when the said sluices will be repaired?

A.—

(a) Out of 5 sluices, sluice Nos 3 and 5 are almost in good condition except minor repairs to rear cisterns and fixing up of shultering arrangements for water regulation. The sluice Nos 1, 2 and 4 were washed away during 1976 cyclone causing the breaches at existing sites of the above sluices. The breaches were closed and the ryots were bringing the lands under the above sluices through open cuts.

(b) The Executive Engineer, Nellore South Division has also reported that the old sites are not suitable for construction of sluices as heavy scouring occurred on the rear side of the bund. Suitable sites for construction of sluices to save the ayacut under 1, 2 and 4 have been selected. The estimates are being prepared. As the rainy season has set in it is not possible for construction of the same now. The ryots will be allowed to irrigate their lands for the present by providing temporary pipes with due protection to the rear side till pucca sluices are constructed.

(c) The pucca sluices will be constructed during the next working season and all the five sluices will be got repaired by next irrigation season.

Construction of an Anicut on Velikallu River

42—

1251 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi.—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct an anicut on Velikallu river to direct water to feed Cheekavolu tank in Nellore District,

(b) whether the Minister for Minor Irrigation is in receipt of a representation from Mr N. Sreenivasul Reddi M.L.A., in 1978 to construct an anicut on Velikallu river half a mile above the proposed site to divert water to feed not only Cheekavolu tank but also Veerakumarayachsamudram tank;

(c) if so, the action taken in this matter;

(d) when will the anicut be constructed, and

(e) the steps taken to save the lands of Veerakumarayachsamudram from submersion after the construction of anicut?

A.—

(a) Yes Sir

(b) No. The investigation of the scheme is taken up based on the representation of ryots.

(c) The scheme is under investigation.

(d) The anicut will be constructed subject to the feasibility of the above scheme and subject to availability of funds.

(e) As this proposal is for construction of an anicut only, there will not be any submersion of lands

Government Waste Lands In Ranganaramapuram of Rapur Taluk

43—

1089 Q -Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi -Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether there are huge extents of Government waste lands to the Western side of the Harijanawada of Ranganaramapuram (Konnadupalli) in Lingasamudram Panchayat of Rapur taluk in Nellore district which are fit for cultivation;

(b) if so, the reasons for the delay in assigning the said lands to the landless poor,

(c) the time by which they will be assigned,

(d) whether the Collector, Nellore has been in receipt of a representation from Mr. N. Sreenivasul Reddi, M L A in 1978 for assignment of the said lands to the landless poor and for the formation of a new tank to irrigate the said land, and

(e) if so, the action taken?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) and (c): It is proposed to form a Co-operative Joint farming Society and assign the land to the landless poor through the society very shortly.

(d) and (e). Yes, Sir and it was referred to the Tahasildar, Rapur for disposal according to Law

Encroachment of Government Lands in Eswarwaka
Village of Gudur Taluk

44—

1168 Q —Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the landed rich ryots have encroached into Government lands in S. No. 104 of Eswarwaka in Gudur taluk of Nellore district;

(b) if so, the action taken so far to evict them; and

(c) when will they be evicted and the said lands assigned to the landless poor applicants who have applied for assignment of this land?

A.—

(a) Yes, Sir. The landed ryots P. Sundaramma and Sri S. Adishesha reddy who are the adjacent patta land holders have encroached Ac. 0.08 cents and the Ac. 0.02 cents respectively in S. No. 104 of Eswarawaka village.

(b) The two encroachments are uneconomical bits and not viable extents for assignments. The encroachments were treated as objectionable and the encroachers were penalised

(c) The lands are not viable extents for assignment and as such the question of their assignment to landless poor does not arise.

Assignment of lands to the Harijans of Venkatareddypalem.

45—

1479 Q.—Sri Nallapreddi Sreenivsul Reddi —Will the Minister for Revenue be pleased to state.

(a) whether there is any proposal to assign lands in S No 20 of Vijaya Nellore to the Harijans of Venkatareddipalem (Kurugonda firka) in Gudur taluk of Nellore district for the purpose of cultivation;

(b) if so, when will the proposal materialise;

(c) whether the Collector, Nellore has received a representation from Mr. Nallapreddi Sreenivsul Reddi, M.L.A. in 1978 to assign the said lands to the Harijans and provide irrigation facilities tapping under ground water, and

(d) if so, the action taken in this matter?

A.—(a) Yes, Sir

(b) The Tahasildar Gudur is taking action to convert the lands from poramboke to ayan and issue 'D' form pattas

(c) and (d) Yes, Sir It has been referred to the Tahsildar, Gudur for taking necessary action

'D' Form Patta lands to Harijans of Vaddi
Tandra Village.

46—

1911 Q.—Sri B. Narayanswamy.—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the 'D' form patta lands given to Harijans of Vaddi Tandra village of Tekkali taluk, Srikakulam district have been given on lease to East Coast Salt Factory along with Kakarapalli 'para'.

(b) whether the Harijans whose lands have been given on lease have been sanctioned alternative lands anywhere, and

(c) the steps proposed to be taken by the Government to provide compensation for the amount and labour spent by them for reclamation?

A.—(a), (b) and (c) Yes, Sir. S. Nos. 163, 178, 179, 180, 182 and 183, etc., measuring in all an extent of Ac. 61-97 have been included in the land leased out to the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation but the Corporation has not taken possession of these lands except a portion of S. Nos. 183 Steps are being taken to delete the lands granted on 'D' form patta from the lands leased out to the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation.

No. of Beds in M R. Hospital, Vijayanagaram.

47—

1760 Q.—SARVASRI P. ASHOK GAJAPATI RAJU AND N.S.N. REDDY:—
Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether the Government have any proposal to increase the number of beds in M R. Hospital Edward Seventh Dispensary and Government Hospital at Vijayanagaram;

(b) the annual budget of the said three Hospitals, and

(c) whether there is any proposal to sanction additional budget in view of the increased beds?

A.—(a) No, Sir,

(b) The annual budget of the said three hospitals for the year 1977-78 and the proposed budget for the current year is furnished in the statement given below.

(c) Does not arise

(Statement Vide Answer to Clause (b) of L A Q No. 1760)

Budget for the years 1977-78 and 1978-79 to Medical Institutions in Vizianagaram

	Govt Maharaja's Hospital Vizianagaram		Govt Maharani Hospital Viziana- garam		Govt Edward Dispensary Vizianagaram	
	1977-78	1978-79	1977-78	1978-79	1977-78	1978-79
Sub-heads	Rs (Six months)		Rs. (Six months)		Rs. (Six months)	
P.O.	28,000	11,250	15,000	11,250	15,000	11,250
P.E.	53,000	29,585	49,000	29,585	49,000	29,583
D.A.	34,000	12,250	24,000	12,250	24,000	12,250
O A.	5,700	3,170	4,500	3,170	4,500	3,166
Wages	400	350	400	350	300	..
T A.	1,500	875	1,400	875	900	875
O E /SPT	1,000	300	900	300	600	200
W.T.C	2,924	1,395	2,216	1,395	2,916	1,391
O.O.E.	1,200	800	1,200	800	1,200	300
140/142		500		500	.	..
190-M. Local	70,000	65,000	60,000	45,000	20,000	5,000
M.S.D.	6 500	5,000	6,500	5,000	2,000	2,000
262/O.E.	1,800	500	1,600	500	1,000	400
270/Diet	46,200	22,000	20,000	20,000	..	...

Upgrading the Taluk Headquarters Hospital at Allagadda

48—

2587 Q—SRI G. Thimma Reddy :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether the Government are in receipt of any representations to upgrade the Government Taluk Headquarters hospital at Allagadda in Kurnool district into 30 bedded hospital, and

(b) if so, the action taken by the Government thereon?

A—(a) Yes, Sir. There is a representation to upgrade the Government Taluk Headquarters Hospital at Allagadda, Kurnool district into a 30 bedded hospital.

(b) Due to paucity of funds and meagre allotment for buildings upgradation of the Hospital could not be taken up. The Panchayat Samithi Allagadda has offered donation of Rs. 1.00 lakh for construction of 15 beds ward and the Government have accepted this donation and permitted the donors to construct 15 beds ward during 1977-78 in G.O. Ms. No. 1089, M & H. dated 7th November, 1977. This work has not been taken up by the Panchayat Samithi, yet Sri Thimma Reddy, M.L.A. Allagadda has been requested to impress upon the donors for taking up this work immediately.

Conversion of Rural Dispensary at Siruvella Village into
Government Hospital

49—

2590 Q—SRI G. Thimma Reddy:—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that there is only Rural dispensary at Siruvella village, Allagadda taluk, Kurnool district, having a population of 15,000;

(b) whether it is a fact that the former Legislators and the present Legislators have requested the Government to convert the said Rural Dispensary into a Government Hospital, and

(c) if so, the action taken by the Government?

A.—

- (a) Yes.
- (b) No representations are on record in this regard
- (c) Does not arise

Special Wards in Government Maternity Hospital
at Tirupati

50—

3466 Q.—SRI A. Eswara Reddy — Will the Minister for Health and Medical be pleased to state.

- (a) whether there is any proposal to construct Special Wards in the Government Maternity Hospital at Tirupati, and
- (b) if not, the reasons therefor?

A—

- (a) No
- (b) The Government Maternity Hospital, Tirupati is a 100 bedded Hospital, with 10 additional Family Welfare Programme beds with operation theatre. It is a teaching hospital attached to Sree Venkateswara Medical College. During the year 1978-79 a ward was constructed for 10 beds more to meet the requirement of overflow of patients, particularly after medical termination of pregnancy and sterilisation carried on them. There is an Out-Patient Block with post-graduate rooms and a Seminar Hall under construction. When this building is completed and occupied 2 or 3 rooms can be released for converting them into Special Rooms. At present there is only one special room made available for occupation without additional facilities.

Repair of the Road from Chitukula to Patancheruvu

51—

1905 Q.—SRI Ch. Vittal Reddy — Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state.

- (a) whether it is a fact, that Sri Ch. Vittal Reddy, M.L.A., had addressed a letter to the Chief Engineer(R and B) on 1st July, 1978 in connection with the handing over of the road laid from Chitukula to Patancheru by (PWD R and B) from Zilla Parishad in Narsapur taluk, Medak district,
- (b) if so, the steps taken thereon;
- (c) the steps taken to repair and complete the construction of the road immediately; and
- (d) the amount allotted therefor?

A—

(a) Yes, Sir

(b) The road from Chitukula to Palancheru was taken over by the Roads and Buildings Department in December, 1977

(c) Instructions were issued to the Superintending Engineer and Executive Engineer to furnish estimate for improvements to the stretch of the road where there is earthen formation. Instructions were also issued to the Superintending Engineer and Executive Engineer to black top the metalled portions of the road. Necessary repairs to keep the road in tolerable conditions are also contemplated.

(d) An amount of Rs. 90,000 is sanctioned towards ordinary repairs on the road and an amount of Rs. 34,100 is sanctioned towards special repairs in KMs. 0.00 to 4.00.

Taking over of Certain Roads in Chittoor District.

52—

2675 Q.—SRI K. B. SIDDARAH—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

whether there are any proposal to take over the following roads in Chittoor district by Roads and Buildings Department

1. Kothapallemitta to Veduruguppam and Pachkapalem to Tirupathi
2. Vadamalapet—Tirupati High road to Ramachandrapuram (via) Pudi and Nadavaluru
3. Putur—Tirupathi High Road to Kuppambadur (via) Sitharamapuram.
4. Rayalacheruvu tank to Annupalle
5. Putur—Chittoor High Road to Kothapalle-Pachkapallam road (via) Surendranaam Drishnapuram, Allamadugu?

A —

Yes, Sir. The proposals for taking over of the above roads are under examination of the Government.

Protected Water Supply Scheme to Madhavadhara

53—

1853 Q.—Sri S. N. Reddy and M. Venkiah Naidu.—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to State:

(a) whether Viskha vatnam Municipality has prepared any scheme or estimate for supply of water to the residents of Madhavadhara Marripalem and Karasa of Ward Nos 29 and 33,

(b) if so, the estimated amount in this regard,

(c) if not, when the Municipality will take necessary steps to supply water to the said areas; and

(d) whether the Municipality will stop collecting water tax, till such time that water is supplied to the said area?

A.—

(a), (b) and (c) The Scheme to provide protected water to the areas of Madhavadhara, Marripalem and Karasa and extended areas is under investigation.

(b) At present, two Borewells in Madhavadhara, four open wells in Marripalem and one open well in Karasa are catering to the water supply needs and the question of stopping collection of water tax in the said area does not arise,

Lift Irrigation Scheme on Pakhal River

14—

1136 Q.—Sri M. Omkar.—Will the hon. Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that as per the representation of the Lambada Tribal ryots of Rajolu village Mahaboobabad taluk, Warangal district a Lift Irrigation Scheme is contemplated on Pakhal river at Rajolu village and survey is being conducted for the last several years,

(b) whether it is a fact that the said scheme would irrigate about 1,500 acres covering S. Nos 142, 152, 780, 148, 150 and 151;

(c) whether the said scheme had been sanctioned; and

(d) if not, the reasons therefor?

A.—

(a) The surveys for the above Lift Irrigation Scheme were taken up by the Irrigation and Power Department in the year 1972 and the proposals were dropped due to high cost.

(b) At present the scheme is being investigated again by the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited. The preliminary investigation has recently been completed and the

Hydrological clearance has to be obtained before taking up detailed surveys. Only Survey No. 152 forms part of the schemes. The other Survey Nos. 142, 730, 148, 150 and 151 are not covered under the scheme.

(c) and (d) The scheme is only in the preliminary investigation and hence it has not been sanctioned.

Extension of the Benefits of Kanupur Canal Scheme

55—

1791-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi.—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether a decision has been taken to extend the benefits of Kanupur canal to some of the villages in Gudur taluk of Nellore district,

(b) if so, the details of the decision, and

(c) when the decision will be implemented?

A.—

(a) No, Sir. But on a representation received from the villagers of Tippaguntapalem of Gudur taluk, the feasibility of extending the benefits of Kanupur Canal Scheme is being examined.

(b) Does not arise since a decision is not yet taken.

(c) Does not arise.

Agricultural Service Connections at Pathalapalle.

56—

1530-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi.—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) whether agricultural service connections have already been given at Pathalapalle from the transformer at Palur in Rapur taluk of Nellore district,

(b) whether Pathalapalle has been declared as an already electrified village;

(c) the reasons for the delay in providing street lights and domestic service connections at Pathalapalle, and

(d) when the street lights and domestic service connections will be provided at Pathalapalle?

A.—

(a) Yes, Sir. 13 Nos. Agricultural connections were given at Pathalapalle village from Palur Sub-station II, Rapur taluk, Nellore district.

(b) Pathalapalle village is being declared electrified, since agricultural services were given by extending L T lines from nearby sub-station at Palur.

(c) The supply to street lights and domestic connections are not given as L T lines are yet to be extended in the village proper.

(d) The Superintending Engineer, Nellore is being requested to release supply street lights and domestic services, on receipt of applications and after observing formalities during 1978-79

Regularisation of the Services of contingency workers in Animal Husbandry Department.

57—

2635 Q—Sri Kasu Venkatakrishna Reddy :—Will the Minister for Animal Husbandry be pleased to state

(a) whether it is a fact that the contingency workers in the Animal Husbandry Department have been working for the last 20-24 years without any benefits of regularisation of service, Family Benefit Fund, Risk Allowance, Pay Revision and Uniform;

(b) whether any instances have come to the notice of Government wherein the contingency workers have met with accidents while performing their duties and died, and

(c) whether the Government will at least now consider to give the benefits mentioned in clause (a) in view of their being subjected to risks and dangers in their duties?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) No such instance took place.

(c) The matter is before Pay Revision Commissioner.

Strengthening of the Flood Banks of Swarnamukhi River at Chigurupadu

58—

1286 Q—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to strengthen the flood banks of Swarnamukhi River at Chigurupadu in Venkatagiri Taluk of Nellore District and also to provide revetment for the same to save Chigurupadu from flood havoc;

(b) if so, when will the proposal materialise;

(c) whether the Collector, Nellore is in receipt of a representation from Mr. Nallapareddi Sreenivasul Reddi, M. L. A., in 1978 regarding the above needs; and

i(d) if so, the action taken in this matter?

A.—

(a) No Sir

(b) Does not arise

(c) Yes, Sir

(d) It is under examination by the Executive Engineer, Nellore South Division, Nellore

Construction of Check Dams Across Kaundinya River

59—

1458 Q.—Sri A. Ratam.—Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state

(a) whether there are any proposals under consideration of the Government to augment irrigation sources by constructing check dam across the Kaundinya river in Palamaneru taluk, and

(b) if not whether such steps will be taken by the Government at least now?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Name of the Telugu Department in the Central University at Hyderabad

60—

1809 Q.—Sri Poola Subbarah.—Will the Minister for Education be pleased to state

(a) whether the Government recommended to the Central Government and Central University to name the 'Telugu Department' in the Central University at Hyderabad as "Sri Kandukuri Veeresalingam Panthulu Telugu Peetham", and

(b) if so, the decision taken by the Central University and the Union Government in this regard?

A.—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Matters under Rule 329 ;

re 1) Opening of fire on students and arrest of students at Madanapalli on 20-12-1978

మిస్టర్ స్పీకర్ —అచ్చన్నగారు తమరు మదనపల్లి వయరింగు విషయంలో 329 క్రింద యిచ్చారు. చాలా గురించి యిచ్చారు. ఒకరిద్దరు మాట్లాడితే జాగుంటుంది. 9-50 a.m.

శ్రీ యస్. ఒయపాల్ రెడ్డి —అధ్యక్షా, నాకు తెలిసిన విషయం నేను మాట్లాడుతాను. If other members want to add any thing, you may allow them

శ్రీ యం. ఒంకార్ —మోషన్ యిచ్చిన అన్ని పార్టీలవారికీ ఒక్కొక్కరికి అయినా మాట్లాడే అవకాశం కల్పించాలి.

Mr Speaker :—It may not be necessary. However, we have to adjust the time also.

Sri M. Venkaiah Naidu.—I gave a motion and I must be allowed to speak. This is an important and heated matter.

Mr Speaker.—Do not unnecessarily generate heat over this matter.

Sri S. Jaipal Reddy.—If the other Members want to throw some more light, permit them Sir తమకు తెలుసు. లోకసభ ఒక చారిత్రాత్మకమైన తీర్పు ఇందిరా గాంధీపట్ల ఇచ్చినప్పుడు లోకసభ తీర్పును వ్యతిరేకిస్తూ యిక్కడ అంద్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కొన్ని ప్రతిస్పందనలు జరిపించింది

శ్రీ బి. టి. యల్. యస్. చౌదరి (అంతస్తురం) —పాయింట్ అఫ్ ఆర్డరు. మదనపల్లి యిన్వెంటు గురించి సమగ్రమైన విచారణ జరిగే స్థితిలో వున్నప్పుడు యిక్కడ చర్చించడం సజ్జా?

The matter is sub-judice Sir

Sri S. Jaipal Reddy —The police are still investigating. The matter cannot be sub-judice. After the motion has been admitted by the Speaker the matter of the motion cannot be declared as sub-judice.

Sri B. T. L. N. Chowdari .—I am questioning the admission.

Sri M. Venkaiah Naidu .—I am questioning the questioning of admission. How can the matter become Sub-judice now ?

Sri B. T. L. N. Chowdari —Charge sheets have been filed in the Court and the matter is sub-judice. When every item of the matter is under enquiry, can we discuss that matter ? How a matter, which is sub-judice, can be discussed here ?

Sri M. Venkiah Naidu — It is for the Speaker to decide whether the matter is sub-judice or not

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) — అధ్యక్షా. ఏదో పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు అని చెప్పి సబ్జుడిస్ అంటే అర్థం ఏమిటి? స్పీకరుగారికి తెలుసు, లాయర్సుకు తెలుసు. కోర్టులో ఒక ప్రశ్నేకమైన నేరానికి సంబంధించి ప్రశ్నేకమైన విషయం వన్నవ్వకు ఎస్సెక్యూజుకు ప్రెజూంప్షన్ గా ఏమీ మాట్లాడకూడదు. బడ్జెట్ మీద ఎక్స్కూజు మీద ఏదైనా మాట్లాడితే సబ్జుడిస్. ఏది సబ్జుడిస్? నష్టం వచ్చే రీతిలో మాట్లాడతే సబ్జుడిస్. How does it become sub-judice? పదనపల్లిలో యీ కేసు జరిగింది విద్యార్థుల మీద ఆల్లబులు జరిగాయి. పోలీసులు లాఠీ చార్జి చేశారు. ఆ విషయం గురించి చెప్పబోతుంటే పూర్వకే ఒక పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు అంటే nothing can be carried on like this

మిస్టరు స్పీకరు — లాఠీ చార్జి సందర్భములో కేసు నమోదు అయి వున్నప్పుడు ...

Sri P Sundarayya — The motion is very clear “the matter regarding the opening of fire on students and arrest of students at Madanapalle on 20-12-1978”. There is no confusion and Mr Jaipal Reddy will speak.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి — అక్కడ విద్యార్థులపై న ఫరియింగ్ కాకుండా లాఠీచార్జి జరిగింది ఇప్పుడు విద్యార్థులు స్ట్రైక్ చేస్తున్నారు. ఒక వెటర్న్ ఫ్రీడింగ్ హెటర్ యీ గంభీర పరిస్థితి దృష్ట్యా ప్రభుత్వానికి నిరసనగా యిందె ఫినెట్ హంగర్ స్ట్రైక్ చేస్తున్నారు. The entire matter has been put forward in our motion. కాంపెంహెన్స్ ఎఫయర్ కోర్టులో వున్న విషయం గురించి లేదు. మొత్తం జిల్లాలో జరిగిన సంఘటనల గురించి ప్రస్తుతమున్న పరిస్థితి గురించి మోషను వుంది. ఏ ఒకటి రెండో యిన్స్పెక్షన్ కోర్టులో వుంటే వాటి గురించి తప్ప మిగతా విషయాల గురించి మాట్లాడవచ్చు.

Sri B T L N. Chowdary:— When the matter is in the Court we cannot discuss the matter here. It is sub-judice.

Sri M. Venkiah Naidu — We are not discussing here the matter which are sub-judice. Let the Member know the contents of our motion.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి — మేము ఏమి చెప్పామంటే I will read out the motion which we have given in full, Sir “On December 20th, 1978, students of Madanapalli were attacked by some outsiders in their college premises.” ఈ బాటుపై ఉన్న కాలేజీ విద్యార్థులపై ఎటాక్ చేసిన విషయం కోర్టులో లేదు When they refused to come out of their classes to protest against Mrs

Gandhi's arrest. the brother of Congress-I M. L. A opened fire on the students, One student Mr. Venkataramana Reddy was seriously injured. Subsequently, the police foisted many false cases against the students'. పోలీసు ఫయరింగు కోర్టులో లేదు. ఎందుకు జరిగింది దాని కారణాలు ఏమిటి, వసీతులు ఏమిటి తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుంది

"From then onwards, the students are on strike demanding withdrawal of cases On January, 4th, 1979, the students observed Bandh, again police opened fire and lathi charged the students Many students were injured Condition of some of the students is stated to be serious, వారి పరిస్థితి ఎలా వుందో తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుంది. Mr. Noothi Radhakrishnaiah, veteran freedom fighter is on indefinite fast. Situation is serious Prompt action is required.

This is our Motion.

యివి అన్ని ఎక్కడ సబ్ జ్యుడిస్ ? కాబట్టి let me bring before you all the facts about this matter.

Sri K. Venkatramaiah :—When the matter is sub-judice, we cannot discuss the matter The matter is before the judiciary

(శ్రీ) ఇ అయ్యపు రెడ్డి :—సబ్ జ్యుడిస్ అనే పదం మీద యిచ్చే ఆర్డం అయితే మనము ఎక్కడ ఫంక్షన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. It is supreme, sovereign It has got jurisdiction. It is not subordinate to any authority Simply if a matter is pending before the Court, if we cannot discuss a matter, it is very well we can cease to function. This is sovereign Legislature. It can discharge its functions. It can go into every matter, whether it is civil or criminal. It has got jurisdiction

Sri K. Venkatramaiah :—My point is can we discuss this matter. which is sub-judice.

Sri E Ayyapu Reddy :—We have discussed the Ramija Bee case. రాజ్యాంగం ప్రకారం ఎగ్జిక్యూటివ్, జుడిషియరీ, లెజిస్లేచర్ ఈ 3 సెవరేటుగా ఉంటున్నాయి. వాటివాటి జూరిస్డిక్షన్సులో అవి ఫంక్షన్ చేస్తున్నాయి మన పర్ ప్యూలో ఉన్నటువంటిది మనం డిస్ కస్ చేయడానికి సుప్రీం ఆధారిటీ ఉంది. ప్రతి మాటర్ సబ్ జుడిస్ అవడానికి లేదు. పోలీసువాడు కేసు రిజిస్టర్ చేస్తే సబ్ జుడిస్ అవుతుంది. ఆ పదాన్ని తీసుకొని మనయొక్క డ్యూటీస్ మ. ఫంక్షన్సును ఫోర్ ఫీటు చేసుకొనడానికి లేదు ఇట్ ఈజ్ నాట్ గోయింగు టు ప్రజుడిస్. కిమిసల్ కేసు పెండింగులో ఉన్నా సివిల్ కేసులు ఇండెంటిఫై సజ్జెక్టు మాటరు పైన జరుగుతూ ఉంటాయి. డిపార్టుమెంటల్ ఎంప్లొయీ జరుగుతూ ఉంటుంది. ఒక దానికి ఒకటి కాన్ ప్లిక్టు రాదు. రాబోదు కూడా అలాగే మనం డిస్ కస్ చేసి మన ప్యూ ఎక్స్ ప్రెస్ చేసినంత మాత్రాన జడ్జి ప్రజుడిస్ అవుతుందని కాదు. జడ్జి తన రికార్డుపైన తన జుడిమెంటు చెబుతాడు. ఇందులో సబ్ జుడిస్ ఉంది కనుక మనం డిస్ కస్ చేయడానికి నీలులేదు అంటే మన ఫంక్షన్సును మనం ఫోర్ ఫీట్ చేసినట్లు అవుతుంది.

Sri K Venkatramaiah —We are supreme body. We can discuss any thing That I will agree. But when the matter is pending before the Court, how can we discuss about this matter ?

Sri E Ayyapu Reddy :—It is not going to prejudice the case

Sri P. Sundarayya :—There is a Ruling by the Speaker of Lok Sabha that when cases are actually pending before the Court we should see that our debating does not prejudice the particular cases. Rulings are there like that and many debates have taken place So, when there are some cases before the Courts or Tribunals, we cannot rule out a debate. It is for the Speaker to control whether we are trying to influence the Judge or the case, as the case may be, during our debate. He is questioning the admission of the motion through his point of order. The Speaker may give a ruling.

Mr. Speaker —There is no point of order and we can discuss the matter. Now, Sri S. Jaipal Reddy to speak

Sri S. Jaipal Reddy :—As you know full well the Lok Sabha has pronounced a historic verdict in regard to privilege case of Mrs Indira Gandhi and sentenced her to imprisonment. The Government of Andhra Pradesh defied the verdict of the Lok Sabha and encouraged unruly demonstrations and Dharnas in Hyderabad and elsewhere in the State. The students all over the State resisted this Government sponsored demonstrations. This happened in Madanapally, Nellore Siddipet and many other places. A distinguishing incident of Madanapally is as follows. An outsider without any warning or provocation, just opened fire on the students of the college in their college premises.

Sri Ch Shyamala Rao (Cheepurupalli) :—Point of Order Sir ప్రభుత్వం ప్రేరేపించిన అనే విషయానికి మేము అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నాము. ఆ మాటలను రికార్డులోనుంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ. ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—ఆ అభ్యంతరానికి మేము అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నాము.

Sri S. Jaipal Reddy —If a House Committee is appointed, I am prepared to prove it. The students were attacked by the hired goondas. In Madanapally, one student, Mr Venkata Ramana Reddy became a victim to a bullet injury. The students have since been on an indefinite strike. The police, instead of taking action against the goondas, who forced the students to come out from the classes and observe hartal and against the person who ultimately opened fire on the innocent and disciplined students, have been foisting cases after cases against the students. The police are rounding them, bringing them and beating them in the police stations. From then onwards, the students are on strike demanding the withdrawal of cases. On January 4th, 1979

the students observed Bundh against the attitude of the police. When the students demonstrated against the attitude of the police, the police opened fire and lathi charged the students and many students injured. The veteran Freedom fighter Mr. Noothi Radhakrishnaiah has been on indefinite fast as a protest against the revengeful attitude of the Government and police in Madanapally. There is every need for the Government to throw light on this problem.

శ్రీ ఎమ్ వెంకయ్యనాయుడు — అశ్రుజ్ఞ, డిసెంబరు 2) వ తేదీన మదనపల్లిలో జరిగిన సభకు వివరిస్తాను. మదనపల్లిలోని కళాశాలలోని విద్యార్థులు తమకు బదులీ పాఠానందం కృష్ణం లేదని స్పష్టం చేస్తూ కొంత మంది బయటి వ్యక్తులు ప్రిన్సిపాల్ వారిని వినకుండా కళాశాలలోకి వెళ్లి కళాశాలలోని గంట కొట్టారు. అప్పటికి బయటకు రాని విద్యార్థులపై దౌర్జన్య చర్యలు జరిపారు. దీనికి కళాశాల ప్రిన్సిపాల్, ఆ కళాశాలలో ఉన్నటువంటి ఉపాధ్యాయులందరూ కలసి ప్రాంతాన్ని చేరుకున్నారు. కళాశాలలో ఉన్నటువంటి ప్రత్యేక వ్యవస్థకు చంగం తిరిగిచారనే విషయాన్ని ముగ్గుమంత్రిగారు ఒక వివరణ తెప్పించుకోవడం మంచిది. విద్యార్థులు బయటకు రావోకే స్థానికంగా ఉన్నటువంటి కాంగ్రెస్-ఎ ఎమ్ ఎల్.ఎ బంధువు అయిన గంగవరపు మధుసూదనరెడ్డి అనే వ్యక్తి మహాతో విద్యార్థులపై కాల్పుడం జరిగింది. ఆ కాల్యంలో వెంట రమణారెడ్డి కుడి చేయ తొలిగించవలసిన హక్కుతి పర్వడి వెలారు హాస్పిటల్లో ఉంచవలసి నచ్చింది.

ఈ సంఘటనగా మరొక దారుణమైన విషయం— అని తీసుకువచ్చి 10-10 a.m. తిరుపతిలో హాస్పిటల్లో చేర్పించినప్పుడు 8 రోజులవరకు కనీసం మామూలు డాక్టర్లు కూడా అనిమీద ఎరుండు కాలేదు. మేము వెళ్ళినప్పుడు ఆ విద్యార్థి కంట తడిపెట్టి బయటనుంచి అతనిని చూడటానికి వచ్చే విద్యార్థులకు కూడా పోలీసువాళ్ళు భయపెడుతున్నారు నాచుట్టుప్రక్కల ఎవరినీ లేకుండా చేస్తున్నారు అని చెప్పినప్పుడు మాకు ఎంతో బాధ కలిగింది. మేము అక్కడ వున్న సూపరింటెండెంటుకు వెంటనే ఈ విషయం తెలియజేశాము. అతనికి కేసుతో నిమిత్తం లేకుండా మంచి ట్రిటుమెంటు ఇవ్వండి. అతనికి ఆ కారణంగా చేయి పోకుండా అతని చేయిని రక్షించడం కోసం ప్రయత్నం చేయండి అని చెప్పాము. ఇంత జరిగినా కూడా పట్టించుకోకుండా, తరువాత మిగతా కళాశాల విద్యార్థులు సమ్మె చేయడానికి తలపెట్టినప్పుడు ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య యోధుడు అయినటువంటి నూతి రాధా కృష్ణయ్యగారు ఆ విద్యార్థులపైనే కేసులు రద్దు చేయకపోకే ఇతనికి మంచి ట్రిట్ మెంట్ ఇవ్వకపోతే తాను నిరాహారదీక్ష చేస్తాను అన్నప్పుడు కలెక్టరుగారు ఇది లా ఆండ్ ఆర్డరు సిట్టువేషన్ గా మారి కల్లెక్టర్లు తప్పే ప్రమాదము ఉందని భయపడి అప్పుడు అతనిని వెలారు హాస్పిటల్ కి పంపడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఏదో మనీ శాన్ క్లన్ చేశాము అని అంటున్నాడు. ఒక వేళ అతని చేయి కనుక పోకే అతను చేయిని వేరానికి, ఈ అంబోళనలో పాల్గొనడం ఇష్టము లేదు అని చెప్పిన దానికి అతనిని ఈ విధంగా హింసించి, ఇంత అలక్ష్యము

జరగడానికి, ఇంత అలస్యము జరగడానికి వైద్యులపైన. జిల్లా ఎడ్మినిస్ట్రేషను పైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆనాటి నుంచి ఈనాటి వరకు 45 రోజుల పాటు అక్కడ ఉండే స్టూడెంట్స్ ఇండిఫినిట్ స్ట్రయిక్ లో ఉన్నారు. అనేక సార్లు ప్రతిపక్ష నాయకులు అదేవిధంగా ప్రభుత్వానికి కూడా వారు విజ్ఞప్తులు పంపుతున్నారు. తెలిగ్రామాల మీద తెలిగ్రామాల ఇస్తున్నారు నిరాహార దీక్ష చేస్తాను అని బెదిరిస్తే ఆ రాధాకృష్ణయ్య అనే ఫ్రీడమ్ ఫైటర్ ని 67 సంవత్సరాల ముదురులిని త్రోసివేసి అక్కడ వున్న డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటాఫ్ పోలీసు బలవంతంగా వచ్చి కెంటుని పెరికి వేసి అక్కడ ఉన్న వ్యక్తులను కాలిలో తన్నివేసి రాధాకృష్ణయ్యను బరబరా లాగుకొనిపోయారు. అటువంటి సంఘటన భారత దేశ చరిత్రలోనే ఇంతవరకు జరగలేదు. రాధాకృష్ణయ్యగారు చేసిన నేరము ఏమిటి? నిరాహారదీక్ష పూనడం తప్పా? తప్పు అని అనుకుంటే అరెస్టు చేసి లోపలికి తీసుకు వెళ్ళి గాని ఆ విధంగా అతనిపైన దౌర్జన్యం జరపడం చాలా అన్యాయం. ఆ రోజు నుంచి ఈ రోజువరకు మనవిల్లిలో రక్షణ లేకుండా పోలీసులతో భీభత్సంగా ఉంది. అది ఎంతవరకు పోయిందంటే అక్కడ పార్లమెంటు సభ్యులు సరళి-హోరెడ్డిగారు, చె.గల్రాయ నాయుడుగారు కూడా జోక్యము చేసుకొని తమ దృష్టికి తీసుకువచ్చేంతవరకు కూడా ఈ ప్రభుత్వము కళ్ళు తెరవలేదు. అక్కడ వున్న డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటాఫ్ పోలీసు తక్షణం అక్కడికి వెళ్ళి కాల్పులు జరిపిన అతన్ని కభాప్ మా డిపార్టుమెంటు చేయలేని పని మీరు చేశారు అని అభినందించాడు అని తెలిపినప్పుడు మరి ఈ ప్రభుత్వం తల వంచుకోవాలో మరి ఏమి చేయాలో ఆలోచించాలి. నువ్వు కాల్పులు జరిపినందుకు నిన్ను అభినందిస్తున్నాను అని అన్నాడు వెంటనే ఆ డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు అనమర్థతగా వ్యవహరించిన పోలీసులను దీనికి బాధ్యులైన వారందరినీ తీసి వేరే చోటికి పంపించాలి దీనిపైనే జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ జరిపించాలి. అసలు కాల్పుడానికి అతనికి లైసెన్సు ఉందా లేదా, కాల్పులు జరిగాయో లేదా, చెబ్బి తిన్న వానికి సకాలంలో సక్రమంగా వైద్యం జరిగిందా లేదా ఇది అన్నీ తెలుసుకోడానికి మన ప్రభుత్వం వెంటనే పూనుకోవాలి.

మొన్న 4వ తేదీ బిందు జరిపి జిల్లాలో ఉన్న మిగతా విద్యార్థులు కూడా ఒక్క చిత్తూరు మదనపల్లి విద్యార్థులే కాక కడప జిల్లాలోగాని అనంతపూరు జిల్లాలో గాని ఉన్న కళాశాల విద్యార్థులు మదనపల్లి విద్యార్థులకు సపోర్టుగా స్ట్రయిక్ చేస్తున్నారు. ఈ దావానలం రాష్ట్రం అంతా వ్యాపించక ముందు ప్రభుత్వము మేలుకొని ఈ దారుణ మారణ హింసాకాండకు బాధ్యులు అయిన వ్యక్తులపైన తక్షణమే చర్య తీసుకోవాలి అని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవడంలో విఫలం అయితే ఇది ఏదో రాజకీయ కక్షలతో కాంగ్రెస్ జనతా పార్టీ వివాదాలవలె దీనిని చూపినట్లుయితే దీని పరిణాలు చాల తీవ్రంగా ఉంటాయి. ఇది కాంగ్రెస్-జనతా పార్టీ వివాదము కాదు. విద్యార్థులపైన పోలీసులు కొంతమంది ప్రయివేటు

వ్యక్తులు కావాలి అని చేసిన గుండా తనము. కాబట్టి ఆ దృష్టితో ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విషయాన్ని పరిశీలించి వారి పైన కఠిన చర్య తీసుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా నేను వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్. — అధ్యక్షా, ఇది చాల తీవ్రమైన విషయం. సుమారు నెలమీద 20 రోజుల నుంచి వరుసగా జరుగుతున్న సంఘటనలు ఇవి. ఈ మొత్తం సంఘటనల యొక్క సారా శం ఆక్కడ ఉన్నటువంటి అధికార పక్షానికి చెందిన ఒక సెక్స్ బహుళ : తాము అందరికన్నా ఇందిరాగాంధీగారికి అనుకూలురు అని అనిపించుకోవాలి అనే ఆదుర్దాతో ముఖ్యమంత్రిగారి యొక్క మెప్పులు పొందాలి అని ఆదుర్దాతో లేకపోతే వారి అన్నగారికి మంత్రిపదవి సంపాదించు కుండాము అనే ఆకాంక్ష. కారణాలు ఏమైనా కావచ్చు. మొత్తానికి మామూలుగా విద్యార్థులు మీద దౌర్జన్యాలే కాకుండా కాలేజీలోనికి వెళ్ళి తుపాకులతో కాల్చడం అనేది చాల తీవ్రమైన విషయం ఆక్కడ వున్న పోలీసు వారు ఆక్కడ ఏదో కేవలం ఆనందంతో కూడుకొన్న పాత్రకారు అది ఖచ్చితంగా అధికార పక్షానికి సహాయం చేయాలి, మెప్పులు పొందాలి నేను ఇదివరకు చేసిన నేరాల నుంచి తప్పించుకోవచ్చు అనో, క్రొత్తగా ప్రహేళనులు పొందడానికో ఉద్దేశాలు ఏమైనా కావచ్చు గాని ప్రధానంగా అధికార పక్షం యొక్క మెప్పులు పొందడానికి ధానిని బలపరిచే నిమిత్తం వారు ఆ విధంగా కాల్పులు జరిపినటువంటి వ్యక్తికి షేకుహాండు ఇచ్చి ఉన్ననలను పొందడం జరిగింది. పీటన్నిటికీ మించి ఇటీవల మొన్న శివ తారీకు నాడు జరిగిన దారుణ సంఘటనలు: ఈ స్థాని పోలీసే ప్రత్యక్షంగా విద్యార్థులమీద ప్రజల మీద కాల్పులు చేయడం; విచ్చలవిడిగా లాటి చార్జి చేయడం, ఇళ్ళలో దూరి మాడా కొట్టడం. స్త్రీలను కూడా చెబ్బలు తగిలినవి. బహుళ. మ నల్లలో ఎవరూ కూడా జైలులోనికి వచ్చి నిలబడలేని నిర్భంద విధానం జరిగింది ఇది బహుళ: ముఖ్యమంత్రి గారు ఆక్కడ అధికార్లు ఇచ్చిన సమాధానం ప్రకారం తప్పు అంతా విద్యార్థులదేనని లేక పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉందని దాటవేయవచ్చుగాని అది దాటవేస్తే కాగితాల మీద ఉండవచ్చు గాని ఇది దాటవేస్తే కాగితాల మీద ఉండవచ్చు వాస్తవం సూత్రం దాట వేయడానికి వీలులేదు. ఇక్కడ మూడు ముఖ్యమైన విషయాలు ఉన్నాయి. మొట్టమొదటిది కాల్పులు జరిపి విద్యార్థుల మీద దౌర్జన్యాలు జరిపిన కాంగ్రెస్ (ఐ) వారు గాని ఏవరైనా గాని వారి మీద వెంటనే ఏజెన్స్ తీసుకోవడం పోలీస్ అధికారుల మీద కూడా ఏజెన్స్ తీసుకోవడం అరెస్టులను విద్యార్థుల మీద పెట్టబడ్డ కేసులను ఉపసంహరించుకోవడం మూడవది ఒక జడ్జిచేత ఎంక్వయిరీ జరిపించడం.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య — ఇది రాష్ట్రములోని శాంతభద్రతలకు సంబంధించిన విషయం. అట్లా అంటుండగానే కాంగ్రెస్ (ఐ) వాళ్ళు ఒక సమస్య తీసుకరావచ్చు. ఏమిటి ఇది? మాకు కూడా రైట్ ఆఫ్ ఎస్సాసియేషన్ రైటాఫ్ ప్రోసేషన్ లేదా అని అడగవచ్చు. ఉన్నది. రాజ్యాంగం అందరికీ కూడాను

ఆ విషయాన్ని గారంటి చేసింది. లేదని కాదు. కాని ఇక్కడ ఉన్న విషయాలు మనం పరిశీలిస్తే దానిని న్యాయంగా యే మేరకు వారు బలపరిచారు అనేది స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. వాళ్ళు ప్రొసేషన్ పోతున్నారు. విద్యార్థులు దాంటో పాటొనలేదు. పాటొనపోవడం నేరము కాదుకదా. వారికి ప్రొసేషన్ పోవడానికి ఎంత హక్కు ఉన్నదో మీరు ప్రొసెషనోలో చేరకుండా ఉండడానికి కూడా అంత హక్కు ఉన్నది కదా. అటువంటప్పుడు వారిని బలవంతంగా, మీరు వసారా లేదా అని నిర్బంధం చేయడానికి మీరికి హక్కు ఎక్కడ నుంచి వచ్చిందో అని అడుగుతున్నాను. అంతేకాదు ఇక్కడ రాకపోతే గుండాలను కాలేజీ ఆవరణలోనికి తీసుకుపోయి విద్యార్థులను కొట్టించే హక్కు ఎక్కడ ఉన్నది అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఒక కుంటి విద్యార్థుని ఎం.ఎల్.ఏ. తమ్ముడు కాలిపై చంకలో దెబ్బతగిలి అతను చాలప్రమాద పరిస్థితిలో ఉన్నాడు. అంతేకాదు స్వాతంత్ర యోధుడు రాధాకృష్ణయ్య గారు ఈ దౌర్జన్యకాండకు వ్యతిరేకంగా అక్కడ గుడారము వేసుకుంటే-వారికి హక్కు ఉన్నది కదా తమ యొక్క అసమ్మతిని ప్రకటించే దానికి-దానిని పోలీసులపో తీసివేయించి నానా భీభత్సం చేయడం అ న్యాయం కాదా? కా బట్టి ఇక్కడ ఈ విషయాలను మనం చూసినప్పుడు, కాల్యడం తప్పా కాదా? ఆ కాల్యిన అతనిని శిక్షించాలి. రెండవది ఎవరైతే కాలేజీలోనికి ప్రవేశించి విద్యార్థులపైన దౌర్జన్యం చేశారో వారిని శిక్షించాలి. మూడవది-ఇది ఇక్కడికే పరిమితమైన వటువంటి విషయం కాదు. విద్యార్థులను అనంతపురంలో, కడపలో, చిత్తూరులో, అల్లసే జిరువతిలో అంతటా కూడా రాష్ట్రం మొత్తం అంతటాకూడా విద్యార్థులు అందరూకూడా ఈ అక్రమానికి వ్యతిరేకంగా అక్కడ జరిగినటువంటి ఘటనలు చేస్తున్నారు అంతేకాదు అది జరిగిన దానిని చూడడానికి పోయిన విద్యార్థులు కూడా అక్కడ పోలీసులు అరెస్టు చేశారు అంటే లా అండ్ ఆర్డరు పరిస్థితి ఎంత అధ్యాన్నంగా ఉన్నదో గమనించాలి. అట్లాంటి పరిస్థితి ఎవరికి రానియకుండా మీ హక్కులు మీరు కాపాడుకోండి. ఇతరుల హక్కులు కూడా మీరుకాపాడుకోండి. మా ఇష్టము వచ్చినట్లుగా పోలీసు కాల్పులు కాలుస్తాము అంటే దానికి హక్కులు మీరే. ప్రజల దావాగ్నికి మీరే గురి అవుతారు. కాబట్టి ఎవరి హద్దులలో వారు ఉండాలి. ఇప్పుడు విద్యార్థులు రాష్ట్ర మొత్తంగా సమ్మె కొనసాగించకుండా ఉండాలి అంటే వెంటనే ఆ నిందుతులపైన చర్య తీసుకోవాలి, అక్కడ జరిగిన ఘట్టాలు అన్నికూడా డుడ్డంగా విచారించి దాని ఎక్సెస్ ని విచారించేదానికి జుడిమియల్ పోర్టుకూడా వేయాలి. అది చేస్తేనేతప్ప లేకుంటే రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు విషయం మనం కంట్రోలు చేయలేమని మనవి చేస్తున్నాను వెంటనే ప్రభుత్వం కదలాలని కదిలి చర్యలు తీసుకోవాలని వారి నిజాయతీని రుజువు చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. పశుకంహారెడ్డి(ముషీరాబాదు) :—అధ్యక్షా, 20 డిసెంబరు తేదీనాడు మనం ఎన్నడూ కవిని ఎరుగని సంఘటనలు జరిగినాయి. ఈరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ (ఎ) నాయకత్వంలోని ప్రభుత్వమే వారి రాష్ట్రంలో వారే ప్రధానుకు

re: Opening of fire on students and
arrest of students at Madanapalle.

చేశారు. ప్రభుత్వం వైపునంచి సమ్మె జరిగింది. నిజంగా మదనపల్లిలో జరిగిన సంఘటన చాల దారుణం అయినది. అక్కడ కాంగ్రెసు (ఐ) ఎం ఎల్.ఎ అక్కడ విద్యార్థులు సమ్మెలో పాల్గొనము అంటే వారిపైన ఫైరింగు చేస్తే. అక్కడ పోలీసుల కళ్ళపై కళ్ళిగిలే పోలీసు సూపరింటెండెంటు చేతులు కలిపి అక్కడ కాంగ్రెస్ (ఐ) ఎం ఎల్.ఎ సోదరుని అరెస్టు చేయకుండా మర రాష్ట్రం అవతలికు బయట రాష్ట్రానికి పోలీసుల సహాయంతో పంపడం జరిగింది అధ్యక్షా, ఈ విధంగా పోలీసులు కాంగ్రెసు (ఐ) వారికి రక్షణ ఇచ్చినట్లయితే ప్రతివత్సాబిమిగత వారు సహించరని ప్రభుత్వానికి హెచ్చరిక చేయదలచుకున్నాను. ఒకవేళ ఈ విధంగానే ఈ పోలీసులు కాంగ్రెస్ వారి వాలంటీర్స్ లాగా తయారు అయినట్లయితే ప్రభుత్వానికి అండగా ఉండేట్లయితే ఈ రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే లా అండ్ ఆర్డర్ నశించిపోయింది ఇంకా భవిష్యత్తులో చాల చెడ్డ పరిణామాలు రావోరాయి. కాబట్టి ఎవరైతే కాంగ్రెసుపార్టీ ఎమ్.ఎల్.ఎ ఉన్నాడో అతనిని వెంటనే అరెస్టు చేసి శిక్షించవలసిందిగా తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి శివరామకృష్ణారావు :—అధ్యక్షా, మా కడప జిల్లాలో కూడా ఈ 10-20 a.m. ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకోనందువల్ల మదనపల్లెనుంచి రాయచోటికి, రాయచోటి నుంచి కడపకు ఇతరత్రా జిల్లాలో ఉన్న కాలేజీ విద్యార్థులందరూ సమ్మెలో ఉన్నారు మూడు రోజుల నుంచి రాయచోటిలోని కాలేజీ విద్యార్థులు కూడా సమ్మె చేస్తూండడం, వారిమీద లాటిచార్జి చేయడం, మొన్న బండ్ జరపడం కూడా జరిగింది. ఈ పరిస్థితులు ఇలాగే కొనసాగితే దేశంలో శాంతిభద్రతలు లేవనకొంటున్న పరిస్థితులలో విద్యార్థులను రెచ్చగొట్టి వారు కూడా స్ట్రైక్ లో పోవాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉంటే కళ్ళారుస్తూ చూస్తూ కూర్చుంటే బాగుండదు. ఇప్పటికైనా ఈ స్థితిని కంట్రోలు చేయాలంటే వెంటనే ఆ కాలిన్ వ్యక్తిని అరెస్టు చేసి చర్య తీసుకోవాలి. విద్యార్థులను బెదిరించి అయివా కాలేజీలకు పోకుండా చేయాలని చూస్తున్న వారు మదనపల్లిలో విద్యార్థులు పోకపోతే, కాలేజీ స్టాఫ్ ను దౌర్జన్యం చేసి, మీ ఇళ్ళమీద పడి కొట్టేస్తాము. ఆదవాళ్ళను బయటకు లాగుతాం అని దౌర్జన్యం చేసి, వాళ్ళచేత స్ట్రైక్ చేయించిన వారి మీద ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Dr M Chenna Reddy :—On 20th December 1978 some Congress(I) workers numbering about 150 proceeded to B.T. College, Madanapally and persuaded the students to come out of the college as protest against the arrest of Smt. Indira Gandhi, former Prime Minister of India. As students refused to come out of the college the Principal declared closure of the college expecting trouble. At this stage when some Congress (I) workers entered the college premises, some students snatched away the Congress(I) flag from them. This resulted in a clash between the Congress(I) workers and the students in which both side pelted stones on each other resulting in simple injuries to five

students and a few Congress (I) workers. The police intervened and sent away the Congress (I) workers and registered cases both against the students as well as the Congress(I) workers under section 147, 323 and 447 IPC. Charge sheets in this cases were also laid in the court on 24-1-1979. The classes were resumed in the afternoon but the students who have assembled in football ground proceeded in small batches and attacked the house of Sri R. K. Rajaratnam, Dr. Vijaya Esudas and Dr. Krishnaji Reddy. The damage caused to the house of Dr. Vijaya Esudas is estimated to be about Rs. 10,000. The police registered cases against the students for this incident under sections 147, 447 and 448 I.P.C. Sri Rajaratnam who heard about the attack on his house proceeding to his house in his car along with Sri Madhusudan Reddy, brother of the local MLA. On the way a mob of students attacked his car whereupon Sri Madhusudan Reddy got down from his car and fired one shot in the air with his licensed S.B.B.L. gun to scare away the students. After that Sri Rajaratnam and Sri Madhusudan Reddy proceeded to the house of Sri Rajaratnam a little later. When Sri Rajaratnam and Sri Madhusudan Reddy were returning to the town from the former's house the students again pelted stones at the car. Sri Madhusudan Reddy got down from the car and fired one shot in the air and another shot towards the terrace of the building from where the students were hurling stones at the car but none were injured. Since the students were undaunted and proceeding to the car, Sri Madhusudan Reddy expecting danger fired one round into the mob injuring Sri P. Venkataramana Reddy, a student of Junior Intermediate. This shot also injured another student by name Sri Narayanaswamy, studying B.Sc. final years. The injured were taken to the General Hospital while Sri Narayanaswamy treated as outpatient. Sri Venkataramana Reddy was taken to R.R. Medical College Hospital, Tirupati and later shifted to the Christian Medical College Hospital, Vellore at the instance of the District Collector. Sri Venkataramana Reddy was admitted in a special ward in Vellore Hospital and is being given free treatment. The Collector agreed to meet the medical expenses under the welfare fund. The police registered cases under 307 I.P.C. read with section 25(1) of the Indian Arms Act and on basis of dying declaration of Sri Venkataramana Reddy against Sri Madhusudan Reddy and five others. These six accused persons could not be arrested as they secured anticipatory bail from the Sessions Court, Chittoor. This case was also charge-sheeted on 24-1-79. As a precautionary measure the Taluk Magistrate issued orders under section 144 Cr. P. C. in the town from 15-1-79 to 25-1-79. The college was reopened on 16-1-79 but the students left the classes demanding judicial enquiry and transfer of police officers. On 17-1-79 a

c Opening of fire on students and arrest of students at Madanapalle

meeting was held under the chairmanship of Sri Nuti Radhakrishnaiah Taluk Janata Party President and a decision was taken to continue the strike. Thereupon the Principal again ordered the closure of the college upto 23—1—79 10 persons including 12 students were arrested for defying prohibitory orders and later released on bail. On 23—1—79 a bandh was observed in Madanapally town by the striking students. B.T. college students embarked on relay hunger-strike from 3—1—79 demanding of withdrawal of cases against them. On the morning of 5th February 1979 Sri Nuti Radhakrishnaiah, President of the Taluk Janata Party and 20 other students embarked on a hunger-strike. Thereafter 300 to 400 students went to the Sub Collector under the pretext of submitting a memorandum and gheraoed the Sub Collector and his staff demanding the withdrawal of cases against the students. Thereafter the Thasildar promulgated prohibitory orders when the students refused to disperse and resorted to vandalism damaging the furniture of the office of the Sub Collector. The police after due warning burst 14 teargas shells. When it proved ineffective the police resorted to mild cane charge in which two persons received simple injuries. While retreating from the Sub Collector's office the students pelted stones damaging the R.T.C. buses and tried to set fire to them. The Police intervened and brought the situation under control. In the wake of these developments Sri Nuti Radhakrishnaiah discontinued the hunger-strike. Sri Nuti Radhakrishnaiah was injured on his left hand in the mele which followed when the police intervened to clear off the students mob who set fire to a post office. Though B.T. College was reopened on 28th January the students have not been attending the classes. Commencing from 29th January sympathetic strike of the students of schools and colleges was organised at some places in Chittoor, Cuddapah and Ananthapur. In Madanapalle proper, all colleges and schools except B. T. College are now functioning normally.

శ్రీ యం వెంకటేశ్వరాయుడు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు 10-30 a.m పోలీసు వారు పంపించిన రిపోర్టు చదివారు. మేము అడిగిన ప్రశ్నలకు కోరిన కోర్కెలకు సమాధానం చెప్పలేదు. వారి అభిప్రాయం వెలిబుచ్చలేదు. వారు చదివిన సమాచారము మానై కాంప్రసు (ఐ) వర్కర్లు కళాశాలలోకి వెడితే రాళ్ళు పేకారని అన్నారు. అరిజ్జా, మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను, కళాశాలలో రాళ్లు కక్కడ నుంచి వచ్చాయి? స్టూడెంట్లు వైస వారు రాళ్లు పేసే తిరిగి రాళ్లు పేయడానికి వారికి ఎక్కడ నుంచి వస్తాయి? పోతే రెండోది. నూజి గాధాకృష్ణయ్యగారు. . .

డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి — నేను కళాశాల గురించి చెప్పలేదు. మధ్యాహ్నం పూట వారు కార్యాలయంలో బైటకు వెడుతూ ఉంటే బయట రోడ్డు మీద జరిగిన సంఘటన చెప్పాను.

(శ్రీ) యం. వెంకయ్యనాయుడు:— కాదండీ, మొట్ట మొదటగా ..

డాక్టరు యం చెన్నారెడ్డి :— నేను మరల చదువుతాను.

At this stage some Congress workers entered the College premises. Students snatched away the congress flag from them. This resulted in a clash between the congress workers and the students in which both sides pelted stones on each other resulting in simple injuries to 5 students and few Congressmen.

(శ్రీ) యం. వెంకయ్యనాయుడు. — కళాశాల లోకి వెళ్ళడానికి వారికి రైట్ ఎవరు ఇచ్చారు? పోలీసు వారు వారి ప్రక్కనే ఉన్నారు. కళాశాల లోకి వెళ్ళినవారు వెళ్ళినట్లుగా అరెస్టుచేయవలసినది, అరెస్టు చేయలేదు కాంగ్రెసు జెండా తగుల పెట్టారని అంటున్నారు. అది నిజమో, అబద్ధమో మాకు పూరిగా తెలియదు. తగలబెట్టి ఉంటే వారు దానిపైన కంప్లయింటు ఇచ్చి చర్య తీసుకోవచ్చు కాని కళాశాలలో వున్న విద్యార్థులపైన రాళ్ళు వేసినా ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. మాతి రాధాకృష్ణ స్వర్ణగారు నిరాహారదీక్ష విరమించుకున్నారని ముఖ్యమంత్రి గారు వారికి అందిన సమాచారం ప్రకారం చెప్పారు. వారు నిరాహార దీక్ష విరమించలేదు. వారి తెంటును పోలీసులు బలవంతముగా పీకి, వారిని ఉద్యుక్తుల పోయి ఆస్పత్రిలో తేకుండా చేశారు. అక్కడ నిషేధపు జిల్లులు వున్నాయి. మొత్తం పొజిషను మదనపల్లెలో తెన్నన్ గా ఉంది. వారు అన్నట్లుగా ఉండేగా లేదు. అసలు మొత్తము ఇన్నిడెంటు చూస్తే నాలుగుపార్లు ఫైరింగు జరిగింది కాంగ్రెసు (ఐ) యమ్ యల్. ఏ విషయము కాకుండా బయట వారు పూడెంటు పైన దౌర్జన్యము చేశారని చెబుతూంటే కాంగ్రెసు (ఐ) యమ్ యల్ ఏని మేము ఏదో అన్నాము అంటున్నారు అక్కడ అసలు ఆయన లేడు. వుంటే అప్పుడు పరిస్థితి ఎట్లా వుండేదో తెలియదు. అసలు తెన్నను మిగతా చోట్లకు కూడా పాకి, స్ట్రీటుకు కంటిన్యూ అయిన తరువాత 24-1-79న కేసులు పెట్టారు. What the hell Department was doing at that time? Were they sleeping in Madanapalle when the entire town was in fire? మొత్తము ఇళ్ళల్లోకి వెళ్ళి కొట్టారు. అందువల్ల జామీయలు ఇంక్వయిరీ పెడతారా లేదా? మిగతా విషయాలపై న్యాయ విచారణ జరిపించి వాస్తవాలు పెట్టమని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను ఫైరింగు జరిపిన వారిని పోలీసు వారు తీసుకు వెళ్ళి వారి కస్టడీపై జామీను ఇప్పించారు. ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయము

We are prepared to prove that the Police have acted in a lopsided fashion

డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి — ఇందులో క్లీయర్ గా ఉంది ఈయన కారులో పోతూ ఉంటే స్టూడెంట్సు రాళ్ళు కొట్టారు. అయిన క్రిందకు దిగారు ముందు ఈయన ఎయిర్ లో కొట్టాడు తరువాత ఎవరూ లేనప్పుడు పెరాన్ మీదికి కొట్టాడు, అయితే మూడవసారి ఇంకా దగ్గరకు వస్తూ ఉంటే... వారు చెప్పిన పదాలు చదవుతాను

"Since the students were undaunted and proceeded to the car Sri Madhusudhana Reddy expecting danger fired one round to the mob injuring Sri T Venkataramana Reddy, a student of Junior College"

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు డిపార్టుమెంట్ నుంచి పబ్లిషింగ్ చేసి చదివారు. చదవడం నాంప్రదాయం. చదివారు ఇక్కడ స్టూడెంట్స్ రయిజ్ చేసిన పాయింట్స్ ఆన్సు చేయలేదు వాటి గురించి స్టూడెంట్స్ నుండి వచ్చిన సమాధానము కోరుతున్నారు ముందు కాంగ్రెసు (ఐ) వర్కర్స్ సమ్మె చేయించడానికి జబర్ స్ట్రీగా కాలేజీలో ప్రవేశించిన దానికి, అక్కడ రాళ్ళు విసిరిన దానికి ఈ 307లో వాగ్ మీద ఏమైనా ఛార్జీలు ఉన్నాయో పోలీసులు 4 మార్లు ఫ్రేంప్ ఓపెన్ చేశారు. దాని మీద కనీసం ఎంక్వయరీ ఏమయినా జరిగిందా? ఏదయినా ఎంక్వయరీ ఆర్డరు చేశారా? చదివిన రిపోర్టులో ఈ రెండు పాయింట్స్ గురించి సె లెంటుగా ఉంది వీటికి సమాధానం ఇవ్వాలి ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంక్వయరీ చేయించాలని నా మనవి.

డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి — ప్రతిపక్ష నాయకులు కాంగ్రెసు (ఐ) వర్కర్స్ కళాశాలలోకి వెళ్లారు. వారి పైన కేసు పెట్టారా అన్నారు Police registered cases both against the students as well as Congress (I) workers under Sections 147, 323 and 447. వారిరువురు క్లాషు కొట్టుకున్నారు కాంగ్రెసు (ఐ) వర్కర్స్ ను స్పెర్డ్ చేయలేదు మధుసూధనరెడ్డిగారు, expecting danger, fired one round దీని తరువాత వారి పైన సెక్షను 307 క్రింద పోలీసులు కేసు రిజిస్టరు చేశారు. This shot also injured The injured were taken to General hospital. The Police registered cases under Sec 307 read with Sub-Section 25 (1) of the Indian Arms Act. Dying declaration of Sri T. Venkataramana Reddy against Sri Madhusudhana Reddy and five others was also taken. 6 people could not be arrested as they secured anticipatory bail from the Court.

10-40 a.m.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — పోలీసు ఓపెన్ చేసిన ఫైర్ గురించి ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు?

re. Opening of fire on students and
arrest of students at Madanapalle.

శ్రీ పి. సుందరయ్య. — పోలీసులు పంపించిన రిపోర్టు ముఖ్యమంత్రిగారు చదివారు. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి వారు చదివిన స్టేట్ మెంట్ తీసుకువస్తాను. మధుసూధనరెడ్డిగారు జీవ్ లో పోతూ ఉంటే రాళ్ళు పోవారని జీవ్ దిగి గాలిలో కాలూరు అని. జీవ్ లో పోయే వారు దిగి రావడం వెళ్ళు సెంటూరినేడ అబద్ధంగా ఉనబడింది దిగి చాల దైర్ఘ్యంగా కాలూరు. మరల జీవ్ లో పోతూ ఉంటే మరల కాలిస్తే మరల దిగి గాలిలో కాలూరు ఇది పోలీసులు పెర్మనా? లేకపోతే కాలిన మధుసూధన రెడ్డిగారి మెస్సేనా? పోలీసులు దగ్గర ఉండి చర్య తీసుకోకుండా మధుసూధనరెడ్డిగారు చర్య తీసుకుంటూ ఉంటే పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారు పోలీసులు స్పాట్ లో లేకుండా అవతల కాకమ్మ కడలు విని ఎవరి మీదనైతే కావాలని కాలూరో అతనిని జస్టిస్ చేసేదాని? కాకమ్మ కడలు కల్పించినట్లు వున్నది వాస్తవంగా రంగంలో లేదు. రంగంలో లేకుండా చేసిన కథను కాననభ్యులకు చెప్పితే సంతృప్తికరంగా లేదు జూడిషియల్ కమిటీ గాని, మాన్ కమిటీ గాని వేసి విచారిస్తేనేగాని నిజాంజాలు తెలియవు అందుచేత పోలీసులు దగ్గరలేకుండా ఎవ మీద అయితే ఎక్స్ ప్లెన్ వచ్చినదో అతను చెప్పిన రిపోర్టు యిక్కడకు పంపితే ఎటువలేదు. కేసు వస్తుంది కాబట్టి, తాను చేసినది తప్పు కాబట్టి గవర్నరు మెంట్ కేసు పెడుతుంది, శిక్ష పెస్తారని అనుమానపడి పీసల్ కోడ్ లో డబ్బు ఉన్నవారికి బాగా అవకాశం ఉండేట్లుగా యాంటీసి పేటరి బెయిల్ వచ్చినది—పోలీసు, నిష్కారణంగా అరెస్టు చేస్తారని నియామయ్యడు ఆ జడ్జిగారు యాంటీసి పేటరి బెయిల్ ఇచ్చారు ఉద్దేశపూర్వకంగానే చంపాలనే ఉద్దేశ్యంతో కాలూరు. చావకపోవడం వేరే మనిషిని చంపాలని చేసిన మనిషిని అతని బెయిల్ కాన్సిల్ చేసి అతనిని బెయిల్ లో పెట్టేదానికి గవర్నరు మెంట్ యాంటీసి పేటరి బెయిల్ ఇచ్చిన విరిస్థతులు వేరు, జూడిషియల్ కోర్టుకు వెళ్ళి యితనిపై ద సెక్షన్ 307 క్రింద కావాలని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చంపాలని తుపాకులు కాలూరని.

విస్టర్ స్పీకర్. — సెక్షన్ 307 అంటే ఎటుంట్లు మర్డర్ అని.

శ్రీ పి. సుందరయ్య. — ఎటుంట్లు మర్డర్, ఆ ఉద్దేశ్యంతో చేశారు. సామాన్యంగా యిటువంటివారికి బెయిల్ ఇవ్వరు కాబట్టి ఆ బెయిల్ కాన్సిల్ చేయమని చెబుతారా? పోలీసులు యిన్ని చేస్తున్నా కూడా పూరుకొన్నారు కాబట్టి పోలీసు ఆఫీసర్స్ కావాలని కడతో చేస్తున్నారు. కడతో చేసే పోలీసు ఆఫీసర్స్ ను అక్కడ నుంచి తొలగిస్తారా? అక్కడ కాంతి భద్రతలు కాపాడా లంటే—సూడెంట్స్ దెబ్బతిని ఉంటే—కాంగ్రెస్ అనండి ఎవరైనా అనండి, కాలేజీ లాకి వెళ్ళారు కాబట్టి ఆ కేసులన్నీ విరమించే దానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? వాటిని గురించి చెప్పితే అక్కడ కాంతి భద్రతలు ఉంటాయి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు. — నేను రెజిస్ట్రేచర్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆదేశం ప్రకారం మదనపల్లి వెళ్ళాను. నేను అక్కడ కలుసుకోవలసిన వానిని కలుసు కొన్నాను. సబ్ కలెక్టరును కలుసుకొన్నాను. పోలీసు వెర్షన్ కలెక్టు కాదు మొదటి భాగానికి సంబంధించినంతవరకు ఆయన ఫైర్ చేసిన దానికి ఆయన స్పాట్

re: Beating the people by the Police
at Tadepalligudem on 5-2-1979.

మీరు ఉండడం, రాళ్ళు పడడం యిదంతా కట్టు కథ. ఆయన ఎక్కడో యింకో చోట ఏనిమా హాలు మీద పడతారేమోననే అనుమానంతో తెలిఫోను చేసిన తరువాత ఆయన తుపాకులు పట్టుకొని వచ్చి అకారణంగా, ఎవరు వస్తారో రండి వీధిలోకి అని చెప్పి మొత్తం కాల్పులు సాగించిన మాట వాస్తవం, నేను యితరులను కనుక్కోవడమే కాకుండా, సబ్ కలెక్టరును కనుక్కొని సబ్ కలెక్టరు యాక్సెప్టు చేసిన ఫాక్టు. నేను స్వయంగా చూసినట్లుగా.

(యింటర్వ్యూ:.. సో, సో ఫాల్స్ యిన్ ఫర్మేషన్)

Mr. Speaker—Everybody is going beyond the scope of Rule 323 of Procedure and Conduct of Business in the A P Legislative Assembly

శ్రీ కె. గోవిందరావు:.. ఆ కుర్రవాడికి నెబ్బలు తగిలి పడిపోయి ఉండగా అతను చనిపోయినాడనే అనుమానంతో ఆ కుర్రవాడిని ఆసుపత్రిలో జాయిన్ చేద్దామనే ప్రయత్నం చేయబోతూ ఉంటే ఆ సూపెంటెన్డెన్సీ సందరిని పట్టుకొని శుభ్రంగా చికిత్సాదారు. ఇది మహాదారుణమైన విషయం. నేరం చేసిన వారికి 50 రోజులు ట్రైమ్ ఇచ్చి యాంటిసిపేటరీ జైల్ తెచ్చుకోడానికి అవకాశం ఇచ్చి ఆ కుర్రవాళ్ళందరిపైన కేసులు పెట్టడం న్యాయంగా లేదు. ఈ విషయంలో జుడిషియల్ ప్రోజెక్ట్ చేయాల్సిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ గౌతులచన్న:—ప్రైవేటు కేసులు అన్నీ తెస్తున్నారని ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రైవేటు ఈవెంట్స్ మీద కోర్టు కేసులు ఉన్నాయి. పోలీసువారు విద్యార్థుల మీద హరాస్ మెంట్ కేసులు పెట్టేది విత్ డ్రా చేసి లా ఆండ్ ఆర్డర్ రిస్టోర్ చేయడానికి అవకాశం ఇస్తారా? అది స్పష్టంగా చెప్పాలి.

డా.ఎమ్.చెన్నారెడ్డి:—ఇటువంటి సందర్భాలలో లా ఆండ్ ఆర్డర్ రిస్టోర్ అయితే ఈ కేసులన్నిటినీ రిపోర్ట్ తెప్పించి గవర్నమెంట్ ఎప్పుడూ సింపటిక్ గా కన్సిడర్ చేస్తుంది.

re: Beating the people by the Police
at Tadepalligudem on 5-2-1979,

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:—అధ్యక్షా, ఈ నెల 5వ తారీఖున ముఖ్య మంత్రిగారు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పష్టి పూర్తి ఉత్సవాల సందర్భంగా పష్టిపూర్తి ఉత్సవాలని కొన్నిచోట్ల చెప్పడం జరిగింది. పునర్జన్మ ఉత్సవమని మూర్తిరాజుగారు తెలిపిచ్చారు. వర్తమానం అక్కడ అనేక గ్రామాలలో ప్రజానీకం ఈ పష్టిపూర్తి ఉత్సవాలు నిర్వహిస్తున్న తీరుపట్ల ముఖ్యంగా యువ తరం, విద్యార్థులు యిది మంచి పద్ధతీకాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క అధికారం ద్వారా ఈ విధంగా పెద్ద ఎత్తున ప్రజా ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసి రాష్ట్ర

re Beating the people by the Police at
Tadepalligudem on 5-2-1979

ప్రభుత్వ ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసి ప్రజాధనానికి విరుద్ధంగా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో అనేక ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ఈ యొక్క ఉత్సవాలకు పూనుకోవడం, ఆ విధంగా... ..

Sri K Venkataramaiah.—It is not permissible Mr Speaker

Mr. Speaker—I know what is permissible and what is not permissible Let him say, లా అండ్ ఆర్డర్ విషయం యివ్వారు. You stress on that point పట్టిపూర్తి విషయం ఎక్కడ వున్నది ?

Sri M. Venkaiah Naidu.—May I bring to your notice the actual wording of my notice

Mr Speaker—I have gone through your motion, Mr. Venkaiah Naidu

Sri M Venkaiah Naidu.—The first word of my motion is, on 5th February, the Chief Minister has celebrated his Shastipurti vutsavams in West Godavari District

Sir, you have allowed the Motion. It seems now that Mr Venkataramaiah is conducting the House, and not the Speaker! I am so sorry to say like that. He is interfering in between What right has he got? Let him come and take-over the Chair

Mr. Speaker—Mr Venkaiah Naidu you are inviting all these things.

Sri M. Venkaiah Naidu.—I am not inviting Sir. If you feel that I am inviting, then you send me out, if there is no alternative. Definitely, all things that happened in West Godavari District tour I want to mention. I want to take every opportunity. Nobody can prevent me. That is what I am saying See, when once I have given the Notice, you have accepted the Motion. All the things mentioned in the Motion I will read out definitely I will explain the things and I will seek some clarification from the Government

(interruptions)

Mr. Speaker.—I ask you to resume your speech.

10-50 a.m.

శ్రీ ఎం వెంకయ్యనాయుడు—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పర్యటన ఫలదర్శనం, యీ పట్టిపూర్తి ఉత్సవాలలో ప్రజాధనాన్ని విచ్ఛలించిదిగా... ..

(ఇంటర్వేస్)

ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్న తీరుకు నిరసనగా ఆ జిల్లాలోని విద్యార్థులు, యువతరం, సామాన్య ప్రజానీం ముఖ్యమంత్రి యీ విధంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్న ఉత్సవాలలో పాల్గొనడం మంచిదికాదని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, అక్కడి ప్రజానీకం వీటికి వ్యతిరేకంగా ప్రదర్శనలు చేయడానికి ముందుకు వచ్చినప్పుడు—ముఖ్యమంత్రిగారు రాక

సందర్భంగా తాడేపల్లి గూడెం, భీమవరం, ఆచంట, ఏలూరు యీ విధంగా అనేక పట్టణాలలో, వివరణాహితంగా, దీనితో సంబంధం లేని వ్యక్తులను కూడా స్వేచ్ఛాయంతంగా, భారత రాజ్యాంగం తమకు ప్రసాదించిన హక్కులకు లోబడి— యిది తప్పు, యీ విధంగా చేయడం పొరపాటు, ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు యీ విధమైన పాంప్ యేము యాక్సెప్ట్ చెయ్యము అని ప్రజా నీకం ముందు వచ్చి ప్రదర్శన చేస్తున్నప్పుడు తాడేపల్లి గూడెం, ఆచంట మొదలయిన పట్టణాలలో అక్కడ ఉన్న పోలీసులు ప్రజలపై దారుణంగా లాఠీ చార్జి జరుపుతున్నారు. అనేక మంది దెబ్బలు తగలడానికీ కారణమైతారు.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య :— ఆన్ ఎపాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆయన అభిప్రాయాలను చెబుతున్నారు చెప్పనివ్వండి

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. భారత రాజ్యాంగం, ప్రివీవుర్తి అంటున్నాను భారత రాజ్యాంగానికి, ప్రివీవుర్తికి ఏమిటి సంబంధం?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇందులో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో ముఖ్య మంత్రి పక్కటన సందర్భంగా జరుగుతున్న ప్రజాధనం దుర్వినియోగానికి ఎవరయితే పౌరులు ప్రదర్శనలు చేశారో— విద్యార్థులు యువకులు, సామాన్య ప్రజలు— భారత రాజ్యాంగములో పొందుపరచబడిన తమ హక్కులను వుపయోగించుకుని, వారికి అవకాశం వుంది - బట్టి— యీ విధంగా చేయడం పొరపాటు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు; భారత దేశంలో సామాన్య జనం తిండి లేకుండా చస్తున్నప్పుడు యీ విధంగా దుర్వ్యయం చేయడం మంచిది కాదని ప్రదర్శనలు చేస్తే, నినాదాలు యిస్తూ ముందుకు వస్తున్న ప్రజానీకంపై అనేక పట్టణాలలో పోలీసులు వారికి ప్రదర్శన చేసే అవకాశమివ్వకుండా, కనీసం సభావేదిక వద్దకు కూడా రానివ్వకుండా, పట్టణంలో నిషేధాజ్ఞలు లేకపోయినప్పటికీ, ముందుగా ఎటువంటి హెచ్చరికలు చేయకుండా వారిని అరెస్టులు చేయడం జరిగింది తాడేపల్లి గూడెం, భీమవరం, ఆచంట మొదలయిన పట్టణాలలో శాంతియుతంగా ప్రదర్శనలు చేస్తున్న విద్యార్థులపై లాఠీచార్జి చేయడం, అరెస్టులు చేయడం జరిగింది పత్రికాపార్లలు పంపడానికి ప్రెస్ గాలిలో కూర్చున్న గంగరాజు అనే అతన్ని బరబరా యీడ్చుకుపోవడం జరిగింది అట్లాగే అక్కడవుండే హూడెంటు యూనియన్ సెక్రెటరీ సోమసుందరంను అనిశ్చేక్కువ్వ అనే విద్యార్థి నాయకుణ్ణి పోలీసులు రెక్కలు పెట్టుకుని బరబరా మీటింగుకు దూరంగా లాక్కుపోవడం జరిగింది అదేవిధంగా, భీమవరంలో విద్యార్థులు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మెమోరాండం సమర్పించుకుందామని ప్రయత్నిస్తే వారిని వేదిక వద్దకు కూడా రానివ్వకుండా చేయడం జరిగింది ఈ ప్రభుత్వం ఎవరయినా యిది తప్పు అని చెప్పే హక్కు యిస్తుందా, లేదా? తాము చేస్తున్న తప్పుడు పనులకు, ఆంద్రరాష్ట్రం పతిషకే భంగంకలిగించే పనులకు అభ్యంతరం

re: Beating the people by the Police at
Tadepalligudem on 5-2-1979.

తెలిపే హక్కు లేదా ? అని నేను అడుగుతున్నాను. తాడేపల్లి గూడెం, భీమవరం, ఆచంట, నర్సాపురం మొదలయిన చోట్ల అనేకమంది విద్యార్థులను, యువకులను అరెస్టు చేయడం జరిగింది. సాయంత్రం ఎవరు డిమాండ్ స్ట్రైప్స్ లో పాల్గొన్నారు అని ఎంక్వయరీ చేయరు, లోకల్ కాంగ్రెస్-ఎ నాయకులు చెప్పడం, రాత్రిపూట నిద్రపోతున్న వారిని లాక్కుపోయి పోలీసు స్టేషన్ లాకప్ లో వదలడం జరిగింది. వారిని తక్షణమే విడుదల చెయ్యాలి. కాంగ్రెసు వాది ఎత్తి శేషయ్య-యిది అన్యాయం, దీనిపై నేను సత్కాగ్రహం చేస్తాను అంటే వారిని కూడా బలవంతంగా తీసికెళ్ళి నిర్బంధించారు. ఈ విధంగా యీనాడు దమనకాండ సాగుతున్నది. ఒకరోజున గోదావరి ఎక్స్ ప్రెస్ లో ముఖ్యమంత్రి గారు వెళ్ళవలసివుండగా, ఆ ఊరిలో టెక్నెట్ కొనుక్కుని ఎక్స్ ప్రెస్ ఎక్కవలసి వున్న జనాన్ని కనీసం రైల్వే స్టేషన్ ప్రాంతానికి కూడా రానివ్వకుండా దయ భ్రాంతులను చేశారు. యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పోలీసులు ఎవరిని స్టేషను వైపు రానివ్వకుండా తరిమివేశారు. ఆనాడు ముఖ్యమంత్రి రైలులో వున్నారు, టెక్నెట్టు తీసుకున్న ఒక ముసలమ్మను పాట్ ఫారమ్ పైనుంచి క్రిందకు త్రోసి వేశారు పోలీసువారు. ఆ రైలులో కొంతమంది కానకభట్టలకూడా వున్నారు. పోలీసువారు తాడేపల్లి గూడెం స్టేషన్ లో ఎక్కవలసినవారిని ఎక్కనివ్వకుండా, దిగవలసినవారిని దిగనివ్వకుండా భయానక వాతావరణాన్ని కల్పించారు. నేను ఒక నిషయం స్పష్టంగా అడుగుతున్నాను, ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి సమాధానం చెప్పాలి—మీరు తప్పుచేస్తే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని దుర్వ్యయం చేస్తున్నారనుకుంటే దానిపై ప్రొటెస్టుచేసే హక్కు ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజలకు మీరు ఇస్తున్నారా, లేదా ? ఆ హక్కును తీసివేస్తున్నారా ? ఈ లాఠీచార్జిలపై ఎంక్వయరీ జరిపించవలసిందిగా, తప్పుడు కేసులను విత్ డ్రా చేయవలసిందిగా నేను మీద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—నేను తమకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్య చాలా పెద్దది కనుక సభ్యులు చాలా మంది మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి అంటున్నారు కనుక తమరు అవకాశం ఇవ్వవలసిందని నా ప్రార్థన.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు :—ఆన్ ఎ పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్—

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏ రూలు పయలెట్ చేసారు పాయంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అనడానికి—Let me know what is the rule that has been violated now?

Sri P. Venkata Rao — Sir, under Rule 329 “No matter, however important and urgent may be, shall be raised by any Member, without having given at least half an hour’s notice to the Speaker before the commencement of the sitting for the day and obtained his permission. Can he elaborate the speech?”

Mr. Speaker:—That is the lookout of the Speaker. You please resume your seat.

(Sri Ch. Shyamala Rao was on his legs)

Mr. Speaker —Mr. Shyamala Rao, if you want to obey my orders, you please resume your seat Please, be brief Mr P Subbairah.

Sri P Subbairah —I will be very brief and pointed

Mr Speaker .—Thank you very much.

Sri P Subbairah —Sir if there is no intervention from the other side మనకు సంస్కృతంలో ఒక సామేత ఉంది-అతి సర్వత్ర పరయేత్ అని. దీనిని మనం మనంలోకి పెట్టుకోవాలి. పష్టి పూర్తి జరుపకోకూడదని ఓమ అనడం లేదు. జరుపుకోవచ్చును. జరుపుకునే పష్టి పూర్తి ప్రజాఫలమతానికి అనుగుణంగా ఉందా లేదా అనేది చూడాలి ఎన్నో మేరలు పెరిగిపోయాయని చెప్పవలసి వుంది.

Mr. Speaker, —Opinions may differs .

శ్రీ పి. సుబ్బారావు :—ఎన్నో మేరలు పెరిగిపోవడం వల్ల వ్యతిరేకంగా విద్యార్థులు ముందుకు వెళ్ళారు. వారి అభిప్రాయం చెప్పకోనివ్వవచ్చు కదా పష్టి పూర్తిపై వారి అభిప్రాయాలు చెప్పకోవచ్చు కదా. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇటువంటి ఉత్సాహాలు సరే నవీ కావు కనుక సర్వత్రా తృజించాలని చెబితే అందుకు ప్రదర్శనలు చేస్తే వారిపై పోలీసులు లాఠి ఛార్జి చేయడం కాని కాల్పులు కాల్పడం కాని అపమానించడం కాని చేస్తే వారి హక్కులను మనం తీసివేస్తున్నారా? ప్రజలు కోరాని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ఏ ప్రజలు కోరారు? ఎవరో కొద్దిమంది వారి నెమక ఉన్న వారు కోరినంత మాత్రం చేత సరిపోదు. నాలుగు కోట్ల ఆంధ్ర ప్రజానీకానికి నేత ఐన ముఖ్యమంత్రికి సంబంధించిన విషయం కనుక చెప్పవలసి వస్తున్నది. లేక పోతే అవసరం లేదు. ప్రజా స్వామ్యంలో ప్రజల అగ్రహావేశాలను మన్నించవలసి ఉంటుంది. ఏ కారణం వల్ల ఇవి వచ్చాయో దృష్టిలోపెట్టుకోవాలి. పోలీసు పైరింగ్ పష్టిపూర్తి ఉత్సవానికి సీక్వెల్ అన్న మాట పష్టి పూర్తి ఉత్సవాలు ప్రజల అభిమతానికి అనుగుణంగా లేని కనుక వర్జించాలి జరిగిన ఘటనలకు ఎవరు కారకులో వారిని శిక్షించడానికి చర్య తీసుకోవడం న్యాయంగా ఉంటుంది. అట్లా కాకుండా ఇట్లాగే జరుపుకుంటామంటే ప్రజలు తీర్పు ఇస్తారు.

కొందరు సభ్యులు (ప్రభుత్వ పక్షం నైపు నుండి).—ఇచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ .—రూలు 329 క్రింద నోటీసు ఇచ్చిన వారే మాట్లాడాలి. మిగిలిన వారు కూర్చోండి. ముఖ్యమంత్రిగారు—

Dr. M. Chenna Reddy :— Sir, it is a fact that I toured West Godavari District on 5-2-1979. A public meeting was held in the premises of D N. R. College Bheemavaram on 5-2-79 at which a group of students wanted to submit a memorandum to the

re : Beating the people by the Police at
Tadepalligudem on 5-2-1979

Chief Minister As one of the members of the Managing Committee of the College tore off the memorandum, the students became agitated and raised some slogans. This I came to know Sir, but they clamed down as soon as the Chief Minister began his speech. No later charge was made against the students. No arrests were also made at Bheemavaram. About 500 students of COUNKA College, Pentapadu formed into unlawful assembly under the leadership of N. Nageswara Rao, College Union President and destroyed some of the welcome arches erected by Congress-I workers. A case in Crime No 48/79Y/S 143 and 427 I.P. C., was registered at Tadepalligudem Police Station. 17 accused have been arrested so far. About 100 C.P.I. Janata and Students' Federation members formed into unlawful assembly led by D. Somasundaram, Member, A.I.S.F., (All India Students Federation) and Correspondent of Vishalandhra, Tadepalligudem, Mendu Narasimha Rao, Janata, Local Advocate P. Achiraju, Sri D. Veerat Raju, M. Sreepathi, C.P.I., and others wrongfully restrained Congress members, their supporters and sympathisers, when the latter attended the public meeting at Tadepalligudem. There was a scuffle between the two groups, resulting in simple injuries to seven persons. A case in Crime 49/79 U/s 143-341 IPC was registered. Twenty two persons have been arrested in this case including Sri D. Somasundaram so far.

At Achanta, Nekkanti Subbarao, Secretary, CPI Narasapur Taluk, Correspondent, Vishalandhra and 17 others were arrested U/S 151 CPC on the basis of information that these persons had a design to commit a cognizable offence by resorting to violence and to disturb the meeting and other functions organised in connection with the Chief Minister's visit at Achanta on 5-2-1979. A case in Crime 6/79 U/s 151-Criminal Procedure Code was registered at Achanta Police Station.

It is not correct that 200 persons were injured. No arrests were made at Bheemavaram and Eluru. Only persons concerned in specific cases mentioned above were arrested. Only arrested persons were immediately released on bail. The CPI, Secretary, Narasapur and D. Somasundaram, a member of All India Student Federation who are incidentally the Vishalandhra Correspondents were arrested at Achanta and Tadepalligudem respectively for their illegal activities mentioned above but they were released on bail later. All the accused were released immediately after the arrest and the question of giving food did not arise at all. Sri Patdi Seshiah is not at all arrested and never kept in the lock-up. Excepting in Tadepalligudem, where the situation was a bit tense on 5th, the situation in the entire district has been peaceful.

It is not correct that Government machinery was blatantly mis-used to crush the public agitation. The Police were restrained throughout and never used force. The allegation against the Police are not true.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రదర్శనలో పాల్గొని పి.వి.ఎ. పి.ఎస్.ఎఫ్. కు చెందిన వారున్నారని చెప్పారు. కాంగ్రెసు (ఐ) కు చెందిన ప్రతి శాసనసభ్యుని గౌరవి ప్రముఖ నాయకుడు ప్రదర్శనకు

నాయకుడుగా ఊరేగింపు జరిగినట్లు ప్రతికూలలో వచ్చింది. వారి పేరు వారు చెప్పలేదు ఎవరిని అరెస్టు చేయలేదని అన్నారు. భీమవరంలో 25 మందిని అరెస్టు చేశారు ముఖ్యమంత్రి వేదిక వద్దకు వెళ్లే వారి చేతులోనుండి మెమోరాండంను చించి వేసిన తరువాత విద్యార్థులు ఎస్.రేజ్ అయి బైటకు వచ్చి వారి పరిభాషలో గొడవ చేయడం మొదలు పెడితే వారిని తీసుకువెళ్లి లోపల వేశారు. దానిపై విద్యార్థులు ఊరేగింపు తీసుకు వెళ్లారు కాదేమిట గూడెంలో రైల్వే స్టేషను బైట లారీ ఛార్జి చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్. — తిరిగి అంకారీపీట్ చేస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు : — మొత్తం దీనికి రాజకీయమైన రంగు పులిమి మాఫీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు తప్ప ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని పంశీలన చేయడం లేదు జరిగిన విషయాలను ఉన్నది ఉన్నట్లు ఒప్పుకోవడంలో తప్ప లేదు. పష్టిపూర్తి ఉత్పవాళకు సంబంధించిన వివరాలలోనికి వెళ్లడం లేదు. ఈ సందర్భంగా బనాయించిన తప్పుడు కేసులను ఉపసంహరించారా? లేకపోతే ఉపసంహరిస్తారా?

11-10 a.m. డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి : — ఎక్కడా అరెస్టు చేసి కేసులు పెట్టినది దానిపై విషయం లేదు. అరెస్టు అయితే రికార్డు వుంటుంది పోలీసు నాకు యిచ్చిన రికార్డునుబట్టి చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : — మొన్న ఒక కళ్ళన్ వేశాము. ఇదే విషయము వైసవర్సకు వచ్చింది. నా ప్రశ్నకు అవకాశము యివ్వలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఎందుకు యాక్సెప్ట్ చేయలేదో కారణము అందులో చెప్పివుంటారు నా చాంబర్ లోకి వచ్చి మాట్లాడండి

మిస్టర్ స్పీకర్ : — నోటీసు యిచ్చిన గౌరవ సభ్యుడు ప్రెజెంట్ అయి లేరు తరువాత అంకాన్ని టేక్ ఆఫ్ చేస్తున్నాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re : Copy of the 35th Annual Report of the Hyderabad Chemicals and Fertilisers Limited for the year 1976-77.

SRI Y. Venkata Rao (Minister for Agriculture) : — Sir, I beg to lay on the Table a copy of the 35th Annual Report of the Hyderabad Chemicals and Fertilisers Limited for the year 1976-77, as required under sub-section (3) of section 619-A of the Companies Act, 1956.

Mr. Speaker : — Paper laid.

Discussion on the Motion on Address by the Governor (Contd.)

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, భారత రాజ్యాంగములోని ఆర్టికల్ 176 క్రింద గవర్నరుగారు ఉభయ సభల సభ్యుల సుదృఢీచిత్త సంపన్నుడు ఈ సమావేశాన్ని ఎందుకు విలిచారో దానికి కారణాలు చెప్పవలసిన అవసరము వుంది కాని వారి అడ్రస్ లో ఆ విషయం ఏ మాత్రము కూడా లేదు. ఆ విషయాన్ని చెందు, మూడు ముక్కలలో చాల అస్పష్టముగా, అసంద్భిముగా చెప్పి వేశారు. ఆ వాక్యాలను కోట్ చేస్తాను.

“Before I close, I would like to only mention that law and order in the State was maintained Sate factorily During this Session, in addition to the Budget, you will be considering Bills or replaeing of Ordinances and also other legislative measures I wish you Godspeed in your deliberations సమావేశాన్ని ఎందుకు విలిచారో కారణాలను చెప్పడానికి కూడా ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధముగా లేదు. చెప్పే సమర్థత, సంస్థిత లేదని మనం చెప్పవచ్చును ఇక్కడ గవర్నరుగారి అడ్రస్ చదువబడలేదు. ఇది చాల ఇన్ టెన్సివ్ గా వుండి కలకత్తా ప్రాకోర్టు ఈ విషయాన్ని డీల్ చేస్తూ ఒక మాట చెప్పారు.

“By laying a copy of the Governor’s address on the Table, the object of the Members was substantially served and the Members could become aware of the contents of the address But can laying on the Table be a substitute for delivery of the address by the Governor? The answer should ordinarily be in the negative. But the negative answer admits of an exception where the constitution cast a duty on the Governor and where the Governor attempts to perform his duty ...”

అని చెప్పారు గవర్నరుగారు తమ పూర్తి పారాన్ని చదవడానికి ప్రయత్నము చేసినపుడు ఆ ప్రయత్నములో వైఫల్యము జరిగితే అప్పుడు గవర్నరుగారు చదివినట్లు తెక్క. గవర్నరుగారు మొత్తము పారాన్ని చదవడానికి ప్రయత్నము చేయలేదు. అదే కోర్టు ఈ మాట కూడా చెప్పింది.

“That the Constitutional duty of the Governor was substantially performed although the performance was attended by a good deal of irregularity of procedure, అంటే గవర్నరుగారి అడ్రస్ చాల ఇన్ టెన్సివ్ గా జరిగిందని సీమిలర్ కేసులో జడ్జి మెంటు యిచ్చింది. అయినా స్పీకర్ గారు ఒక తీర్పు యిచ్చారు కాబట్టి ఆ విషయములో మాట్లాడక తప్పడంలేదు. ఎందుకు ఈ సమావేశాలను విలిచారో చెప్పడమే కాకుండా ఈ ప్రభుత్వం ఈ ఒక సంవత్సరంలో ఏమేమి చేసినది గొప్పలు, బడాయాలు కన్సిడర్ చేసింది. ఈ ప్రభుత్వం ఈ ఒక సంవత్సరంలో ఏమేమి చేసినది బేరీజు వేసుకొన్నప్పుడు, the balance sheet is very clear. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చేటప్పటికి రిజర్వ్ 60 కోట్లు వుంటే ఇప్పుడు దాదాపు ఓవర్ డ్రాఫ్ట్స్ తీసుకునే పరిస్థితికి వచ్చాము. దివాలాకోరు పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి ఏర్పడిందని, గ్రామీణ

11-20 a.m. ఆర్థిక పరిస్థితి అధోగతికి వచ్చిందని, రైతు ఈ నాడు చాల దుస్థితిలో వున్నాడని కేంద్ర ప్రభుత్వం తక్కువ ధరలను నిర్ణయిస్తే దానికి కూడ ధాన్యాన్ని ఊసుకొనలేని అసమర్థత ఈ ప్రభుత్వము లో కనిపిస్తున్నది. రైతుమీద అందరూ దాడి చేస్తున్నారు. పెద్దపూహంలో అభిమన్యుడు చిక్కుకున్నవిధంగా రైతు పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. రైతు మీద మూకుమ్మడిగా అధర్మ యుద్ధాన్ని సాగిస్తున్నారు. మహా భారత యుద్ధములో ద్రోణుడు, కర్ణుడు, దుర్యోధనుడు పద్మపూహాన్ని పెన్సిన్లు రైతుమీద యఫ్.సి.ఐ, స్టేట్ సివిల్ కార్పొరేషన్, ప్రభుత్వము, వ్యాపారస్తులు, ప్రైవేట్ డోలర్లు అందరూ కూడ అధర్మ యుద్ధాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. శాంతి భద్రతల పరిస్థితి చాల సంక్లిష్ట కరంగా వుందని చెప్పారు. 20 సంవత్సరాల పాలనలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఈ ఒక్క సంవత్సరం జరిగినన్ని ఘటనలు ఎప్పుడూ జరగలేదని, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే రమేజుబీ ఉదంతంలో ఆరంభమైనది నజీమిందీలో మత కల్లోలాలు, బోధన్ లో మత కల్లోలాలు, ఆదోనిలో మత కల్లోలాలు, 16 రోజులు కర్ఫ్యూ, నల్గొండలో మత కల్లోలాలు, కర్ఫ్యూ ఇట్లా అశాంతిని ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరించిన తరువాత ఎప్పుడూ కూడ చూడలేదు. శాంతిభద్రతలు సంక్లిష్ట కరంగా వుందనేదానికి కాలమానము ఏమిటో అర్థము కాలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఆంధ్రదేశములో శాంతిభద్రతలకు భంగము చేయాలనే ప్రయత్నం చేసినదని అందరకూ తెలుసు ఇటీవల లోక్ సభ ఒక చారిత్రాత్మక తీర్పు యిచ్చింది. ఇందిరాగాంధీ ఒక పెద్ద నాయకురాలు అయినప్పటికీ తప్పు చేసినది కాబట్టి ఆమె మీద శిక్ష విధించింది. ఇక్కడున్న ఇందిరా కాంగ్రెసు నాయకులు లోకసభ తీర్పుకు భిన్నముగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని దుర్వినియోగపరచి ప్రదర్శనలు, దాడులు చేశారు. లేదరు మినిష్టరు మెకటన్సామిగారు ఫ్యాక్టరీ మేనేజ్ మెంటుకు ఫోను చేసి 'మీరు రేపు ఫ్యాక్టరీలను క్లోజ్ చేయాలి' అని అన్నారు, అట్లాగే ట్రాన్స్ ఫోర్ట్ మినిష్టరుగారు ఆర్.టి.సి.కి ఫోన్ చేసి బస్ లను రోడ్ మీదకు తీసుకుపోవక్కర్లేదు అన్నారు. రంగారెడ్డిగారు రెవెన్యూ మీద క్రద్దతో సారాయి దుకాణాలను మూయించలేదు కాంగ్రెస్ (ఐ) అడిచాడితే తప్ప బండ్ కాదు పశ్చిమాఫ్రికా చరిత్రలో పశ్చిమత్యమే ఒక బండ్ జర్పించడం జరిగింది. ఇప్పుడే మదనపల్లి విషయం విన్నాము. కాంగ్రెస్ (ఐ) నాయకులు కళాశాల విద్యార్థులమీదకు, సంస్థల దగ్గరకు వెళ్లి హత్రాల్ చేయాలని బలవంతము చేశారు. కేంద్రప్రభుత్వ ఆఫీసులు ఫోలీసుకు ఫోన్ చేసి వారికి రక్షణ కల్పించాలని కోరితే మా దగ్గర ఫోర్స్ లేదు, బండ్ చేసుకోండి అని చెప్పిన ఘట్టా వున్నాయి. హైదరాబాదులో ఫోలీసువారు ప్వయంగా పావులలోకి వెళ్లి చాలా ప్రమాదముంది కనుక మూసివేయండి అని చెప్పారు. ఇటువంటి బండ్ ఇంతకుముందు ఎప్పుడూ చూడలేదు. కంచే చేసు మేసినట్లుగా పశ్చిమత్యమే శాంతి భద్రతలకు భంగం కలుగచేసిన పరిస్థితి ఈ సంవత్సరంలో ఏర్పడిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక, అవినీతి గురించి చెప్పాలంటే అందుగలగిందంటే సందేహము వలదు అన్నట్లుగా ఈ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నది, ఈ డిపార్టుమెంటులో లేదు. ఈ మంత్రివర్గంలో

వుంది, ఈ సజన నుండలిలో లేదు అని చెప్పటానికి వీలు లేకుండా సర్వంతర్యామిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతగా అవినీతి వ్యాపించి వుంది, ఈ సంవత్సరం కంగ్రెస్ విషయంలో బంపర్ కాంప్ చూశాము. ఈ ప్రభుత్వం వెనుకబడిన కులాలకు, హరిజనులకు మైనారిటీలకు ప్రేమపాత్ర మైనది అని చెబుతున్నారు. కాని ఈ సంవత్సరంలో వారి ఆశలను, ఆకాంక్షలను నమ్ము చేసిన ఏదెంతో ప్రభుత్వం వ్యవహరించింది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ప్రతివక్షనకులు ప్రధమంగా చర్చను ప్రారంభిస్తున్నప్పుడు దానికి సమాధానం ఇవ్వవలసిన ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో వుండాలా, అక్కరలేదా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథ రెడ్డి : — నేను నోటు చేసుకుంటున్నాను

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న . — ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో వుండవలసిన సాంప్రదాయం వున్నదా లేదా?

శ్రీ ఎన్ అమరనాథ రెడ్డి : — కాన్సిల్ లో ఆశ్చర్యసరమైన కార్యక్రమం వుండటం వల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు కాన్సిల్ లో వున్నారు నేను నోటు చేసుకుంటున్నాను

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — ప్రధమంగా ప్రతివక్షం నుండి చర్చ మొదలైనప్పుడు సమాధానం చెప్పవలసిన ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో వుండవలసిన సాంప్రదాయం వుంది కాన్సిల్ లో పని పూటే ఎడ్జెస్ట్ చేసుకోవాలి కాని ఈ సభకు తెలికగా చూడటం మంచిది కాదు. ఈ రోజు ఇక్కడ చర్చ మేము ప్రారంభిస్తామని వారికి తెలుసు.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథ రెడ్డి — ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ లేనప్పుడు క్యాబినెట్ మెంబర్స్ లో ఎవరైనా నోటు చేసుకునే వద్దతి వుందని తమకు తెలుసు

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — మరో మంత్రి పాయింట్స్ వాసుకోడం వేరు వారు సభలో వుండాలా అక్కరలేదా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (సహకార కాభామంత్రి) :—కాన్సిల్ లో వారు విజినెస్ వుంది. అది కాగానే వస్తారు. అంతవరకూ నేను నోట్ చేసుకొంటున్నాను

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (ముంగోడి) :—కాన్సిల్ సభ్యులు కూడా గౌరవ సభ్యులే కదా.

Mr. Deputy Speaker :—Atleast when the first speaker of the opposition party is speaking, the Chief Minister should be here That is what they say Kindly convey these feelings.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి .—నేను మవచిచేసేది చిత్రగుప్తుడు లేడని కాదు. యమధర్మరాజు ఏడవి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి — ప్రభుత్వం ఒక సంవత్సరంలో చేసిన ఘన విషయాలు, గొప్పలు గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో కొన్ని చెప్పబడ్డాయి.

The Governor's address reads like cock and bull stories. It does not present the real balance sheet or achievements of the Government. కాని ఈ ఒక సంవత్సరంలో ఇదివరకు ఏ ప్రభుత్వమూ చేయని విషయం ఈ ప్రభుత్వం చేసింది.

The product achievement of the Government for the last one year is the celebration of "SHASTI POORTHY" on a royal Scale. This is a land-mark of the last year. గవర్నరుగారు స్వయంగా షష్టిపూర్తి వుత్సవానికి వెళ్ళి తిలకించిన వారు కాని వారు తమ స్వంత ప్రాంగాన్ని వాయిలేదు కాబట్టి వ్యభిక్షం వ్యాపించి కాబట్టి ఆ విషయాన్ని ఈ ప్రసంగంలో వాయిడం మరచిపోయినట్లుగా వుంది.

This Government is suffering from forgetfulness. మూడు నాలుగు సంవత్సరాల క్రిందట నేను ఇరాన్ వెళ్ళడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో అక్కడ షా ఆఫ్ ఇరాన్ బర్తు డే సెలబ్రేషన్ చూశాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ షా మాదిరిగా ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడ వెలుగొందారు. వారి షష్టిపూర్తి ఉత్సవం వైభవంగా జరిగింది అయితే వారు చేసుకున్నారో, ప్రజలు అభిమానంతో మందుకు వచ్చి చేశారో, వారి భజన మండలి వారు చేశారో, వంధిమాగధులు చేశారో కాని, millions of rupees have been collected... అని వదంతులు వున్నాయి. ఈ వదంతులలో ఎంతవరకూ సత్యమున్నదనేది తేల్చుకోవలసివుంది. The Chief Minister is under the cloud of tremendous suspicion by the public of Andhra Pradesh. It is in the interests of the honesty and reputation of the Chief Minister, he should call for a judicial enquiry. We need not demand. He should invite for a judicial enquiry to clear off the cloud. ఈ డబ్బు ఏవిధంగా వసూలు చేయబడింది. ఎటువంటి పనులు చేస్తే వారు డబ్బు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వాధికారులు ఏవిధంగా పాల్గొన్నారు అనేవి తేలటానికి జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరి గాని, హాపుస్ కమిటీ వేసి కాని విచారణ జరిపించాలని మేము డిమాండు చేస్తున్నాము.

గత సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన వాగ్దానాలు ఎన్నో జేరిజా వేయాలంటే చిత్రగుప్తునికి కూడా సాధ్యం కాదు, మచ్చుతునకలుగా కొన్ని మనవిచేస్తాను. రిగా సంవత్సరం క్రితం గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పిన విషయాలు చదువుకున్న నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ భృతి గురించి వుంది. ఎంప్లాయ్ మెంటు లైవ్ రిజిస్టరులో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రి లక్షల మంది వున్నట్లు తేలుతున్నది. ఒక్కొక్కరికి నెలకు వందరూపాయలు ఇస్తే సంవత్సరానికి దాదాపు 90 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. దానికి బదులు ఒక కోటి రూపాయలు వెచ్చించి ట్రయినింగ్ ప్రోగ్రాం అని పెడతామని చెప్పారు. అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు మరో ఉదారమైన ప్రకటన చేశారు. గ్రామ గ్రామానికి బస్సులు వేస్తామని చెప్పారు. కొత్త బస్సులు సంగతి అట్లా ఉంచినా ఇంతకుముందు

నడిచే బస్సులు కూడా బంద్ అయ్యాయి. మా తాలూకాలో అటువంటి దృష్టాంతాలు వున్నాయి. ప్రభుత్వం వాద్వాసుల చేసిన దుర్మేధాలో ఎన్ని బస్సులు పోయినా పోయిపోయాయి. ముఖ్యమంత్రి గారు గాంధీ గాంధీనికీ మరుగుదొడ్లు పర్చాటు చేస్తామని చెప్పారు. షేమెడ్స్ గాక మన రాష్ట్రంలో 27 వేల రెవెన్యూ గ్రామాలు వున్నాయి ఒక్కొక్క రైతుకి 11 వేల చొప్పున 27 కోట్ల రూపాయలు కావాలి దానికి ఒకటైదు ప్యాకెట్ ఎక్కడ చూపారని అడుగుతున్నా. ఏదైతే విద్యామంత్రి గారు కాకుండా ముఖ్యమంత్రి గారే పోకడలను చేస్తూ పన్నారు.

పబ్లిక్ స్కూల్ ఈజ్ ఎవ్రి విలేజ్ అన్నారు 600 మోడల్ స్కూల్స్ ఓపెన్ చేశామన్నారు. అదే పబ్లిక్ స్కూల్స్ అవుతున్నాం. ఎక్కా వున్నది? నేమ్ స్లేట్లులో మార్పు వచ్చింది ఆ స్కూల్స్ యొక్క వాతావరణముతో గాని ఓపాథ్యాయులతో గాని పాఠ్య అంశాలతో గాని ఎటువంటి మార్పు లేదు ఇంతవరకు మోడల్ స్కూల్స్ పైన నయంపై సభ్యులు లేరు. పంచాయతీ సమితి, తాలూకా నియోజకవర్గము కలిపి మిగిలి చేపాచున్నారు. దానిని నీరు కారుస్తున్నారు. అదే విధంగా చెప్పాలంటే ఎన్నో విషయాలున్నవి. ఒక మాట చెప్పారు. కార్పొరేషన్లులో వున్న అభ్యుదయ, డైరెక్టర్లును ఎవరిని తీయము అని. కాని ఎన్రో యండస్ట్రీస్ ఎ.వి.ఎస్.ఐ.డి.సి., ఎస్.టి.సి. అభ్యుదయను ఆకారణంగా తీసి వేశారు.

15—5—1973 నాడు ఒక స్టేటు మెంటు యిచ్చారు. ఏమిటి? విద్యార్థులు 11-30 a. m. మరియు ఉపాధ్యాయులకడ సంఘం అని చెప్పారు. అది నియమించబడలేదు. 21—5—78 నాడు ఒక ప్రకటన చేశారు రెడ్ టేపిజం గురించి. Red tapism will be removed. It has been increasing ఇంకొక ప్రకటన చేశారు. Survey to assess the city land-need on 5—6—78... కాని ఇంతవరకు ఆ సర్వే మొదలు కాలేదు దానికొరకు అర్జర్లు జారీ కాలేదు అఫీసెస్ ను ఉడయం ఏడున్నర గంటకు మొదలు పెడతామన్నారు. This is another exotic policy statement but he has the good sense to go back on it. తెంపుల్ ల్యాండ్ ఎండోమెంటు యాక్టును అమలు చేసే రెండువందల కోట్ల వరకు వచ్చే దుబ్బును ప్రభుత్వం తీసుకొని ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పైన వెచ్చిస్తామన్నారు. ఇంతవరకు ఎండోమెంటు యాక్టు సవరణ ఆలోచన కనబడలేదు. 22—6—78 నాడు యింకొక ప్రకటన చేశారు. Bill to regulate activities of voluntary organisations. ఇంతవరకు ఆ బిల్లు గురించి వెక్రేటేరియటలో ఆలోచన లేదు. గవర్నరు అడ్రసులో పొందుపరచలేదు. Creation of University Commission to streamline the working of Universities 12—7—78 స్టేటుకు ఒక గ్రాంటు కమిషను పెడుతామన్నారు. అది ఎక్కడ పోయింది? ప్రకటనగా విగిలిపోయిందా? Involving the people in rural Development Committees to be set up. యంతవరకు ఆ సంఘాలు ఎక్కడ నియమించబడలేదు. One lakh jobs in the current financial year,

అంటే యీ సంవత్సరములో యీ ప్రభుత్వం ఒక అడు ఉద్యోగాలు సృష్టిస్తుందనే మాట యిచ్చింది. కాని ఒక ఉద్యోగం అదనంగా చూపించలేదు. హాసింగుస్కిము కొరకు 125 కోట్ల స్కీము పెరచామని 5-10-1973 నాడు ఒక స్టేటుమెంటు వచ్చింది 125 కోట్ల ఒక ఫిరు 5-10-1973 నాడు ఇచ్చి గవర్నరు ప్రసంగంలో యింట్లు కట్టించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని అన్నారు తప్ప ఫిగరు మెన్షన్ చేయలేదు Subsidy to industrial units in all rural areas పైదరాబాదు చుట్టూ ఉండే రూరల్ ఏరియాస్ లో ఇండస్ట్రిల్ కొరకు సబ్సిడీ ఉన్నదేమే గాకుండా ఆంధ్రదేశములో ఎక్కడ పెట్టినా యిస్తామన్నారు అది ఎక్కడ పోయింది? Youth clubs in all districts అది కనడడంలేదు యూత్స్ కాడేవల్లిగూడెం, భీమవరంలలో పాల్గొంటున్నారని క్లబ్బులలో తిరుగుతున్నారు.

అదేవిధంగా వారు యింకొక ప్రకటన చేశారు నామాట జీ ఓ అన్నారు. My word is law ఫ్రెంచ్ లో లూయిస్ 14 చెప్పాడు I am the State. అనే మాట. My word is law. ఇన్ని ప్రకటనలు చేస్తే ఒక ప్రకటనకూడ కార్యరూపం లోనికి రాలేదు.

వారు చెబుతున్నారు సికింద్రాబాదు జై ఎలక్షన్ లో గెలిచామంటున్నారు. ఎట్లా గెలిచారు? ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంటున్నది దాదాపు లక్ష ఓటర్లు ఓటర్ల లిస్టులో లేరు. అసెంబ్లీ ఎలక్షన్ లో ఆ పేర్లు ఉండడం ఏమిటి? రేపు రాసున్న మున్సిపల్ ఎలక్షన్ల కొరకు ఆ పేర్లు ఉండడం ఏమిటి? ఉప ఎన్నికలో మాత్రం ఆ పేర్లు ఎక్కడ పోయినవని సవాల్ చేస్తున్నాను మా ఓటర్ల పేర్ల పోయినవి అని వారు చెబుతున్నారు. వారి ఓటర్ల మా ఓటర్ల తెలియదుగాని దానికి బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కాదా? ఎట్లా యీ పేర్లు తీసివేసారు? అంతేగాదు, యీ ఓటర్ల లిస్టును అభ్యర్థులకు సప్లయ చేసినవాటిలో ఆ పేర్లు ఉన్నవి, పోలింగు బూత్స్ కు వెళ్ళిన లిస్టులలో యీ ఓటర్లు లేరు. అట్లా ఎలిమినేట్ అయితే How are these lists given to the candidates ఛీఫ్ ఎలక్టోరల్ ఆఫీసరుగారు ఎంక్వయరీ చేస్తామని ప్రకటన చేశారు. ఎంక్వయరీ ఫలితం ఏమైంది? ఈ ప్రభుత్వం చెప్పనలసిన అనవరముండి లేపోతే ఒక హాస్ కమిటీని కేయండి ఏవిధంగా లక్ష ఓటర్లు లిస్టునుండి గల్లంతు అయివారని ప్రశ్నించవలసివుంది

మేము ల్యాండు రెవిన్యూ రెమిషను చేశామని చెబుతున్నారు కాని ఒక విషయం మరిచిపోతున్నారు. ఆ ప్రభుత్వము రాకముందే ఒక చట్టం ఉండినది పది రూపాయల లోపు భూమి శిస్తు వుంటే మాఫి అయ్యేది. మీరు 5 ఎకరాల డ్రైకి మాఫ్ చేస్తున్నామన్నారు. కాని తెలంగాణ, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో పది రూపాయల శిస్తు అంటే 15 ఎకరాల వరకు ఎక్స్ టెండు అయ్యేది. అంటే మీ రెమిషను వల్ల The area of benefit has been reduced రెండవది, యీ స్టేటుమెంటు యిచ్చిన తరువాత మీకు సెకండు థాట్ వచ్చింది, యీ వెల్ ల్యాండ్ గురించి ఏమి చేయాలని. ఇప్పుడు డ్రై కాంపోనెంటును నోషన్ లోగా సృష్టించి దానిని డిలీట్ చేస్తున్నారు. డ్రై కాంపోనెంటు వేరు, వెల్ లోవుండదు. నోషన్ లోగా చేస్తున్నారు. Why can't it be generous and extend the benefit

to those people also who have wet land of 2 1 2 only ఆ విషయం 80 చి ప్రభుత్వం అలోచించవలసిన అవసరం వుంది.

పోతే బలహీన వర్గాల వారికి 11 అడుల హాస్ నైట్సు కచ్చామని చెప్పారు. నిజంగా 11 అడుల హాస్ నైట్సు యివ్వే కొత్తగా హాస్ నైట్సు ఎక్వయిట్ చేసే పరిస్థితి వుండనని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటీవల వా సియోజనమము వెళ్ళినప్పుడు, మిగతా గ్రామాలకు వెళ్ళినప్పుడు ఏ గ్రామములో కూడా హాస్ నైట్సు యివ్వలేదని చెప్పారు హాస్ నైట్సు విషయంలో కాంప్రొమైస్డ్ ఎక్వయిటీ అవసరమని చెబుతున్నాను.

మేము ఇళ్ళ నిర్మాణం చేపడతామని సంవత్సరం నుంచి అంటున్నాడు. మూడు సార్లు జరిగిన గవర్నర్లు అద్రెసులలో సెసిఫిక్ గా ఒకమాట కూడా చాని విషయంలో చెప్పలేదు. ఈ సంవత్సరం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 50 వేల ఇళ్ళు, వట్టణ ప్రాంతాలలో 50 వేల ఇళ్ళు—మొత్తం ఒక లక్ష ఇళ్లు కట్టుటకు పరిశీరిస్తున్నాము అంటున్నారు. ఈ పరిశీలనకు ఒక సంవత్సరం ఎందుకు వట్టింపి అడుగుతున్నాను.

ఇప్పుడు మునిసిపల్ బడ్జెటులో 30 వర్సంటు స్లం క్లియరెన్సుకు ఇస్తున్నా 11 40 a.m.
మని అంటున్నారు. ఇప్పుడు మునిసిఫల్ ఫైనాన్సెస్ చూస్తే వాళ్ళ స్టాఫ్ మున్సిపాలిటీలు చేసే పరిస్థితి లేదు Municipal finances throughout the State are in doldrums అక్కడ ఫైనాన్సెస్ ఎక్కడ చేయవచ్చు అందులో 30 వర్సంటు ఇస్తే మాత్రం ఏమి ప్రయోజనమని ప్రస్తావిస్తున్నాను. This is only an empty gesture అందుకని తమిళనాడులో రాష్ట్రస్థాయిలో స్లం క్లియరెన్సు బోర్డును సృష్టించి ఏవిధంగా స్లం ప్రాజెక్టును సాల్వు చేశారో అలాగ మీరు చేయుటకు ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. ఫిర్మలో సంజయ్ గాంధీ చేసినట్లు కాకుండా ఆ స్లం ఏరియాలో ఉన్నటువంటివారికి మల్టీ స్టోరీడ్ బిల్డింగ్సు కట్టి స్లం క్లియరెన్సు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ యోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లు కనిపించడంలేదు.

బలహీన వర్గాల విద్యార్థులకు మనం హాస్టల్స్ పెట్టాము. వారి గురించి క్రితం సంవత్సరం బడ్జెటుకు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటుకు పెద్ద మార్పులేదు, మర హాస్ కమిటీ హాస్టల్స్ ఏవిధంగా నడుస్తున్నదీ విచారించినది. అని సరిగా ఫంక్షను చేయడంలేదని ఆ కమిటీ చెప్పింది. అయినా ఆ హాస్టల్స్ లో ఉండే పరిస్థితి చక్కబరచడానికి ప్రభుత్వం చర్యలేమీ తీసుకోలేదు. పెడూర్ లు కాస్టెస్ పైనాన్ను కార్పొరేషను అని బ్యాంక్ వర్డు క్లాస్స్ ఫైనాన్సు కార్పొరేషను అని మనం సృష్టించుకున్నాము. ఈ కార్పొరేషన్ను ఏమి చేస్తున్నాయనే విషయం గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఏక్కడా ఏమీ చెప్పలేదు ఎంతమంది బలహీన వర్గాల వారికి ఈ సంవత్సరం లాభం కలిగిందీ పేర్కొనబడలేదు. లిడ్ కావ్ ఎవరిగురించి ఉద్దేశించబడింది దీని కార్యక్రమాలు ఏమిటి? దీనిని హరిజనులకోసం ఏర్పాటు చేసారు. ఈ లిడ్ కావ్ ఇప్పటికే కోటి రూపాయలు వచ్చినది. ఈ బలహీన

వర్గాల కోసం ఉద్దేశించిన స్థలంలో కూడా అవినీతి విలయతాండవం చేస్తున్నది. కాబట్టి బరిహాసవర్గాలలో అసంతృప్తి ప్రబలుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు గ్రామీణ పరిస్థితి ఎ విధంగా ఉందో తమకు ఒక సారి మనవిచేస్తాను. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో దాదాపు 20 లక్షల టన్నుల ధాన్యం మార్కెటబుల్ సర్ప్లస్ గా ఉంది గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఒక లక్ష 50 వేల టన్నుల ధాన్యాన్ని ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా కొన్నదని చెప్పారు. స్టేట్ సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషను 2 వేల టన్నుల ధాన్యం కొన్నదని చెప్పారు అటు మిగిలిన మొత్తం ధాన్యాన్ని స్టేట్ సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషను ఎందుకు కొనలేక పోయింది? ఆ విధంగా కొనకపోవడంవల్ల రైతులు నష్టపోయారు. మీరు ఎందుకు స్టేట్ సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషను కొనుగోలు కేంద్రాలు తెరిచి రైతులకు దర గిట్టేటూ చూడలేదు? ఈనాడు రైతు క్షింటాలు ధాన్యాన్ని మార్కెట్లో 50, 60 రూపాయలకు అమ్ముకునే పరిస్థితి ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్నపూర్ణ అని పేరు ఉంది. They are stabbing at the back దీనిగురించి తీవ్రంగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను ముఖ్యంగా గ్రామాలలోని నీటి వాటి విషయం ఒకటి చెప్పవలసి ఉంది. 3980 బోర్ వెల్స్ పోషామని గళగర్నరు గారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. Tens and thousands of borewells were sunk in Andhra Pradesh. What happened to them? Almost all of them are in a defunct condition ఎందుకంటే ఈ బోర్ వెల్స్ కు ఒక ఓన్ డిజైన్ ఉంటుంది. అది ఫాల్టి డిజైన్ కను: పనికివచ్చే పరిస్థితిలో లేదు. దాన్ని కొత్త డిజైన్ కు చెప్పి ఎప్పుడు సరిగా చేస్తారు? What is the point sinking new borewells when thousands of borewells sunk already are lying idle and waste. దానిని గురించి ఆలోచించమని మనవిచేస్తున్నాను రూరల్ వాటర్ సప్లయ స్కీముకోసం ప్రపంచ బ్యాంకు దగ్గరకు వెళుతున్నామని చెప్పారు. చారు ఎంత ఇస్తామని చెప్పారు? దాని వివరాలు ఏమిటి? ఆ విషయా లేమి గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో పేర్కొనలేదు. ఎన్నిసార్లు మాసినా we want to do this and we want to do that, We are approaching them. అని చెప్పడం తప్ప ఈ కార్యక్రమం చేబట్టాము, ఇది సాధించాము అని చెప్ప పోతున్నారు. ఏదో మాకు ఒరిస్సాకు గోదావరి జలాల విషయంలో ఒప్పందం జరిగిందని చెప్పారు ఆ అగ్రిమెంటు వివరాలు ఏమిటి? మాన్ ఖండ్ లో గ్యూనిట్ కరెంటు ప్రాడక్షను లేటు 48 పైసలు అవుతున్నదని చెప్పారు. మీరు మాన్ ఖండ్ నుంచి ఒరిస్సాకు 8 పైసల చొప్పున అమ్మినప్పుడు ఈ లాభం ఈ ఒప్పందంలో ఎలాగ వచ్చిందో ప్రభుత్వం చెప్పాలి. There is need for the Government to take the House into confidence. ఈ సంతకంలో ఇంకా 300 మెగావాట్ల ఉత్పాదక శక్తి పెంచాము. 1500 మెగావాట్ల నుంచి 1900 మెగావాట్లకు పెంచామని చెబుతున్నారు. మన జనలేటింగు కెపాసిటీ పెంచుతున్నారు. ట్రాన్స్ ఫార్మేషను, డిస్ట్రిబ్యూషను గురించి ఏమీ చెప్పలేదు,

We have built Nagarjunasagar dam. Did we built canals? what is the point in storing water without canalising it. అదేవిధంగా మీరు ట్రాన్స్ఫార్మేషను సిస్టమును, డిస్ట్రిబ్యూషను సిస్టమును డ్రైవింగ్ చేయబోతే ఈ జనరేటర్లుగూ కెపాసిటీని ముం చేస్తున్నవాళ్ళం అవుతాము. ఇంజనీరింగ్ నోటనరేషన్ ఉన్నా హైడరాబాద్ లో ఎప్పుడూ డ్రైవ్ డౌన్స్ అవుతూ అంటాయి. దీనికి డిస్ట్రిబ్యూషను సిస్టం యొక్క లోపమే కారణం. మెడికల్ అండ్ హెల్త్ లో థైర్ సిస్టంను ఏర్పాటు చేశారు Tarce tier system in Osmania General Hospital. వైల్డ్ స్క్రీముగా మనం పిసుకున్నాము ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటలుతో ఈ థైర్ సిస్టం కెట్టిన్నాడు ఎంత ఖర్చు అయింది? దీనికి మనం అదనంగా ఖర్చు పెట్టింది 50 అడల రూపాయలు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ 40 లక్షలు ఖర్చు తెట్టినప్పుడు ఈ థైర్ సిస్టం ద్వారా మనకు వచ్చినటువంటి ఆదాయం ఏంటి? ఆ ఎయిర్ కండిషన్ రూములలో ఉన్నది ఎవరు? వి.ఐ.సి లు అఫీషియల్స్ మీరు రెంట్ కట్టడం వల్ల ఇది భర్తీ అయిందా? కేంద్రంలో జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన అరుహత గ్రామీణ పరిస్థితులు మెరుగు పరచడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలు మీకు తెలియనివి కాదు. వైద్యశాల మాత్రులు శ్రీ మదనమోహన్ గార్ 90 ఏమితులో బేక్ హెల్త్ సిస్టంను ప్రవేశ పెట్టినప్పటికీ ఈ స్క్రీము షిఫరాలు తెలియవు. మన ప్రయమరీ హెల్త్ సెంటరులో ఒక డాక్టరు పోస్టును కూడా కాండును చేశారు అదనంగా. అతనికి ఒక వాన్ ఇచ్చి ఆ సమితిలో ఉన్న ప్రతి గ్రామం కవర్ అయ్యేట్లు మొజైల్ మెడికల్ ఎయిడ్ సిస్టంను ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను, ఆ విధంగా ఉండి తిరిగేటటువంటి మోజైలు మెడికల్ అఫీ రుకి ఈ బేసిక్ హెల్త్ వర్క్స్ యొక్క ఫంక్షన్స్ కి మనము లింక్ చేసినట్లయితే అన్ని విలేజ్స్ కవర్ అవుతాయి. లేనివడంలో ఈ ప్రయమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ లో కూడా ఆ వట్టణాలలో ఉండేవారికే సరుపాయాలు జరుతాయి తప్ప గ్రామాలలో ఉండేటటువంటి ప్రజానీకానికి సహాయం జరగదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా వయనిస్తున్నప్పుడు మన గవర్నమెంటు కార్పొరేషన్స్ పరిస్థితి ఏమిటంటే ఏ కార్పొరేషనులలో చూసినా కూడా స్టాఫ్ హై ఎడ్మినిస్ట్రేషన్. స్టాఫ్ విషయంలో పార్సన్స్ నెస్ లా ఆపరేషనులోనికి వచ్చింది. ఒక అఫీసు సృష్టించడం, ఆ అఫీసుకి ఒక యు.డి.సి.; యు.డి.సి. కి ఒక ఎల్.డి.సి. అతనికి ప్యూస్సు. స్టేటు కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషనులో 6 కోట్ల రూపాయలు నష్టము వచ్చింది. ఇది పెట్టి మూడు ఏళ్లు కూడా కాలేదు దానిపై వ విచారణ జరిపించాలి. మన కోపరేషన్ మినిస్టరుగారి క్రింద మార్క్యూఫైడ్ కార్పొరేషన్ ఉంది. కోపరేషన్ అంటే అది ఆపరేషన్ కరప్షన్. ఆ మార్క్యూఫైడ్ లో ఫెర్టిలైజర్ దానిమీదనే ఆరున్నగ కోట్ల రూపాయలు నష్టము వచ్చిందని ఈ మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఇక మిగతా సోర్సెస్ నుంచి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. లిడ్ కేపులో ఒక కోటి రూపాయలు నష్టము వచ్చింది. అయితే ఈ కరప్షన్ ని డీల్ చేసేందుకు లోకపాల్, లోకాయక్త్ నిల్లు మీరు ఎందుకు తేలేకపోతున్నారు? మీరు ఎందుకు భయపడు

తున్నారో? ఎక్స్‌ప్రెస్‌టివ్ రిఫారమ్స్ : మిషన్ 15 ఏళ్ళ క్రింద సూచించిన పథకాన్ని ఇంతవరకు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక బిల్లు రూపములో తేలేక పోతున్నది. కాబట్టి ఇదే సెషన్‌లో లోక్‌పాల లోకాయుక్త బిల్లు కూడా ప్రభుత్వం తేవాలి. ఆ బిల్లులో మంతులపైన ముఖ్యమంత్రిపైన, ఎం.ఎల్.ఏల పైన అందరెపైన కంప్లయింట్స్ ఇచ్చేందుకు ప్రొజెక్ట్ ఉండాలి. అప్పుడే అవినీతి తగ్గేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. అంతేకాకుండా మంత్రుల అస్తుల గురించి షబ్లిక్‌గా ప్రకటించవలసిన అంశం ఉంది. బికాక్ డటిక్ ది రైఫ్ సిక్రెట్. మరి ఈ విధంగా అవినీతి విలయ తాండవం చేస్తుంటే రైతులు దుస్థితిలో ఉంటే శాంతి జడ్రతలు మృత్యుం అవుతుంటే గవర్నరు ఒక రోజ్ వైట్ పిక్చరును ప్రెజెంటు చేయడం విచారకరం వారి మోషన్ ఆఫ్ తేంక్స్‌ని త్రోసివేయాలని చెప్పి కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య — గవర్నరుగారి ప్రసంగం చదివిన తరువాత ఆ ప్రసంగం చాలా మామూలు ప్రిస్థితిలో వాస్తవాలను తడవకుండా రాష్ట్రంలో ఈ రోజు ఉన్నటువంటి ప్రిస్థితులకు పరిష్కార మార్గాలు ఏమీ దానిలో కనబరచ కుండా స్టేరీయో టైప్ కాపీగా ఉన్నది అని చెప్పక తప్పదు. ఈ రోజున రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ఆర్థిక పరిస్థితి ఇందులో రైతాంగానికి సాబంధించి అన్ని సమస్యలు చాలా విచారకరంగాను ఇది తలచుకుంటే కష్టమైనటువంటి పద్ధతులు ముకుగోచరించే విధంగా ఉన్నాయి. ఒకటి వేరే చెప్పాలి. ఈరోజున వ్యవసాయం రైతాంగానికి గిట్టు బాటుగా ఉన్నదా? కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమర్పించిన ప్రత్యామ్నాయ మనం గమనించినట్లయితే గత మూడు సంవత్సరాలలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల మీద మాటికి 20 నుంచి 40 శాతము తగ్గిపోయింది. అదే సందర్భంలో పాశ్చాత్య వస్తువులు అంటే రైతులు ఉత్పత్తికి కొనుక్కునేటువంటి ఆ ఇన్‌పుట్స్ మాటికి 12 నుంచి 16 శాతానికి పెరిగింది ఇంక వ్యవసాయం ఏమీ గిట్టుబాటు అవు తుంది అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ రోజు ఆలోచన చేయమనండి. రైతాం గానికి కష్టమే దక్కింది గాని ఆ కష్టానికి తగిన ప్రతిఫలం వారు ఉత్పత్తిచేసే సరు కులను అమ్ముకునేదాంట్లో కనబడుతోందా అని అడుగుతున్నాను. దాదాపుగా చాలామంది రైతు ఓడ్డలే ఇక్కడ మెంబర్స్. రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చినవారే. సగౌరవంగా చెప్పుకుంటారు కూడాను. అయితే రైతాంగానికి జరుగుతున్న అన్యాయాలను చాలా పరిష్కారానికి మాత్రం ఇక్కడ తయారుగా లేము. ఇది చాలా శోచనీయమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఆహార పదార్థాలను తీసు కుందాము. రైతు కష్టపడి పండిస్తున్నాడు. పండించడం చేరమా? మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆ ధరలను నిర్ణయించే దానికి కొన్ని విషయాలు చెప్పింది. గత కొంతసేపటిలో ఒక ప్రశ్న సందర్భంలో మేము అందరము అడిగినటువంటి దానికి ఏమీచెప్పారు. ఒక బస్తా ధాన్యము ఉత్పత్తికిగాను 180 రూపాయల చిల్లర అవుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని ఆచరణలో రేటు 95 రూపాయలు కూడా లేకుండా ఉన్నది. 85 నుంచి 95 రూపాయలు

ఉన్నది. పై పెచ్చు పాలునా, పోదా మీద 12 రూపాయ రిబ్బటానికి ఉంటే మన ప్రస్తుతం 55 రూపాయ ఉన్నది. దానిని 10 రిబ్బటాయి అని మన ప్రభుత్వంపై ఆరోపణ చేస్తున్నాం. దీని మాధానం చెప్పాలి. ఎవరైనా పెంచమని అడుగుచారుగాని తగ్గించమని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానికి భాగస్వామి కావడం అనేది చాలా కోరికగా ఉన్నది. రైతులకు అని చెప్పబడే వారికి 10%, 10% ఉన్నదానిని రైతులకు ఉంచడం వల్ల రైతుల చేయబోవచ్చు కేంద్రం చేంది తగ్గించకుండా చేసే వాస్తవం ఈ ప్రభుత్వానికి కూడా ఉంది. ప్రభుత్వం కొన బాధ్యత విస్మరించింది. ఇందులోనే బాధ్యత విస్మరిస్తూ మీరు కూడా దీంతో భాగస్వాములు కదా అంతేకాదు ఈరోజు నుభ్యమంత్రీగారు చెబుతున్నారు. మేము చెప్పినమాటే ఉత్తరపు అని కాని అమాట మరి ఎక్కడా కూడా అమలు పరచడంలేదు కొనుగోలు చేయండి అన్నారు. కేంద్రాలు తెవండి అన్నారు. ఎక్కడ జరుగుతున్న ఘోరము మన ప్రభుత్వంయంత్రీగానికి స్పష్టంగా తెలుసు. వారు ప్రభుత్వపక్షంలో కూర్చున్నాను కాబట్టి ఏ విధంగా అయినా నేను బలపరచాలి అంటే నేను చేశాది ఏమీ లేదు గాని వాస్తవాన్ని చెప్పదలచుకుంటే తప్పనిసరిగా ఈరోజు జరుగుతున్నది మాత్రం రైతుకి అన్యాయమని చెప్పక తప్పదు. స్టాండర్ డైజెన్ అన్నారు రైతుకి స్టాండర్ డైజెన్ పేరుతో దానిలో బయటగాన్ని పెట్టి పెట్టు చేయడం అది నవ్వు స్టాండర్ డైజెన్ పెట్టలు అవీ ఉన్నాయా అని ఆరకంగా చేయడం అనేది రైతుకి చాలా బాధాకరమైన విషయం. వారు ఎక్కడికి తీసుకొని పోయిన తరువాత కొనుగోలు కేంద్రాలలో వారికి ధర తక్కువగా ఇవ్వడం కొన్ని సందర్భాలలో కొనకుండా పోవడం జరుగుతున్నది. ప్రక్కనే మిల్లర్లు ఉండి ఆ మిల్లర్లు తక్కువ ధరకు కొనుక్కుంటూ ఉంటే ఈ ప్రభుత్వం మిన్నకుండా ఉన్నది. ప్రభుత్వం నిబ్బందికి ఈ మిల్లర్లకు లాలోచి లేకపోతే ఇది జరగదు. ఎఫ్. సి. ఐ. సకరిమైనరేటు ఇవ్వడంలేదు ఇది ఎక్కడ న్యాయమో నాకు అర్థముకావడంలేదు. 12-00 గం రైతు తీసుకుపోతే రైతు పాపంచేకాదా? అతని భావ్యానికి ఎక్కువ ధర ఇవ్వడం, మిల్లర్ల దగ్గర ఎక్కువ ధరకు ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చింది కొనుగోలు చేయడం జరుగుతున్నది ఇది ఎక్కడి న్యాయం? ఈ ప్రభుత్వం ఈ విధంగా రైతాంగాన్ని చూస్తే రైతు పరిస్థితి నానాటి తీసిట్టు నాగంబట్టుగా ఉంటున్నది. దానికి బాధ్యులు మీరే. మీరే సమాధానం చెప్పాలి. రైతాంగం మీ మీద తప్పనిసరిగా ఈరోజు అధికారంలో ఉన్నాయి. ఎక్కువ సీట్లు ఉన్నాయి అని చెబితే చెప్పవచ్చు-ధూంధూం చేస్తుంది అవరోధాధారిత కుండా వాణిజ్య పంటలు వాగాకు, ప్రత్తి ఉన్నాయి. పాగాకు విషయం ఘోరతీసుకోరంగా ఉంది ప్రభుత్వం సెన్సార్లు చేయవలసిన సర్ది ఉన్నది. పోయినసారి వర్షానియా పాగాకు విషయంలో నాటుపాగాకు బర్లీతో సహా కొంటాము అన్నారు. అఖరికి కొన్నారు. కొని, దానికి ఇంతవరకు డబ్బు ఇవ్వలేదు. రెండున్నర నెలలు అయింది. ఇంకా కొనుగోలు చేయకూడా 40 శాతం రైతుల దగ్గర ఉండిపోయింది.

(శ్రీ ఎన్ అమరనాథరెడ్డి : — ఇంతవరకు రీతి లక్షల కే.జి.ల. నాటుపొగాకు కొన్నాము. రైతుల మీద కొనక్కండి, నెలా, రెండు నెలలలో డబ్బు ఇవ్వండి అని వాగ్విములాంగా ఇచ్చిన ఉద్ఘాటనలు ఎన్నో ఉన్నాయి.

(శ్రీ పూల సుబ్బయ్య : — ఇంతకుముందు కాననగిరిలో నేను ఈ విషయం పరిశీలించాను. మంత్రిగారు సమాధానం ఇచ్చారు. ఇప్పుడు రైతులే ఇట్లా అన్నారు అని చెబుతున్నారు. అలా మండించే ముందు మార్కెటు చూపించడం మన బాధ్యత కాదా? ఒక వైపున సన్నలు ఎవరూ ఉన్నాయి అంటారు. రుణాలు వసూలు చేస్తామని అంటారు కానీ రైతులు వండించిన వంటకు మార్కెటు చూపించే బాధ్యత ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. రెండింటినీ సమన్వయం చేయకంటే లాభంలేదు. ఇప్పుడు ఆ పాగామిడి లో అయిపోయింది. రెండు న్నల నెలలు అయిపోయింది. డబ్బు ఇవ్వలేదు. ఇంకా వారు చెబుతున్నారంటే అది సాహసోపేక్షమైన విషయం. మీరు వెంటనే సన్నదానికి డబ్బు ఇవ్వాలి. రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చారు మీరు రైతుకు ఉన్న ఆర్థిక ఇబ్బంది తెలియకుండా మాట్లాడటం శోచనీయం. ఇప్పటికైనా వెన్వెంటనే ఆ పాగాకు కొన్నదానికి రెండురోజులలో డబ్బు ఇస్తున్నామని చెప్పి మీరు బాధ్యతను ప్రవర్ధించమని కోరుతున్నాను. ఇక ధనియాలు వేసిన రైతు ముణిగిపోయాడు. ఒక నానుడి ఉన్నది. ధనియాలు వేసిన రైతు దమ్మిడికి పనికిరాకుండా పోయాడు, పత్తి వేసిన రైతు పాడైయాడు, పాగాలు వేసిన రైతు పొట్లో పలిసిపోయాడు అని.

(శ్రీ ఈశ్వరరెడ్డి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

రైతాంగం పరిస్థితి ఆధారంగా ఉంటే ప్రభుత్వానికి చీమక ట్టినట్లుగా కూడా లేదు. మీరు బాధ్యతలు వినర్పించారు. అహింసాధర్మాల కొనగోలు అయితేనేమి వాణిజ్య వంటలు కొనుగోలు అయితేనేమి మీరు నివహిస్తున్న విధానాల వల్ల రైతు ఆర్థిక పరిస్థితి చెబుతున్నది. ఈ చెబుతున్న దానిని మీరు అదుకోకుండా చేస్తున్నది ఏమిటి? ఇప్పుడు రైతు దగ్గర ఉన్నదానిని మీరు కొనుగోలు చేయకుండా, మార్కెటు చూపకుండా మీరు నిర్బంధంగా సన్నలు వసూలుకు పూనుకోనడం గోరుచుట్టు మీద రోకటిపోటుగా ఉన్నది. రుణాలు, సహకార బ్యాంకుల రుణాలు ఇవన్నీకూడా ఒకటి తరువాత ఒకటి వసూలు చేయడానికి పూనుకున్నారు. జప్తులు చేస్తున్నారు ఈ సంవత్సరం పైన జప్తులు ఇప్పటికి స్వతంత్రం వచ్చిన 30 సంవత్సరాలలో ఏ సంవత్సరంలో కూడా జరగలేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఈ విషయం అన్ని జప్తుల వివరాలతో రుజువు చేస్తాము మాజీ కాననగిరి పట్టణ రామశర్మగారి ఇంటిపైన అధికారులు దాడిచేసి ఇంటిలో ఉన్న వారి పైన అవమాన కరంగా ప్రవర్తించారు. ఇదంతా చూసిన తరువాత జనం అగ్రహారాలతో అధికారుల పైన పడుతున్నారు. ఇది అంతా కూడా అవమానకరమైన విషయం అని ప్రభుత్వం గమనంలోకి తీసుకోవాలి. జప్తులు చట్టాన్ని ఉల్లంఘించి చేస్తున్నారు. ల్యాండు రెవిన్యూ డిప్యూటీ సెక్షన్ 80 ఆండ్ 80 ఆఫ్ సి.పి.కోడ్ పీటికి అనుకూలంగా పోతున్నారా, వ్యతిరేకంగా పోతున్నారా అలోచించండి. రైతు ఎడ్లను జప్తు

చేస్తున్నారు. ఇది ల్యాండు రెవిన్యూ రికవరీ పట్టు ప్రొహిబిట్ చేసింది. వసూలు పనిముట్లు, వంపుసెట్లు ఇవన్నీ కూడా మినహాయింపు చేయాలి. నల్లగొండ జిల్లాలో పాడిగేదెరు జిల్లా పని కూడను విడిచిపెట్టిపోయారు. పాడిగేదెరు అంటుంటే ఆ రైతు క్రియయం ప్రిసెంటుచుండా అంటుందా? అంటే అటు అరుస్తుంటే రైతు బాపవడి ఎక్కడి నుంచి రయినా తీసుకువచ్చి కడతాడు. రుష్ట పన్నాగంతో ఇలా చేస్తున్నారు. ఇది ఎంత సెన్సెటివ్ విషయమో అలోచించాలి ఇది రైతుకు అవమానకరమైన విషయము. రైతు దీనిని తప్పుకుండా పరిశీలుటించి తీసుకాడు మీ అకోమాలు, జిల్లా రైతాంగం తప్పుకుడా పరిశీలుటించి తీరుతుంది. పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు, అక్రమంగా, లోకల్ టేషన్ సకమ గా చేయకుండా చేస్తున్నారు. కె.సి. కెనాల్, తుంగభద్ర, నాగార్జునసాగర్, పెద్ద 12-10 p.m. పెద్ద ప్రాజెక్టుల క్రింద లోకల్ టేషన్ సక్రమంగా చేయకండా, ప్రభుత్వ బ్యాంకు విఫలమైన తరువాత గండిపేసీ నీరు సాగు చేసుకుంటున్నారని చెప్పి పెనాల్టీలు వేయడం ఆక్రమం లోకల్ టేషన్ లోపభూయిష్టమైనది ఆ లోప భూయిష్టమైన లోకల్ టేషన్ ద్వారా వేసిన పెనాల్టీలు అక్రమైన పెనాల్టీలు. వాటిని ఎసూలు చేసే విలులేదు, టెటర్ మెంట్ లేకున్న విషయంలో రైతులను మీరు అభివృద్ధి చెందారా అని అడిగితే ఒకరు టేక్ అయ్యాయి అని సమాధానం ఇచ్చారు, ఇంకొకరు టేక్ కాలేదు టెటర్ కాలేదు ఫేక్ అయినాము అన్నారు. అందువల్ల రైతాంగం ఈరోజున మీరు నివ్వహించే అక్రమ జప్తులను గానీ మీరు నిర్వహించే అక్రమ వద్దతులను గానీ ప్రతిఘటిస్తున్నారు. అలాగే వద్దతు సమితి ఏర్పడ్డది దాని నాయకత్వన రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా సరే వెళ్లునే రైతాంగానికి పాసుబుక్కులు ఇచ్చి పన్నులు వసూలు చేయాలని కోరుతున్నారు. నేను నిన్ననే ఎంతమాగునూరు పోయివచ్చాను 518 రూపాయలు డిమాండు నోటీసు ఇచ్చారు. కర్ణమేమో 418 రూపాయలు అన్నాడు. ఎక్కడ ఉంది ఈ వ్యత్యాసం? ఇది అన్నిచోట్లా ఉంది రైతాంగానికి రాహుతమవుల్లా ఉన్న ఈ కరణం, మున బుల దోపిడి నుంచి బయటపడాలంటే సక్రమ డిమాండు నోటీసులు ఇవ్వాలి, పాసుబుక్కులు ఇవ్వాలి పాసుబుక్కులు ఇవ్వడంలో మాత్రం అలసత్వం చేస్తే ఏమాత్రం ఊతవ్యం కాదు మీరు ఉత్పత్తులను ముట్టు ధర ప్రకారంగా కొనుగోలు చెయ్యాలి. కొనుగోలు చేసిన తరువాత అడగండి. మీరు కొనుగోలు చేయకుండా శిస్తులు కట్టమంటే ఎట్లా? ఈనాడు జొన్న సబ్బ, రాగులకు ఏమి ధర ఉంది? రాయలసీమలో తెలంగాణాలో ఉన్న మెట్ట రైతాంగం సబ్బ, రాగు, జొన్నలకు సరైన ధరలు లేకుండా బాధపడుతున్నారు. వారి పరిస్థితి ఎంతో అయోచయంగా ఉంది. చెప్పడానికి విలులేని బాధాకరంగా ఉంది అందువల్ల మెట్ట ప్రాంతాలలో వండుతున్న సబ్బ, జొన్న. కొర్రలకు కొనుగోలు కేంద్రాలు పెట్టడానికి వెంటనే ఎట్టి ఆలస్యం లేకుండా పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను పన్నులతో, బకాయిలతో, వ్యవసాయ రుణాలతో రైతు ఇప్పటికే చికిటిపోయి ఉన్నాడు. చెల్లించలేని స్థితిలో ఉన్నాడు. అందువల్ల మీరు రైతు వండించే వంటకు గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయించండి. గిట్టుబాటు ధర అంటే ఏమిటో

ఇదివరకే చెప్పాను, ఇప్పుడు మరొకసారి చెపుతున్నాను ఆ రైతు వండించే పంటకు అయ్యే ఖర్చు, ఆ రైతు కుటుంబము నిర్వహించడానికి అయ్యే ఖర్చులు, మరల అతను వ్యవసాయాన్ని చేసుకొనే దానికి కావలసిన చెట్టుబడి ఈ మూడు అంశాలతో కూడిన కె గిట్టుబాటు ధర ఈ గిట్టుబాటు ధరను ప్రభుత్వము దృష్టిలో పెట్టుకొని పన్నులు పన్నులు చేయాలి లేదంటారా తప్పనిసరిగా రైతులు ప్రతిపాటించి తెలుతారు. ఇప్పుడే ఎంగములోకి వచ్చారు రాష్ట్రం మొత్తంలో జరుగుతూ ఉండే ఇంకొక విచిత్రము ఏమంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏప్రిల్ వరకు శిస్తు వసూలు వాయిదా వేశాము అని చెప్పిన మరుసటి రోజే రెవెన్యూ శాఖామంత్రులు అది తప్పు మేము ఇప్పటి నుంచి ఏప్రిల్ వరకూ కొనసాగిస్తామని చెప్పారు అట్లాగే కొంతమంది మంత్రులు ఈ నిష్పక్షపాతం చేశారు ఇందులో నిజము ఎంతో, అబద్ధము ఎంతో, మాకు అర్థము కావడం లేదు రైతాంగము గణిబిబి చెందుతున్నారని కాబట్టి స్పష్టముగా ఏప్రిల్ నెల నుంచే మేము వసూలు ప్రారంభిస్తామని చెప్పాలి. అప్పటివరకు కొనసాగిస్తామని చెప్పడం సబబు కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇందువల్ల ప్రభుత్వం వెంటనే రైతాంగం యొక్క సమస్యలు పట్టాదారునికి పాస్ బుక్ డిమాండ్ నోటీసు ఇచ్చి గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయించి వసూళ్ళకు పూనుకుంటే అది సక్రమమని, న్యాయమని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లా కాకుండా ప్రభుత్వము గనుక రంగములోకి వచ్చినట్లుంటే అడుగుడుగున గ్రామ గ్రామంలోను, ఊరుఊర, తాలుకా తాలూకా, రాష్ట్ర మొత్తముగా మీ చేసే అక్రమ జప్తులకు, అక్రమ పెన్షనీలకు రైతులు ప్రతిఘటించి తీరుతారని, న్యాయం, ధర్మం వారి వైపున ఉందని గ్రహించాలని మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా, మీరు ఆలోచన చేయండి నూటికి 50 వంతులు ఆదాయం మనకు రైతాంగము నుంచి వస్తోంది మన సేవనల్ ఇన్ కమకు 50 వంతులు ఇచ్చే రైతాంగానికి ఈ ప్రభుత్వము చూపించిన ఈ నిర్ణయ సహించరానిదని, ఇది ఏ మాత్రం మంచిది కాదని, రైతాంగాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని మరొకసారి మనవి చేస్తూ శిలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు (జగ్గయ్య పేట) — అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ కొన్ని విషయాలు మీ ముందు పెడుతున్నాను. ముఖ్యముగా, వినదగు నెవ్వరు చెప్పిన—వినినంతనె వేగిరపడక—పెద్దలు అయినట్లు వంటి వారు, పూజ్యులు, రాజకీయ పరిజ్ఞానము కల ప్రతిపక్ష నాయకులు గవర్నరు గారి ప్రసంగాన్ని వినకుండా ఒక నాలుగు పేజీల కరపత్రాన్ని ఆవేళ చదివారు. అందులో ఏమిటి ఉంది అని ఆలోచన చేసినప్పుడు, గవర్నరుగారి ప్రసంగం నికూడ వివరంగా, చూడకుండా, చదువకుండా ఇలాంటి కరపత్రాలు చేయడం ఏమంత న్యాయమని నేను అడుగుతున్నాను. దానిలో వారు వ్రాసినట్లుంటే ప్రతిదానికి కూడా సమాధానము గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఉంది. రైతు వెన్నెముక అన్నారు. రైతు దేశానికి వెన్నెముక అని ప్రతివారు చెపుతున్నట్లువంటి విషయమే. మేముకూడా రైతు కుటుంబమునుంచి వచ్చినవారమే. రైతులయొక్క బాధలు ఏమిటో మాకుకూడా తెలుసు; రైతులగురించి మేముకూడా ప్రభుత్వానికి చెప్పుతు ఉన్నాము. ప్రభుత్వం రైతులయెడల పనులు సక్రమంగానే చేస్తున్నదని

చెప్పక తప్పదు. రైతు పెన్నెము అనేదానికి సమాధానము గవర్నరుగారి ప్రాంగములో 4 వ పేజీ 4 వ పేరాలో, 9 వ పేజీ 4 వ పేరాలో 9 వ పేజీలో కూడా ఉంది. అంతేకాదు, గౌరవ సభ్యులు ఇందులో సందేహాలు చేసి దీనిని విడుదల చేశారు. ఒక్కోక మాట ఏమిటంటే మొట్టమొదటి పేజీలోనే చివరి పంక్తిలో చెప్పడం జరిగింది. మరికొన్ని ఇతర రంగాలలో అనుసంహిత మేరిట్ అభివృద్ధి సాధించలేకపోయాం" అనేటటువంటిది ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంది. మరి దానిని గమనించాలి. చేయలేకపోయామని ఒప్పుకుంటూ చేస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతూ ఉంది. దానిని వినకుండా సర్దార్ గౌతు అచ్చన్నగారు, పూజ్యులు, పెద్దలు సుందయ్యగారు—వీరందరుకూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని వినుకుండా ఈ నాలుగు పేజీల కరపత్రం చదివారు. ప్రసంగములో అన్నింటికీ సమాధానాలు ఉన్నాయి. గత ప్రభుత్వానికి ఎన్ని నాలుకలు ఉన్నాయో నాకు తెలియదుకాని ఇక్కడ బిజాటన కార్యక్రమం, అక్కడ బిజాటన నిర్మాణం చేస్తామని ప్రభుత్వం అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది. పేపర్లలో చూశాము అప్పుడు మేము శాసన సభ్యులం కాదు, మరి ఆ ప్రభుత్వం చేయలేక నిఫలమయింది. గత ప్రభుత్వ మంత్రమండలిలో ఉన్న శాసనసభ్యులు, శాసనమండలి సభ్యులు ఇందులో సంతకాలు చేయడం హాస్యాస్పదం. ఈవేళ ఈ ప్రభుత్వం బిజాటన నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. ఇది ఎంతైనా గర్వించదగిన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. రైతాంగం వారి పక్షాన ఉందని, న్యాయం, ధర్మం వారి పక్షాన ఉందని పూరి సుబ్బయ్యగారు చెప్పారు. చాలా న్యాయం, చాలా ధర్మం. మరి 200 నంది అక్కడికి ఎందుకు గెలిచి వచ్చారు అన్నది వారికే తెలియాలి. వేను చెప్పవలసిన పనిలేదు. న్యాయ నిర్ణేతలు ప్రజలు న్యాయనిర్ణేతలు మమ్మల్నని యిక్కడికి పంపించారని గౌరవ సభ్యులకు చెబుతున్నాను. ఇందులో యింకొక్క ముఖ్య విషయం అవినీతి, ఆశ్రిత పక్షపాతం అనేటటువంటివి.....

శ్రీ పూరి సుబ్బయ్య :- పార్లమెంటులో వారి వైంగ్స్ ఎంతో చెప్ప మనండి,

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు.—చేరిన వారిలో సగం మంది శెండాలు, పార్టీలు మార్చిన వారు

శ్రీ బి. రామారావు :- తప్పు తెన్ను వారు తమ తప్పు తెరుగరు విశ్వదాభిరామ విమర వెమ అనే లోకోక్తి ఉంది.

శ్రీ యస్. శై పాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా,

Chairman :- If there is any Point of order you please raise or else ... why do you interrupt him....

Sri B. Rama Rao :- There is no Point of Order, Sir....

Sri S. Jaipal Reddy :- I would like to thank the Member for speaking on people's address rather than on Governor's address.

శ్రీ బి. రామారావు.—మరి అవినీతి గురించి అనేకరకాలుగా ఆరోపణలు చేస్తున్నారు ? చాలా సంవత్సరం అవినీతి గురించి మాట్లాడుతున్నాడు బాగుంది మరి ఒనతా పార్టీలో బంగారులక్ష్మణ్ ను ఏ బంగారానికి ఆమ్మారని నేను అడుగుతున్నాను ? వారిలో వారు కమిషన్లు పేసుకొని, బజారున పడి పేవరకు నేటుమెంటు ఇవ్వలేదా అని నేను అడుగుతున్నాను ? మరి ఎక్కడ ఉంది అవినీతి, ఎక్కడ లేదు, అవినీతి, అవినీతి ఉన్నది. అవినీతి గురించి మాట్లాడే అవకాశం వారికి ఉన్నదా అని నేను అడుగుతున్నాను అంతే కాదు. మరి ఏదో చెబుతున్నారు బజారులో అంటున్నారు బజారులో పోగుచేస్తున్నారు బజారులో ప్రజాధనాన్ని పోగు చేశారు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని పాడు చేశారు, దర్శినియోగం చేశారని అంటూ ఉన్నారు. మరి బజారులో అనేటటు వంటి మాటలు మేము కూడా ఇంటూ ఉంటే ఈవేళ సర్కార్ లచ్చన్న కామవారు ×××అని బజారులో అంటున్నారు ×××అర్థం నాకు తెలియదు. వారిని ×××బజారులో అంటున్నారు అది మేము కూడా చెప్పాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకయ్య శాయుడు.—అధ్యక్షా, ఆ వివరాలు సరిగా చెప్పి మనండి.

శ్రీ బి. రామారావు :—×××అది వేగ్ గా వచ్చే సమాధానమేకాని యింకొకటి కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(గందరగోళము)

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—క్లారిఫై చేసుకొనేదానికి నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Chairman—Since you have mentioned his name he has come to . . .

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న—×××అంటే పేరులోనే ఉన్నది అంటున్నారు. వాణింక యిక్కడ యిక్కడ వేసి మొత్తం లచ్చన్న దగ్గరికి అంతా వారికి యిప్పిస్తారో తిరిగి వాకు యిప్పించకపోయినా, లచ్చన్న దగ్గర ఉన్నది అంతా విచారించడానికి ప్రజాస్ కమిటీ వేయించాలని వారి తరపున కోరుతున్నాను. వారు అంగీకరిస్తారా ? ముఖ్యమంత్రిగారిని అంగీకరింపజేస్తారా ?

శ్రీ బి. రామారావు.—బజారులో అనుకొనేదానికి యిక్కడ కమిటీలు ఎందుకు ? వారిలో వారు పేసుకొన్నాడు కమిటీ ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు పట్టిపూర్తి తప్పవాలలో వారు ముందు వెళ్ళారా, వెనక వెళ్ళారా

చైర్మన్.—గవర్నరుగారి ఆడ్రస్ మీద చెప్పండి.

శ్రీ బి. రామారావు :—వారు నిందారోపణలు చేశారు దానికి సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరం వున్నది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న—వారు చెప్పిన యాలిగేషన్స్ కు ఎంక్వయిరీ కోరుతున్నాను. పట్టిపూర్తికి వెళ్ళారు, తద్దినానికి వెళ్ళారు అని చెబుతున్నారు. వారు వెట్టిన యాలిగేషన్స్ కు ఎంక్వయిరీ అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు — ముఖ్యమంత్రిగారి పట్టిపూర్తి సందర్భంగా కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కలెక్టు చేశారు అని వారు అంటూ ఉన్నది ఋజువు చేయగలరా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడడం కాదు ఋజువు చేయాలి

శ్రీ బి రామారావు — వారు భాగస్వాములుగా ఉన్నారు వారు సభ్యులుగా ఉన్నారు అనేది సత్యం ఈ పట్టి పూర్తి ఉత్సవ కమిటీలో వాంఠా సభ్యులు కాదా అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — చార్జెస్ పెట్టడానికి వారికి హక్కు ఉన్నది. సెక్యూరిటీగా యాలిగేషన్ యివ్వమనండి ఇచ్చి ఎంక్వయిరి చేయడానికి ఒప్పకోమనండి లేకపోతే విత్ డ్రా చేయమనండి Let him come with the challenge and let him come with the specific charge or he should withdraw.

ఈ విధంగా డబ్బు తీన్నారు అని Either he must place a specific proposal or he should withdraw.

Chairman — What is your answer Mr. Ramarao?

Sri G. Latchanna — As a presiding Officer of this House you must protect the honour of every member.

Sri S Jaipal Reddy — Sir You must give a ruling. Here the Member is making a specific allegation. He has to demand an enquiry or he must withdraw the allegation. The whole thing should be removed from the records

Sri Gouthu Lachanna — Chairman Sir,—మిమ్ములను అడుగుతున్నాను

చైర్మన్ — ఆయన యాలిగేషన్ చేస్తే పూర్వ చేసుకోలేకపోతే ఆయన.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న — ఇప్పుడు చేయమనండి ఈ కబురులు అన్నీ మాట్లాడడం కాదు. ఎవరెవరు ఎంత తీన్నారో బజారులో రండి

శ్రీ బి. రామారావు — వారు నిందారోపణలు చేసినవన్నీ విత్ డ్రా చేశారా? బజారులో అనుకుంటూ ఉన్నారని అంటున్నాను. బజారులో అనుకుంటున్న మాటలు వారు సభలో చెప్పడంలేదా అని అంటున్నాను బజారులో చెబుతూ వున్నారు.

(యింటరప్షన్స్)

(కొన్ని కాగితాలు చూపిస్తూ) ఎయిందులో ఉన్నవి విత్ డ్రా చేసుకుంటారా?

శ్రీ పి. సుందరయ్య — శాసనసభలో వేగ్గా ఆరోపణ చేసినప్పుడు ఎవరి మీద ఆరోపణ చేశారో వారు నేను తయారుగా ఉన్నానని అన్నారు. లచ్చన్న

అంటే లంచగొండి అనే రకంగా మాట్లాడితే మాట్లాడవచ్చు శాసనసభలో ప్రతి వారికీ మాట్లాడే హక్కు వున్నది. ఆ సభ్యుడు ఒక ఘటన చెప్పండి, దానిని ఋజువు చేసి చెప్పండి అంటున్నాడు అటువంటప్పుడు దానిని అన్ పార్లమెంటరీగా బ్యాంక్ ఠాకరహితంగా చేశారని చెప్పాలి.

Chairman :— We will expunge it, (Interruption) I said we will expunge it.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య — మన అసెంబ్లీ హల్లు ప్రకారంగా ఏ సభ్యుడి పైన అయినా లంచగొండి ఎగైరా ఆరోపణలు చేసినప్పుడు అవి స్పష్టంగా కనబరుస్తూ స్పీకరుగారి అనుమతితో అసెంబ్లీలో మాట్లాడాలనే సాంప్రదాయం వున్నది. దానిని ఆమోదించి అట్లాంటిది జరగకుండా రూలింగు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు — కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేశారని... చైర్మన్ ఏదైనా యాలిగేషను చేయాలంటే స్పీకరుకు తెలియ జేసుకొని మాట్లాడితే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ బి. రామారావు — గ్రామాలలో ముఖ్యమంత్రిగారి షష్టి పూర్తి ఉత్సవాలుకు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేశారని సంతకాలు పెట్టినని స్పీకర్ అనుమతితో చదివారా? మేము కొంతగా వచ్చిన శాసనసభ్యులము. చారిత్రా రాజకీయ పరిజ్ఞానం లేదు. సుందరయ్యగారుగాని లచ్చన్నగారుగాని చెప్పేటటువంటిది నాలుగు చేతిల పేపర్లలో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు గ్రామ సీమల మంచి కలెక్టు చేసినట్లుగా వున్నది. వీరు స్పీకరుగారి అనుమతితో చదివారా? కాబట్టి ఈ సమాధానం చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు.

దేశ పురోభివృద్ధికి, మన రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేస్తున్నారు ఇందిరా కాంగ్రెస్ అనే సంగతి ప్రజలకు తెలుసు. ప్రజలు కూడ మొన్న జరిగిన పార్లమెంటు ఎలక్షన్లలో తేలియజేతారు కాబట్టి దానిలోకి ఎక్కువ వెళ్ళ సక్కర లేదు. ముఖ్యమంత్రి షష్టిపూర్తి జరిపించుకొన్నారు ఉత్సవాలు, తులాభారాలు అని వచ్చినది దానిని గురించి చెప్పాలి. ఎవరు వందిమాగధులు? ఆ కమిటీలో ఎవరై నా మంత్రులు ఉన్నారా? కమిటీలో సభ్యులుగా ఉన్నటువంటి వారుచిన్న నే రిజైన్ చేస్తే మాకు తెలియదు గాని మొన్నటివరకు షష్టి పూర్తి ఉత్సవాల కమి టీలో ఉన్నారనేది మేము విన్నటువంటి విషయం. ఎవరో ఒకరి యింటికి వెళ్లారని ఆ పార్టీ పార్టీలోనే ఎంక్వయిరి కమిషన్లు జరిపించుకొన్న సంగతి జగ మెరిగిన సత్యం కాదా అని అడుగుతున్నాను. వంది మాగధులు అన్నారు. ఈ ఉత్సవాలను ఎవరు జరిపించారు? చీకటి వరకు రామనాయుడు గారిని వెలుగులోకి ఎప్పుడు వంపించారో నాకు తెలియదు. వారు కూడ ఈ ఉత్సవంలో ఉన్నారు నేను హాస్పటల్లో ఉన్నాను. నేను చూశాను. అక్కినేని నాగేశ్వరరావు. అందంగా ముందు కూర్చున్నటువంటి సినిమా యాక్టర్లను చూడాలని నేను వెళ్ళాను. అక్కడ అయ్యపురెడ్డిగారు ముందు కూర్చుని కని

పించారు. ఆ కృతావేదిక నలంకరించిన వారితో వారు లేదా? తప్పవాలిలో పాల్గొని, పాత్ర వహించి, భాగం పంచుకొని నిందాకోపణ చేయడం రాష్ట్రం కాదు. దానిలో పాలు పంచుకొని ఒకరి కన్న ముందు ఒకరు తోసుకొని ముందుకు వెళ్లారు ముఖ్యమంత్రి మన్ననలు పొందడానికి, ఏమి మన్ననలు పొంది దలచుకొన్నారో నాకు తెలియదు ఒకరులో బాహుళ్యంగా చెప్పు కొన్నారు, వారి పార్టీలోనే వారు ముందుకు వెళ్ళిన సంగతి జరిమెంటు నిత్యం. తమలో తామే కమిషన్లు వేసుకోలేదా? నేను స్వయంగా చూశాను నేను ఒక ప్రేక్షకుడిగా అక్కడకు వెళ్ళాను. ఆ రోజున ఉత్పత్తి సభలో అపోజిషన్ లీడర్ అయ్యపురెడ్డిగారు కనిపించారు సినిమాయాక్టర్లు చూడ్డామని పిల్లా తెల్లతో వెడతే వారు కనిపించారు ఉత్సవంలో పాలుపంచుకుంటూ, అక్కడ పాలుపంచుకున్న వారే యీ విధంగా నీతిబాహ్యమైన ఆరోపణలు చేయడం మంచిది కాదని నేను మనవిజేస్తున్నాను ఇటువంటి కరవతార్లు చేయడం నిందాకోపణలు చేయడం భావ్యం కాదని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు — అదృష్టా. గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి 12-30 p.m.
దన్యవాదాలు తెలియజేయడానికి నా ఆశక్తతను వెల్లెబుచుబతున్నాను. ఎందుకంటే, యీ రోజున మన రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి వాస్తవ పరిస్థితులకు వారి ప్రసంగం లో పేర్కొన్న విషయాలకూ ఎంతమాత్రం పొంతన లేదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు — పేద ప్రజలకు ఇళ్లస్థలాలు యిచ్చే కార్యక్రమం వేగంగా అమలుజరిపేందుకు చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయని యిందులో వుంది కాని, ఒక్క కృష్ణా జిల్లాలోనే చూస్తే, సంవత్సరం క్రితమే ఇళ్లస్థలాలు కావలసిన పేదవారికొరకు, ఇళ్లస్థలాలు పరిశీలించి వాటి విస్తీర్ణాన్ని నిర్ణయించి, కాంపెన్ సేషన్ నిర్ణయించి దాదాపుగా ఫైనల్ స్టేజీకి వచ్చిన వాటికి 40 లక్షల రూపాయలు కావాలి. కాని, ప్రభుత్వం నుంచి మా జిల్లాకు వచ్చింది ఆరు లక్షల రూపాయలు మాత్రమే, అంటే, ఫైనల్ స్టేజీకి వచ్చిన, డ్రాప్ డిడ్ చేసిన స్టేజీకి వచ్చిన, వీటికన్నింటికీ, అమల్లోకి వచ్చేటప్పటికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో ఆలోచించమని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

అట్లాగే మురికివాడల పరిస్థితి ఈ రోజున విజయవాడగాని, గుంటూరుగాని, బందరుగాని ఏ పట్టణానికి వెళ్ళినప్పటికీ, అక్కడ మురికివాడలలో వున్న పరిస్థితి మీకు తెలియనిది కాదు. ఈ ఇరవై యేళ్లలోను పరిస్థితి ఇంప్రూవ్ అయిందా, లేక దిగజారిందా? అనేది చూస్తే ఛోస్ లోకాలిటీస్ లో పెద్ద పెద్ద ఇళ్ళు, బాగా ఖరీదుపెట్టి స్థలాలుకొని, కొన్ని లక్షలు పెట్టి ఇళ్ళ కట్టుకున్న లోకాలిటీస్ లో సౌకర్యాలు వుంటున్నాయితప్ప, పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న వారు, తక్కువ అదాయాలవచ్చేవాళ్ళు, రిజాలు, తోపుడుబళ్ళపై జీవనం సాగించేవారు వుంటున్న లోకాలిటీస్ చూస్తే అతిభయంకరంగా వుంటున్నాయి. పైపెచ్చు ఆర్బిఎస్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ అని ఒకటి ఏర్పాటు చేసి, ఒకరిని చేర్చుకోగా వేశారు. దానికి యిచ్చే డబ్బు చూస్తే మాత్రం వారి జీతభత్యాలకు మాత్రం సరిపోతుందనుకుంటారు. లేక, కొద్దిగా మిగులుతుందేమో. అది అట్లా వుండగా, మన రాష్ట్రం మొదటి నుండి మిగులు రాష్ట్రం. భారత

దేశానికి మనం ఆహార ధాన్యాలు సప్లయ చేస్తూ వచ్చాము కేవలం 222 కౌనుగోలు కేంద్రాలు మాత్రం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెరవమన్నచోట ఎఫ్.సి.ఐ తెరిచింది. కృష్ణా జిల్లాలో 8 లక్షల ఎకరాల కాల్యలక్రింద సాగువుతున్నది ఇదిగాక, దాదాపు రెండులక్షల ఎకరాలు చెరవులు మొదలయిన వాటికింద మాగాణి సాగు వుంది ఈ పది లక్షల ఎకరాలద్వారా దాదాపు 1 లక్షలటన్నులు రైతాంగం నుంచి అమ్ముడు అయ్యే ధాన్యం వుండగా, దానికి 28 కేంద్రాలు మాత్రం ఓపెన్ చేశారు.

దాదాపు 15-20 మైళ్ళదూరం రైతులు ధాన్యంతోలుకొనిపోయినా, అక్కడ ఖాళీలేక మూడు నాలుగు రోజుల పాటు వుండి, ఇబ్బందులు పడుతూ కావలూలు కాచుకుంటూ వుండే పరిస్థితి వుంది. అదే-పంజాబ్, హరియానాలలో 15-20 లక్షల టన్నుల ప్రొక్యూర్ మెంట్ జరుగుతున్న దానిని మనం దృష్టిలో పెట్టుకుంటే-అక్కడ ప్రతి అయిదారు మైళ్ళకు వారొక పర్సెంటేజ్ సెంటర్ పెట్టారు. ఇక్కడ ఒక్కొక్క తాలూకాలో మూడు నాలుగు కంటే ఎక్కువ పెట్టలేదు ఈ విధంగా ఇక్కడ రైతాంగం ఎప్పుడు కనీసిని ఎరుగని బాధలు అనుభవిస్తూ వుంటే యీ ప్రభుత్వం ఏమి పట్టనట్లుగా, యీ విధంగా ప్రవరిస్తుంటే మా ప్రతిపక్ష నాయకులు సమర్పించిన దానిలో ముఖ్యమంత్రిగారు నిరోచక్రవర్తి లాగా వ్యవహరిస్తున్నారని యీ బాధలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆ విధంగా చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ రైతులు ఎటువంటి బాధలు అనుభవిస్తున్నారో ఒక్కసారి గమనించండి, కేంద్రం తెచ్చిన నాలుగు రోజులకు కూడా గన్నీన్ దొరక్క, ఆ తరువాత సంచలుపట్టుకుని పంజాబు తిరిగినా మళ్ళీ నాలుగు రోజులవరకూకాటా వేసే వాళ్ళులేక వారక్కడ నానా ఇబ్బందులూపడుతుంటే యిక్కడ వేడుకలు, సంబరాలు చేసుకుంటున్నారు. అది నేను కాంగ్రెస్-ఐ అనే ద్వేషంతో వారిపై చెప్పడం లేదు, మన ప్రక్కన వున్న కర్ణాటక రాష్ట్రంలో అగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్ట్స్ మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ ద్వారా కర్ణాటక ప్రభుత్వం క్వింటాల్కు 95 రు.లు యిచ్చి, ట్రాన్స్పోర్టేషన్ చార్జెస్ క్రింద ఆరు రూపాయలు మొత్తం రు 101 లు క్వింటాల్కు యిచ్చి కొంటూవుంటే, కర్ణాటకలో ఎఫ్.సి.ఐ కి వారు ఫండ్స్ కేటాయించి చేస్తున్నారు. ఈ మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ లకు తహసిల్దారు సెక్రటరీ, అసిస్టెంట్ కలెక్టర్ చైరమన్ రైతులు కట్టలవసిన ఖిస్తులు గాని, బ్యాంకు అప్పులు గాని డైరెక్టుగా మార్కెటింగ్ సొసైటీలే, ధాన్యం వోలంగానే, ఈ ప్రకారంగా డబ్బు ఎడ్జస్టు చేయడం ఆ రాష్ట్రంలో జరుగుతూవుంటే, ఆ ఇందిరా కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన వారే ఇక్కడా ప్రభుత్వంలో వున్నా-ఎంతసేపూ డబ్బు సంపాదనా మార్గాలకు తావత్రయ పడడంతప్ప. యిన్నిలక్షల రైతాంగం దిక్కుతోచని పరిస్థితిలో వుంటే చేయగలిగిన కార్యక్రమాలు కూడా యిక్కడేమీ యీ ప్రభుత్వం తీసుకోలేదని నేను మనవి జేస్తున్నాను. పై పెచ్చు, కిందటిసారి అసెంబ్లీ సమావేశాలు అయిపోయిన తరువాత, రాష్ట్రసివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రి గౌ. వీరప్ప గారు మా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధాన్యానికి పెచ్చురేటు యివ్వాలనుకుంటూవుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం యివ్వనవ్వని చెప్పింది అని ఒక ప్రకటన కూడా చేశారు. అటువంటప్పుడు కర్ణాటక ప్రభుత్వం

ఎట్లా యిచ్చింది? కర్ణాటకలో యివ్వడానికే కేంద్ర ప్రభుత్వం అటంకపరచనవ్వదు యిక్కట ఎందుకు అటంకపరుస్తున్నది? అని వారు అలోచించకపోతే ఏమవుతోంది? విశేషాళ్ళను అనాయకులు, ఏమీ తెలియని వాళ్ళని అనుకుంటున్నారా? వల్లెక్కో ఇటువంటి అభిప్రాయాలు చెప్పడం మంచిదికాదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. తమరూ రైతులే, తెలిసిన వారే లోగడ 1974 లో తూర్పు కొంకణ్ రైట్స్ రెవ్యూ చీఫ్ చేసారు. అంతకు పూర్వం 973 లో రూ. 50 లుండే యాంబా రేటు రూ. 100 లై నది. జ్ఞాకు మార్కెట్ లో రూ. 200 ల వరకు పెట్టి కొంకణ్ సరిహద్దు వచ్చింది రైతులు డీసెలు ఆయిలు రేటు పెరిగింది బ్రాన్స్ పోర్ట్ లో చార్జీలు పెరిగాయి. అన్నీ ఈ విధంగా పెరిగితే కేంద్ర ప్రదేశ్ లోనున్న చెరుకు రైతాంగం చెరుకుకు కనీస ధర పెంచాలని వదే వదే ప్రాధేయ పడినప్పటికీ పెంచకపోతే ఈ సంవత్సరము 100 లు చేసింది కేంద్ర ప్రభుత్వం. రికవరీతో కలిపి 105-110 రూపాయల వరకు వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. ఉత్తరాదిలోనున్న పంజాబ్, హర్యానా, శివారు రాష్ట్రాలలో చెరుకు కు కనీస మధ్య ధర రూ. 125 లు ఇస్తున్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన మినిమం కేస్ ఫ్రైస్ ప్లస్ రివల్ రెంటికి ఉండే వ్యత్యాసం వారు భరించి నెట్టి ఇచ్చి సహాయపడుతున్నారు ఆ విధంగా పశ్చిమ యుపి లో రూ. 125 లు తూర్పు యుపి లో రూ. 120 లు ఇస్తున్నారు ఇక్కడ కూడా చెరుకు సీజన్ మొదలై రెండు నెలలైనప్పటికీ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కనీసము ఈ నాటివరకు ఇచ్చేది లేదు, నిర్ణయం తీసుకోలేదు. రికవరీ, కనీస మంత్రి వర్గ సమావేశాలలో చర్చించనైనా చర్చించరా అని అడుగుతున్నాను. Leave alone the decision. Atleast have you discussed about it? మేము, అటు మీ వెనుక ఉండే రైతులు ఈ విధంగా బాధలు పడుతుంటే ఎంతో బాధ్యతారహితంగా ఈ ప్రభుత్వం మూడు నెలలుగా నడిచిందని చెబుతున్నాను. ఫల్లూడా ధాన్యం విషయం మనవిజేస్తాను. స్టేటు సీల్డ్ సప్లయ్ కార్పొరేషను తరపున ఫల్లూడా ధాన్యం కొనాలని ఎఫ్.సి.ఐ.కి ఇవ్వవలసిన దానికి వాడుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తే ఈ నాటికి కొన్నదిలేదు మా జిల్లాలో కేవలం ఐదు సెంటర్లు తెరిచారు, అవి ఎవరికి పనికి వస్తాయి? రెండు వేల టన్నులు కొన్నారంటే ఆ ఫిగర్ ను బట్టి తెలుస్తుంది. ఈ నాటికి ఉపయోగించుకోలేకుండా పోతున్నారంటే ఈ ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఏ విధంగా మేలు చేయగలదని గవర్నరు గారు ప్రభుత్వానికి నర్టిఫికేట్లు ఇస్తున్నారో మాకు తెలియడం లేదు. మిల్లు లెవీ విషయం చిత్రమైన విషయం. క్వంటాల రూ. 83 లకు అక్కళ్లకు మినిమం ధర నిర్ణయించారు. లైట్ రులు రూ. 80 లు రూ. 50 ల వరకు కూడా మిల్లు కొంటున్నారు. మరల ఎఫ్.సి.ఐ. వారి నుంచి తీసుకు టున్నది. కొంటే తీసుకుంటామని వారంటే వారు ఎంత ఇచ్చినప్పటికీ తీసుకోండి అని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎఫ్.సి.ఐ. కి వ్రాసి వారంటే ఏమవుతోంది? మిల్లరుకు ఆ అవకాశం ఎందుకు కలిగించాలి? రైతులకు ఎందుకు కలిగించలేదు? రూ. 55 లకు రైతుల నుంచి కొని రూ. 80 లకు ఎఫ్.సి.ఐ.కి అమ్ముకునే అవకాశం మిల్లర్లకు ఎందుకు ఇస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. వారి మనక పనికి? రైతుల పాపం ఏమి అని అడుగుతున్నాను. You give an opportunity

12 40 p.m.

to ryots 1977 నవంబరులో వచ్చిన పెను శుభాను గురించి చెప్పారు. 20 కోట్ల రూపాయిల ఆహార ధాన్యాలు, బియ్యం, గోధుమలు మూడు సంవత్సరాల పైన వయస్సున్న వారికి ఒక్కక్కరికి మూడు కిలోల చొప్పున ఇవ్వాలన్నారు. ధన సూర్యోదయిగారు నిడుమోలు నియోజక వర్గం నుంచి వచ్చారు మొన్ననే ఎన్నికై. వారి నియోజక వర్గానికి చెందిన చల్లపల్లి తాలూకాకు చెందిన టైడల్ వేవు వలన ఎఫ్ఐబి ఐన రంగపల్లి గ్రామానికి ఈ నాటికి బియ్యం, గోధుమలు పంచిపెట్ట లేదు. ఎన్నో రోజులు అక్కడి అధికారులకు, దీనికి అధికారులందరికీ రిప్రెజెంటేషన్లు ఇచ్చుకోవడం జరిగింది. టైడల్ వేప్ వల్ల ఎఫ్ఐబి ఐన గ్రామాలలోనే పంచిపెట్టలేదు మా నియోజక వర్గంలో బియ్యం ఇచ్చారు తప్ప గోధుమలు ఇవ్వలేదు. వచ్చినవి అట్లాగే పుచ్చిపోతున్నాయి పంచే నాడుడు లేదు. చెరుకు ధరకు సంబంధించి ఈ సందర్భంలో అనేక సార్లు మనవిచేసాము చెరుకుకు సంబంధించిన మంత్రి నగు పుగారు పుయ్యూరు చల్లపల్లి ఫ్యాక్టరీలో విచ్చేసి టాక్సు రు. 10 లు ఇస్తామని, అది డర్మమని ఒప్పుకున్నాడు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారికి ముఖ్య మంత్రిగారికి చెరుకు రైతుల ప్రతినిధి వర్గాలు అనేక సార్లు చెప్పకోవడం జరిగింది కానన సభకు ఎన్నికలైన తరువాత కనీసం పదిసార్లు ఐనా మనవిచేసుకోవడం జరిగింది ఐనప్పటికీ ఈ వేళటికి కూడా చిన్నం ఎత్తు సహాయం జరుగలేదని మనవిచేస్తున్నాను ఈ దురదృష్టం ఏమిటో మాకు అర్థం కావడం లేదు. మొట్టమొదట నెల్లూరు జిల్లాలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేశారు, ఏప్రిల్ నెల ఆఖరు వరకు వాయిదా వేస్తున్నామని, అంత వరకు పొడిగిస్తున్నామని తరువాత క్లారిఫికేషను వచ్చింది కలెక్టర్లకు అర్జీలు వచ్చాయి. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కాలా కేటగారికల్ గా ఏప్రిల్ నెలాఖరుకు వాయిదా వేస్తున్నామని అదే విషయం కలెక్టర్లకు ఇన్ స్పెక్షన్స్ ఇస్తున్నామని అన్నారు నేను ఇక్కడికి బైలుదేరేముందు ఇదవ తారీఖున మా ఊరు కరణం వచ్చి అర్జీలు వచ్చాయని చెప్పారు. అప్పటికి చెన్నల్ రాలేదు. ఐతే 8వ తారీఖున నా నియోజక వర్గంలోని పెనుమచ్చ గ్రామం నుంచి నాకు తెలి గ్రామం వచ్చింది. దానిపై నేను వేరే ఇచ్చాను అక్కడ పొడి గేదెలు జప్తు చేశారు. 18 వ తారీఖున ఆడ పిల్ల పెళ్ళి కావలసి ఉంటే తలుపులు తీసుకుని వెళ్ళారు, రేడియో తీసుకు వెళ్ళారు. విస్సన్న చెప్పింది వేదం అని ముఖ్యమంత్రి గారు తాను చెప్పిన మాట జిన్లో జరటున్నాడు. కాని అది ఎందుకు అమలు జరగడం లేదో తెలియదు వాయిదా అంటే పొడిగింపు అని అర్థమా? ఎందుకు ప్రజలను డిస్ చేయడం, మధ్య వరచడం అని ఆడుగుతున్నాను దీనివల్ల ప్రజలు అనవసరంగా సఫర్ అవుతున్నారు ఆయా జిల్లాలలోని కానన సమ్యులను పార్లమెంటు సభ్యులను సంప్రదించిన మీదట కలెక్టర్లు తమ విచక్షణానుసారంగా దువు నిర్ణయిస్తారని గవర్నరు గారి ప్రింగంలో చెప్పారు మమ్మల్ని ఎవరూ సంప్రదించలేదు. ఎవరు ఎవరిని సంప్రదించారో తెలియదు. అంతే కాదు, మాకు ఇటువంటిది వచ్చినట్లు ఇన్ ఫర్మేషను కూడా తెలియదని మనవిచేస్తున్నాను, పనికి ఆవారిం—కార్యక్రమం ఉపయోగించుకుని గ్రామాలలో పాథరణంగా చేసుకోడానికి అవకాశం లేని అనేక పనులు భవనాల నిర్మాణం, పంట కాలువలు, మురుగు కాలువలు, రోడ్లు—వంటివి అనేకమైన వాటిని చేసుకోవచ్చును

మనం లేట్ గా ఈ కార్యక్రమం మొదలు పెట్టాము. ఇండిస్ట్రీల్ షేక్ అప్ కు వస్తుంది. డ్రైనేజీ స్కీములకు కూడా డీనిని ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలి మనవి చేసున్నాను డ్రైనేజీ పేరుతో ఎనిమిది సంవత్సరాలుగా ఎకరాని రూ. 100లు మాచే కట్టించుకున్నారు. శాశ్వత గా ఈ బిల్లు మేము మోయలేము. డ్రైనేజీ స్కీములకు కూడా ఈ విధానం ఎక్స్‌టెండ్ చేసి కార్యక్రమాలు ఎటు చేయించాలని కోరుతున్నాను క్రికిం సారి గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో చెప్పిన దానికి ఈ సారి గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో చెప్పిన దానికి మధ్యలో పరిశుభ్రం అనే మైన వాగ్దానాలు చేశారు. ఎక్కువ ఒక్కటి అమలు కావడం లేదు. బదులు బస్సుల గురించి మా నాయకుడు జగ్గుకుడు జయలాల్ చెడ్డీ గారు ఇప్పుడే చెప్పారు. తిరిగి చెప్పవలసిన అవకాశం లేదు ఆర్గ్యుంట్ ఎటుంటే గానిమాలకు బస్సులు కేయం లేకపోగా ఉన్న వాటిని తగ్గించడం జరిగింది విజయవాడలో బస్సులను జాతీయం చేస్తున్నాం అన్నారు. గంటూరులో జాతీయం చేస్తామని ముందుగానే చెప్పారు. బస్సులు లేవని ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మంత్రి, ఆర్టీసీ అంధారు ఆచరణసాధ్యం కాని విషయాలు చెప్పి ప్రజలలో ఆశలు కేకత్తించి ఉదయోగానికి దారి తీసి చివరకు శాంతి భద్రతలకు దంగం కలిగించే పద్ధతులు కల్పించవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. పల్లెటూళ్లలో ప్రజలు అసూయకులు అనుభవం. ముఖ్యమైన సెంటర్లలో అనేక గంటల పాటు ఆకాశాలు పిల్లలు బస్సులు కొరకై ఎన్ని ఇబ్బందులు పడుతున్నారో తెలియనిది కాదు, పట్టణాలలో కాలేజీ విద్యార్థులలో రాజకీయ చాదులో జరిపించే కార్యక్రమాలు పల్లెటూళ్లలో జనం తీసుకోలేరని అనుకోడం పొరపాటు. ఆర్గనైజ్డ్ సెక్షన్స్ కే ఏదైనా జరుగుతోంది, మాకు జరుగుదనే ఆభిప్రాయం కలిగించవద్దని కోరుతున్నాను, వారికి కావలసిన సదుపాయాలు కల్పించిన తరువాతనే ఇతర సంగతులు ఆలోచించాలి.

They can also raise their voices and put their views. That we must know పల్లెటూళ్లలో ప్రజలు కూడా పట్టణాలలోని వారి మానిగోనే అవరోధాలు కలిగించగలరని మన చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చాల 12:0 p. m. ఆసక్తికరమైన విషయాలు వున్నాయి. బలహీనవర్గాల శ్రేయోభివృద్ధికి కృషి చేయడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అంతమై వుంది చెప్పారు. నీటి పారుదల విద్యుచ్ఛక్తి రంగాలలో ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యివ్వాలని బలహీనవర్గాల పంతులం కోసము ముఖ్యముగా పెడ్యూల్ కులాలు, తరగతులు, వెనుకబడిన వర్గాలవారి కోసము చేస్తున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యము యివ్వడం చాల మార్గదాయకము. గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలను విస్తృతము చేసి, బలహీనవర్గాల గృహ నిర్మాణానికి ప్రాధాన్యము యివ్వడం మరొక విశేషము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలోను, పట్టణ ప్రాంతాలలోను వుండే కేదారికి ఇప్పటివరకు సుమారు 11 లక్షల ఇళ్ల స్థలాలు పంచి యిచ్చామని చెప్పారు. వారి గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టబూడం ముదావహము బలహీనవర్గాల గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని నిడిగా కాకుండా, పట్టణ అభివృద్ధి, గృహ నిర్మాణం,

పారి సదుపాయాలు, పరిసరాల అభివృద్ధి, ఆర్థిక పరమైన పెద్దతు పథకాలకు వర్తించే సామర్థ్యకారక కార్యక్రమంలో భాగంగా చేపట్టే నిమిత్తం గృహనిర్మాణ కార్యక్రమానికి ఒక కొంత రూపం సంతరింపజేయడం హర్షించదగినది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 50,00 ఇళ్లు, పట్టణ ప్రాంతాలలో 10,000 పక్కా ఇళ్లు నిర్మించడానికి ఆర్థిక సహాయమును సమకూర్చాలని సంకల్పించడం హర్షదాయకము. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మంచినీటి సౌకర్యాలకు ప్రాధాన్యము యివ్వడం ఎంతైనా సమంజసము, కాని డ్రైయినేజీ విషయములో ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనులను గూర్చి గవర్నరుగారు ప్రసంగించకపోవడం చాల విచారకరము. గుంటూరు జిల్లాలో నల్లమడ డ్రైయిన్ వుంది చాల కాలము నుంచి వున్న సమస్య. ఆ డ్రైయిన్ ని వెడల్పు చేయడమో, లోతు చేయడమో జరగాలి. రాష్ట్ర డ్రైయినేజీ బోర్డు వారు ఆ స్కీమును శాంతన్ చేసినప్పటికీ, మేచింగ్ గ్రాంట్ 2.2 కోట్లు నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు డెవలప్ మెంట్ బోర్డువారు యివ్వడానికి నిర్ణయించినప్పటికీ దాన్ని గురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఉదహరించక పోవడం విచారకరము. ఒకవైపు డ్రైయినేజీ స్కీమును శాంతన్ చేసి కూడ ఎందుకు పబ్లిక్ కో కెలియచేయడము లేదో అర్థము కాకుండా వుంది. ప్రభుత్వం ప్రజలకు చేసే సౌకర్యాలను బహిర్గతము చేసుకొనకపోతే ప్రజలలో అనుమానాలకు ఆస్కారమవుతుంది. ఈ మధ్య నల్లమడ పరియోగో బండ్ జరిగిన విషయం పత్రికలలో చూసే వుంటారు అక్కడనుంచి ప్రజలు తెలిగ్రామ్స్ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేశారు అయినా దాన్ని గురించి గవర్నరుమెంటు నుంచి క్లారిఫికేషన్ రాకపోవడం విచారకరముగా వుంది. పరిధాన్య సేకరణ విషయములో కేంద్ర ప్రభుత్వం విఫలమైన సంతతి తెలుసు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేయనిచోట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి కొనుగోలు చేయడం హర్షించదగిన విషయం. వారు కొంటున్న మసూరి ఇతర రకాలు ఎక్కువ ప్రమాణాలలో కొంటారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంకా విస్తరింపజేయడం అవసరము. షాపానుకు గురైన ప్రాంతాలలో ఎన్నో సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టినందుకు, నీటిపారుదల సౌకర్యాలు వృద్ధి చేసినందుకు, గోదావరి నదీ జలాల పంపిణీకి సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సాల మధ్య ఒప్పందమును కుదర్చడానికి మన ముఖ్యమంత్రులు తీసుకున్న పాత్రను అభినందిస్తూ, ప్రభుత్వము తీసుకున్న తదితర కార్యక్రమాలపట్ల అభినందనలు తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం (తుంగతుర్తి):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని చదివాను దానిలో ఈ ప్రభుత్వము ఈ సంవత్సరకాలములో చేసిన పని ఏమిటో, అవి ఎంతవరకు ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చినవో ఏమాత్రము చూపించలేదు. పాత పద్ధతి లాగానే అన్నీ చేశారు, అంతా ప్రకాంతముగా వుంది, సర్వశాస్త్రమలంగా వుంది అని, బాధ్యతను తప్పించుకొనే పద్ధతిలో చెప్పారు ప్రజలు అనేక సమస్యలతో అలజడి చెందుతూవుంటే, అనేక విజ్ఞప్తులు మంత్రులకు యిస్తూవుంటే, అవి ఎంతవరకు పరిష్కరింపబడినదీ, ఎంత

సంకు చేయగలిగారు. మా ప్రాంతములో పోయినా మత ప్రాంతాల్లో
యినా చేశాగా అంటే చేసిన దాకలా మిలేదు. చాస్తవానికి దూరముగా
వున్న ఈ ప్రసంగాన్ని నేను అంగీంచలేదు. కా అమ్మదేని తెలియజేయవలసి
వస్తుంది ఇళ్ళ స్థలాల విషయములో చాలా చేశాం అని చెప్పాం. ఎంత
శీఘ్రముగా డెయిల్ అయినది చెబుతాను ఈ సంవత్సరములో జిల్లాకు
రూ. 50,000 యిచ్చారు. దానికి జిల్లాలో దరఖాస్తులు పెట్టుకునే ఎన్నోచేసినా
లాభము లేదు, దరఖాస్తులు అపండి అని అధికారులు చెబుతున్నారు. ఎవరికి
ఇవ్వలేమని చెబుతున్నారు. జిల్లాకు రూ. 50,000 యిస్తే తాలూకాకు
రూ. 5,000 లు పంచారట. బిచ్చం బాగ ఒక ఊరికి యిస్తామన్నారు. అది
6 ఊరికి యిస్తారో తెలియదు. ఎవని వెళ్ళి చూ ఎందుకుయ్యాడో ఒక
ఊరికి వచ్చేదాని! ఎంత ప్రతి పక్షతారు ఒక ఊరికి యిస్తామన్నారు.
అంతా గుండుసున్నా అయింది అని ఎందుకు చెప్పాడను? ఇక్కడ ఏదో
యిచ్చారని చెబుతారు. అ నంగా ఈసారి డబ్బు లేక యివ్వలేను యివ్వ
లేదని ఎందుకు చెప్పలేదు? బంజరు భూములలో యిళ్ళు పేనున్నానికి సర్టిఫికేట్
కెట్ యివ్వాలని అడుగుతున్నాం మార్కెట్లలో అన్నాదురై నారోలో
200 కుటుంబాలు ఇళ్ళు కేసుకున్నారు వారికి పట్టాలు యివ్వాలని మెమో
రాండ్ మ్మ వచ్చాయి. గతములో అనే కపాలు పడ్డారు దానికి వారు 7
సంవత్సరాలనుంచి పన్ను పడుతున్నారు మీకు యినా పుట్టము కట్టకుంది
పట్టాలు యివ్వడం అని రెవెన్యూమంత్రిగారికి వి.వి.వి.యింటుంటే 15 రోజులలో
యిస్తామన్నారు. శి నెలలు పెండింగ్ లో పెట్టి కలెక్టరు విచారించి చేయవలసినదని
అర్డరు పంపించారు. శి నెలలు కావాలని పెండింగ్ లో పెట్టారు 5 నెలల తరు
వాత జరిగిందేమంటే ఒక డాక్టరు ఈ భూమి ఆయనకు చెందిందని కోర్టుకు
వెళ్ళి నే తీసుకువస్తే అది అగోపీయం. శి సంవత్సరాలనుంచి పోరాడుతున్న
వారికి పట్టాలు యివ్వలేని పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది? ఎందుకు యివ్వాలని చెబారు?
రాజమండ్రి నుంచి ఒక మెమోరాండం వచ్చింది 10 సంవత్సరాల క్రిందట ఒక
విల్లుయజమాని స్థలములో చేసుకొనివారికి యివ్వాలని ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు
పెట్టుకొంటే ఇదివరకటి ప్రభుత్వం పట్టాలు యిస్తే బుల్ డోజర్సుని తీసుకువచ్చి
సత్యాగ్రహము చేస్తున్న ప్రజలను త్రోసివేసి ఆ ఇళ్ళను ఊడగొడుతున్నారు దీనిపై
మెమోరాండం యిచ్చారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా? వస్తే ఎందుకు
ఊరుకున్నారు? కొత్తగా యివ్వడం కాదు. యిచ్చినవాటిని వెనుకకుతీసుకువే
పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది. గ్రామాలలో పట్టాలు యివ్వడం లేదు. ఇళ్ళ స్థలాలకు
నా నియోజకవర్గములో శి గ్రామాలలో పట్టాలు పంచారు. కాని స్థలము ఇవ్వడం
లేదు. ఎందుకు యివ్వడం లేదు? అక్కడున్న భూస్వాములు అడ్డు పెట్టారట,
కాబట్టి యివ్వము అంటున్నారు. ప్రత్యక్షముగా భూస్వాములు అధికారులను
తమ చేతపట్టుకొని వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇది భూస్వాముల ప్రభుత్వమా. లేక
కూలీల ప్రభుత్వమా? ఈ ప్రాంతములోని భూస్వాములు అధికారులను తమ చేత
పట్టుకొని లా అండ్ ఆర్డరునుచెడగొడుతున్నారు. 7 గ్రామాలలో 15 కేసులు

1-00 p.m

పెట్టి 200 మంది సి. పి. యం. కార్యకర్తలను కోర్టుల నుట్టూ తిప్పకున్నారు. రిమాండ్ లో పెడుతున్నారు. భూస్వాములకు అనుకూలంగా పోలీసులని చేస్తున్నది.

జనవరి ఆరవ తేదీన ఇద్దరు ముగ్గురు భూస్వాములు వారి పేర్లు చెప్పమంటే చెప్పగలను గాని సమయం లేదు కనుక ఆ వివరాలలోనిః ఇప్పుడు వెళ్ళటం లేదు. వారు కొంతమంది అరాచక వ్యక్తులను కట్టుకొని కుట్రచేసి జనతా కార్యకర్తలపై దాడి చేసి ఒక కార్యకర్తను చేయి నరికితే ఆ కార్యకర్తచేయి లేకుండా కుంటివాడుగా ఎన జిల్లా చుట్టూ తిరుగుతున్నాడు. ఇది మన రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలను ప్రతిఘటించే ప్రయత్నం. దానిపై దర్యాప్తు జరపవలసిందని మేము ఫిర్యాదు చేసా ఇంతవరకూ దర్యాప్తు జరపలేదు. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి, పురుషోత్తం కొంతమంది ఈ కుట్రకు కారకులు అయినారని ఇంతవరకూ అరెస్టు చేయలేదు. బంగిద్దని ప్రజలు పట్టుకొని అప్పగించినా వా పై సరైన చర్య తీసుకోలేదు. ఇందిరాగాంధీ అరెస్టు అయిన రోజున జార్జి రెడ్డిగూడెం మొదలైన ఓడు గ్రామాలలో మార్క్సిస్ట్ పార్టీ వారిని, ఏక సరి పట్టుకోటానికి ప్రయత్నం చేశారు. అప్పటి గ్రామంలో పోలీసులు మా పార్టీ కార్యకర్తలను పట్టుకొని రోడ్డుమీద కొట్టి వారి మీద లేని పోలీసు కట్టు కథలు అల్లారు. సి.పి.ఎమ్ వారు పోలీసు స్టేషన్ పై దాడి చేయబోతున్నారు అని కథ అల్లి రిజర్వుపోలీసు వ్యూహ తీసుకువచ్చి 500 మందిని అరెస్టు చేసి తీసుకువెళ్ళారు చివరకు మేము ఎంతగానో గొడవ చేయగా వదిలిపెట్టారు. లా అండ్ ఆర్డర్ కాపాడవలసిన పోలీసులే భూస్వాములకు అని లా అండ్ ఆర్డర్ ను చెకగొడుతున్నారు ఏ నమస్కరణ వారు పరిష్కరించడం లేదు.

ఇక, హాస్టల్స్ విషయం చూస్తే చాలా మోరంగా ఛాంబల్ అయినట్లు స్పష్టంగా కన్పిస్తున్నది. మా జిల్లాలో 2 వేల ధరఖాస్తులు వున్నాయి, 2 వేల మందికి నీట్లు కావాలంటే జిల్లా అధికారులు చెప్పించమీటంటే ఇదివరకు 150 నీట్లు మాజీమే వున్నాయి, ఇప్పుడు ఇంకో 50 పై పెంచాము అని చెప్పి వాటిని కూడా కులాలు వాడీ విడదీసి, మెరిట్ ప్రకారం అని విడదీసి ఇస్తున్నారు వాస్తవంగా ఎవరు లంచాలు పెట్టగలుగుతున్నారో వారి పిల్లలకే నీట్లు దొరుకుతున్నాయి నీట్లు దొరకని వారు, లంచాలు ఇవ్వటం వారు ప్రభుత్వాన్ని తిడుతూ బజార్ల వెంట తిరుగుతున్నారు. వదవ తరగతి, ఇంటర్ మీడియట్ చదివే పిల్లలు ఆందోళన చేస్తున్నారు.

ఇక బస్సుల విషయం చూస్తే ప్రతి గ్రామానికి బస్సులు వేస్తామని చెప్పారు. కొన్ని వార్తలను బట్టి చూస్తే ముఖ్యమంత్రిగారి నియోజక వర్గానికి ఎక్కువ న్యాయం జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది నేను వేవర్ల వార్తల బట్టి చెబుతున్నాను కాని నా దగ్గర సాక్ష్యాధారాలు లేవు. నా నియోజకవర్గంలో మాత్రం బస్సులు లేవు ఎం ఎల్ ఏ ల చేతుల మీదుగా కూడా ప్రారంభోత్సవం చేయించారు. నా చేత కూడా చేయించారు అడవుల అనే గ్రామానికి బస్సు వేస్తామన్నారు ఒక కిలో మీటరు దూరానికి బస్సు ఎందుకు, ఇంటిరియల్ ప్రాంతాలకు పది,

ఈనాడు భారతదేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలలో 3 విన పార్టీల ప్రభుత్వాలు పరిపాలిస్తున్నాయి. కేంద్రంలోని పార్టీ పరిపాలన చేస్తున్నది. అందువలననే సేదు

1-10 p m

దేశములో ప్రజలకు విమర్శలూ కూడా ప్రవాహంగా ప్రవహిస్తున్నాయి అందుకే మొత్తం దేశంలోని పరిస్థితులను మనం అర్థం చేసుకోవాలి, అందు వల్ల కొన్ని రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వాలు డిఫెన్స్ చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితిలోనూ, కొన్ని రాష్ట్రాలలో అఫెన్సుగానూ వుంటున్నవి గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో కొన్ని మార్పులు, కొన్ని సంస్కరణలు సూచించారు, నీటి పారుదల మూలాధారం అర్థింపడంబట్టి లేకుండా పోవడాని రక్షించలేకనేది యధార్థము ఈ అర్థిక పరిస్థితి ఎవరి చేతిలో వున్నదో తెలుసుకోవాలి అందుకని ఏదైనా పైనాన్స్ కమిషను వారికి మనము కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేశాము. వారు చాలావరకు చేశారు గవర్నరుగారు ప్రసంగములో మొదటి పేజీలో వారు అనుకున్న మెరకు సాధించలేకపోయామని, ఒప్పుకున్నారు, ప్రశంసించడంతో పాటు విమర్శించడం కూడా జరిగింది ప్రశంస చేసే విమర్శ గొప్పది అది శక్తి యొక్క గొప్పతనాన్ని బట్టి వుంటుంది. గౌరవనీయులను కోరేది-కావాలి ఆంధ్రదేశము లో ఏ కుటుంబం ఏ కుటుంబం విజృంభిస్తున్నాయనేది భారతదేశము మొత్తముగా దృష్టిలో పెట్టుకుని చూస్తే పేదవారిమీద భాగ్యం వున్న విజృంభిస్తున్నారనేది అనుగాహన అవుతుంది. ఇంద్రాకు భూస్వాముల గురించి అవిడ గారు చెప్పారు అతివాదపక్షములో వున్న మహానాయకుడు రైతుల గురించి మాత్రం మాట్లాడారు, రైతుల గురించి మాట్లాడకపోయినా ముందు కలిగినది

(శ్రీ పూల సుబ్బయ్యగారు మాట్లాడడానికి లేచి నిలబడిరి)

శ్రీ శి రామచంద్రరాజు — నేను చెప్పిన దానిని వారు చెప్పబోతున్నారు ఇప్పుడున్న మనస్థితి, రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధిపరచాలి కాంక్షిస్తున్నాను మేము విరోధము కాదు అందరకు తెలుసు. వరదలు వచ్చినవి, మా నాయకులు, ప్రతిపక్ష నాయకులు కలిసి విమోచనములో వెళ్ళి పరిశీలన చేశారు పేదవారికి సేవలని సహాయ సహకారాలు గురించి లిప్టు వాసి ప్రకటించారు. అమలు జరిగేదగ్గరి యత్రాంగ లోపం వుంది దానిని ఎదుర్కోవలసివస్తున్నది. మా కొల్లేటి ప్రాంత లో 25 గ్రామాలు ముని పోయిన ప్రజల ప్రతినిధిని నేను. పూర్వకాలములో రూపు రెగ్గులేవన్న అని పేదవారికి సహాయం జరగకుండా అనేక మేకులను బిగించారు నేను యిప్పుడు ఒక్కొక్క మేకునే పూడదీస్తున్నాను. గొప్పవారు అని చెప్పుకొనేవారిలోనే యీ మేకులు దిగొట్టిన వారు వున్నారు నీవు జీవితములో వట్టిపూర్తి నేనుకని మంత్రిగా వుండి యిక్కడ నుండి పాత వరకు లక్షలు ఖర్చుచెట్టి యీ నాడు మా ముఖ్యమంత్రిగారి విమర్శ చదవానికి హక్కులేదు. అటువంటి సన్యాసిలకు హక్కు వుంది అటువంటి తప్పు చేయని వారికి హక్కు వుంది. 90 సార్లు పర్యవేక్షించిన స్త్రీకి పతిప్రతి ధర్మము గురించి చెప్పే హక్కు లేదు తప్పు చేసే వారికి తప్పుల గురించి విమర్శించే హక్కు లేదు. అటువంటి మాతృలు రావాలి. ఇంకొక విచిత్రము సుందరయ్య గారి గురించి మీకు ఎవరికి తెలియనంత బాగా నాకు తెలుసు మేము ఒకచోట ఉన్నప్పుడు చూశాను. బ్రిటిష్ వాడి బూటు చెబ్బలకు గురియై భారతదేశానికి

రక్తాన్ని అర్పించి మహనీయుడు ఆయన. ఉడుతాభక్తిగా మేము చేయగలిగింది చేశాము. ఈ దేశాన్ని చూస్తే భారతం లుగుతుంది. ఈ దేశములో ఎన్నో రోజులు చూచినా యంత్రాంగముతో మార్పు రాకుండాపోతున్నది. మేము డ్రైనేజీ బోర్డు మీటింగులో వున్నప్పుడు మందరయ్యగారు ఆఫీసర్లను గంటన్నర సేపు వట్టుకొని ఉబ్బు లేకుండా ఏమీ చేయాలని అడిగారు, నేను ఏడవకేదీనాడు గుంటూరు నుండి మంతెనవారిపాలెం మీదుగా తిరిగి వస్తూ వుంటే ఆపు చేశారు. మందరయ్యగారు చెడగొట్టారట, నిజమేనా అని అడిగారు. తప్పు అటువంటి ప్రచారం చేయకూడదు అని చెప్పారు. మందరయ్య గారి లాంటి వ్యక్తి విషయం తెలుసుకోకుండా విమర్శించే ఆధోగతిలో వుండకూడదు. అలాంటి దేశానికి నష్టదాయకము ఏడవకేదీనాడు పొన్నూరువద్ద గేటు దాటవలసి వుంటే జీవులలో నుండి దిగి వున్నప్పుడు యిది జరిగినది.

ఇవాళ మా ప్రభుత్వం సీనుకొన్న గొప్ప నిర్ణయం గురించి చెబుతున్నాను. ఎన్నడూ లేనిది యీనాడు ప్రతిపక్ష నాయకులు లచ్చన్నగారికి కేబినెట్టు మెంబర్లకు రాంకు ఇచ్చి మీరు మేము ఎందరము చేయి చేయి కలిపి ముందుకు పోదామని పనులు సాగిద్దామని మా నాయకులు చేశారు. యంత్రాంగములో మార్పులు చేయాలి. తప్పులను సరిదిద్దాలి. మనలను ప్రజలు అడుగుతారు. ఈనాడు అన్ని పార్టీలు సోపలిజం కావాలని కోరాయి. భాగ్యవంతులను, భూస్వాములను ఎవరు కోరలేదు. జనతా పార్టీ కూడ భూస్వాములను కోరినట్లు నేను ఎక్కడ చూడలేదు. ఇండ్ల పరిస్థితి చూచినప్పుడు రోడ్డు ప్రక్కన స్మశానములో వుంటున్న దిక్కు మొక్కులేని ప్రజలకు అడలకొలిది యింట్లు ఇస్తున్నది యీ ప్రభుత్వం మీరు మాతో కలిసిరాండి, నిర్మించండి, అప్పుడు దేశము ప్రజాస్వామ్యం అవుతుంది. ప్రజాస్వామ్యం ఒకరి సొత్తు కాదు. దురదృష్టవశాత్తు యీనాడున్న పరిస్థితులలో దేశములో ప్రజాస్వామ్యం మ్యాచురిటి గాకుండా ఎంపిపోతున్నది. అందుకే కొత్త విధానముతో కొత్త మార్గములో ముందుకుపోవాలి, అని మా నాయకుడు, స్వంత పార్టీ మనిషి చేయాలన్నా కాదని, మందరయ్యగారిలాంటి వారిని డ్రైనేజీ బోర్డుకు చైర్మన్ గా వేశారు. ఇటువంటి పరిస్థితిని అవగాహన చేసుకోవాలి.

ఇక ధాన్యం ధర అది ఎవరి చేతిలో వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతిలో వుందా? అప్పటికి మా ప్రభుత్వం వారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు కోరారు; ధాన్యం ధరను పెంచమని. నేను పెంచను. పెంచినప్పుడు అని ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పిన మాటలు సత్తికలలో వచ్చాయి. అన్ని పార్టీలు కలిసి దేశాన్ని కాగు చేయాలి. ఆర్థిక మహావిప్లవం రావాలి. చచ్చి స్వర్గాన వున్న మన పెద్దలు మనలను చూచి నవ్వుతున్నారు. వీరు ఏమీ సాధించారని. విమర్శ వుండవలసిందే కాదనను అందరు కలిసికట్టుగా ముందుకు రావాలి. యంత్రాంగాన్ని సరిదిద్దాలి అని చెప్పాము. ఐ. ఎ. ఎస్. అఫీసర్లు కేంద్రానికి బాధ్యులు. రూల్సు, రెగ్యులేషన్లు అని మేము ఎన్నో అడవులు వదుతున్నాం. మేము చేసే పనులను అటంక

పరుస్తున్న దుష్టశక్తులు వున్నవి. వాటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రభుత్వము తీసుకుంటున్న కార్యక్రమాలను అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి (చిత్తూరు):—అధ్యక్షా, సత్యానికి దూరముగా వున్న గవర్నరుగారి ప్రసంగముతో నేను ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగములో ఆఖరున మన రాష్ట్రములో శాంతిభద్రతల గురించి యీ సభలో 320 క్రింద మోషను వచ్చింది. అందరు ఘట్టంగా చర్చించారు శాంతిభద్రతలకు ఎక్కడ వున్నవి? ఈ మధ్యన మదనపల్లిలో జరిగిన యిన్ని డెంటుల చిత్తూరు తిరుపతిలకు ప్రాకి మొత్తం జిల్లా అంతా విద్యార్థులలో ఆన్ రెస్ట్ ఏర్పడింది. తిరుపతిలో విద్యార్థుల స్ట్రైక్, చంద్రగిరిలో ఎజిటేషన్, చిత్తూరులో ఎజిటేషన్. శాంతిభద్రతలు ఎక్కడ వున్నవి? మన రాష్ట్రములో యిన్స్యూరెన్స్ వున్నవి. ఒక ఆర్డినెన్సు ప్రతి వెహికల్ ను యిన్స్యూర్ చేయాలని యిది బాగుంటుంది. ప్రజలకు నష్టము రాదు.

1-20 p.m.

ఇక వ్యవసాయదారుల నష్టాలు, బాధలు చెప్పలేనివిగా వున్నాయి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చెరుకు ధర ఫిక్స్ చేశారు. ఏ రాష్ట్రములో యింత కంటే ఎక్కువ యివ్వడం లేదు. కాని యిక్కడ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఫిక్స్ చేసిన రేటు కంటే తక్కువ ఖండసారికి యిస్తున్నారు. వారికి యిచ్చే రేటు ఎందుకు తగ్గించారని అడుగుతున్నాను. వరి పండిస్తే, ఆ ధాన్యం అమ్ముకోడానికి ఎఫ్. సి. ఐ. వారు కొన్ని సెంటర్లను తెరిచారు. చిత్తూరు జిల్లాలో వుడ్ కాన్సొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియావారు ధాన్యమును ఎక్కువగా పర్చేజి చేయడం లేదు. అచ్చట ధాన్యమును కాని బియ్యమునుకాని రైతులు అమ్ముకొనుటకు చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఘగర్ కేసును బెల్లం ఆడుకోవలసిన పరిస్థితులలో లై సెన్సు తీసుకోవాలి. ఆ లై సెన్సు కోసం రైతులు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. ఆ అవస్థలు ప్రభుత్వానికి తెలియవు. రెండు, మూడు జిల్లాలకు ఘగర్ కేస్ ఇనస్పెక్టరు ఉంటాడు. ఆ 2, 3 జిల్లాలలో ఘగర్ కేస్ క్రమింగుకు లై సెన్సు అతను మంజూరు చేయాలి. ఆ లై సెన్సుల కోసం రైతు అతని దగ్గరకు వెళ్ళాలి. ఆ లై సెన్సులు తీసుకోవాలి అంటే ఘగర్ ఫ్యాక్టరీ షేర్ హోల్డరు కాదని చెప్పుకొనడంలో రైతులు ఎన్నో బాధలకు గురి అవుతున్నారు. తమవాత ఎల్క్విసిటీ డిపార్టుమెంటువారి దగ్గరకు వెళ్ళాలి. ఈ విధంగా వ్యవసాయదారులు ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. ప్రభుత్వం వీటిని గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత ఫెర్టిలైజర్లు, పెస్టిసైడ్లు గురించి మనవిచేస్తాను. ఈనాడు పెస్టిసైడ్లును రైతులు బాకులో కొంటున్నారు. 100 రూ.లు విలువ చేసేవి 250 రూపాయలు ఇచ్చి కొనవలసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అటువంటి అవస్థలు రైతులకు ఉన్నాయి. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో రైతుల గురించి శ్రద్ధ తీసుకుంటామని ఎక్కడ చెప్పబడలేదు. ప్రతిపక్షాలు, ప్రభుత్వం కలిసి పనిచేస్తే కూలంకషంగా ఎన్నో విషయాలు చర్చించి ఎన్నో అభ్యుదయ పనులు చేయవచ్చునని అన్నారు. ఈ

సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారి మాటలు నీటి మూటలని మనవిచేస్తున్నాను. గాగ్గి మ గాగ్గిమానికి బస్లు వేస్తామని అన్నారు. వద్దని మేము అనడం లేదు. తప్పకుండా కావాలి. కాని ఎక్కడ చేస్తున్నారు, ఏ గాగ్గిమానికి కావాలి అంతే చేస్తున్నారా? పోయివేటు బస్లు ఉన్న రోజులలో పోతి సంవత్సరం కొత్త రూట్లు ఇచ్చేవారు. ఆర్.టి.సి. వారు ఆ రూట్లను తీసుకొన్న రోజునుంచి తీసుకొన్న రూట్లు నడుపకుండా తగ్గించి ఒక బస్ను రెండు రూట్లలో నడిపే పరిస్థితులు ఉన్నాయి కొత్త బస్లు ఎక్కడినుంచి నడుపుతారో అర్థం కావడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు చిత్తూరు జిల్లాకు సంఙ్కించినప్పుడు ఒక పోలీసు చేసారు. దానికి మేమంతా సంతోషించాము తెలంగాణాలో మైనర్ ఇరిగేషన్ ట్యాంకు క్రింద 100 ఎకరాలపైన ఉంటే పి.డబ్ల్యు.డి తీసుకొంటున్నది. రాయలసీమలో 200 ఎకరాలకు పైన ఉంటే పి.డబ్ల్యు.డి తీసుకొంటున్నది కాబట్టి తెలంగాణాలో ఉన్నట్లు చేయమని చెబితే తెలంగాణాలో ఒక షెడ్యూల్ ఉండకుండా రాయలసీమలో కూడా 100 ఎకరాలకు పైన ఉంటే పి.డబ్ల్యు.డి తీసుకునేట్లు చూస్తామని చెప్పారు. చాలా సంతోషించాము. దాదాపుగా 5 మాసాలనుంచి చూస్తున్నాము. కాని ఇప్పుడు తెలంగాణాలో కూడా 100 ఎకరాల నుండి 200 ఎకరాలకు ఎందుకు చేయకూడదని ఆలోచిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కాబట్టి ఇటువంటి మాటలు, చేతలు ఉంటే మనం ఎంతవరకు అభివృద్ధి సాధిస్తామో ఒకసారి ప్రభుత్వాన్ని ఆలోచించ మని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం వారి మాటలు నమ్మి ఎంతవరకు ముందుకు పోగలమని మనవిచేస్తున్నాను. ఉదయం 7 గంటలకే ఆఫీసులు పెడతామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదివరలో ప్రకటించారు. అభ్యుదయ పార్కాలు పెడతామని కూడా వారు ప్రకటించారు. అవన్నీ చూసి రాష్ట్రంలో ఎన్నో అభ్యుదయకరమైన పనులు జరుగుతాయని అనుకున్నాము. కాని ఏమీ కావడం లేదు. పేద వానికి లక్ష ఇళ్లు కట్టిస్తామని, 2 లక్షల ఇళ్లు కట్టిస్తామని అంటున్నారు. ఇవన్నీ వినడానికి బాగానే ఉంది. ఇళ్లు స్థలాలు ఇవ్వడానికే డబ్బు లేనప్పుడు ఇన్ని ఇళ్లు ఎలాగ కట్టించి ఇస్తారో మాకు అర్థం కావడం లేదు. చిత్తూరు జిల్లాలో ఇళ్లు స్థలాల ఎక్విజిషన్కు ఎన్నో లక్షల రూపాయలు కావలసి ఉండగా లక్ష రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చారు. దానితో ఎన్ని గ్రామాలవారికి ఇవ్వగలుగుతారని ప్రశ్నిస్తున్నాను? వారికి ఇళ్లు ఏ విధంగా కట్టిస్తారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. మునిసిపాలిటీలకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయిస్తామని చెప్పారు. వారు ఏమీ అభ్యుదయ కార్యక్రమాలు చేస్తారో అర్థం కావడం లేదు. సహకార కాళామాఖ్యలైన శ్రీ అమరనాథరెడ్డిగారు చిత్తూరు బస్ స్టాండును పర్యటించి నవ్వుడు ముక్కుకు జేబు రుమాలు అడ్డు పెట్టుకొన్నారు. అక్కడ అటువంటి అన్యాయమైన మురికి పరిస్థితి ఉంది. దానిని ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేస్తారు? దాదాపు 10, 15 సంవత్సరాల నుంచి నివశించే వారికి ఈ రోజువరకు పట్టాలు ఇవ్వలేదు. అక్కడ మాస్టరు ప్లాను తయారు చేస్తున్నారు. చిత్తూరు జిల్లాలో కొండగుట్ట అని ఉంది. అక్కడకు 40 అడుగుల రోడ్డు వేస్తారట. దానికి అడ్డం వచ్చిన ఇళ్లు కొట్టి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేబడుతామని చెబుతున్నారు. అది సమంజసం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతి గ్రామంలోను క్రాగుటకు నీరు

సప్తయి చేస్తామని అంటున్నారు. చిత్తూరు పంచాయతీ సమితిలో 100 గ్రామాలకు డబ్బు కేటాయించి దాదాపు సంవత్సరం పైన అయింది. ఈ రోజుకు ఒక్క గ్రామానికి కూడా బోర్ వెల్ త్రవ్వించలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఏమి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేబడతారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఏ విధంగా తాగడానికి నీళ్ళు సప్తయి చేస్తారో అర్థం కావడం లేదు. మన రాష్ట్రంలో 58 పెర్సంటు గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ సప్తయి చేయడం జరిగిందని చెబుతున్నారు. దానివల్ల లాభం కంటే నష్టం ఎక్కువ ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మనం హ్యోమ్ లెట్సు విషయం మరచిపోతున్నాము. మెయిన్ విలేజీకి ఉన్న హ్యోమ్ లెట్సు ఎలక్ట్రిఫికేషను అయినవి కూడా చూసుకుంటే 30 పెర్సంటు కంటే ఎక్కువ కాదు. ఒక గ్రామంలో 50 వేల రూపాయలతో ట్రాన్స్ ఫారం పెట్టడం వద్దో 10 ఇళ్ళకు కనెక్షను ఇవ్వడం, 4, 5 రోడ్లకు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇవ్వడం, అంతటితో ఆ గ్రామం అయిందని ఇంకొక గ్రామానికి తరలిపోతున్నారు. మా జిల్లాలో 10, 15 హ్యోమ్ లెట్సు ఉన్న గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఆ గ్రామాలకు ఎలక్ట్రిసిటీ సౌకర్యం ఎప్పటికీ కలుగజేస్తారు? ఎప్పుడూ మెటరీయల్స్ కొరత అంటారు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఆ గ్రామాలకు ఎప్పటికీ ఎలక్ట్రిసిటీ సౌకర్యం కలుగజేస్తారో అర్థం కావడం లేదు. రైతులనుంచి ఎక్కువ డబ్బు వసూలు చేయడానికి ఎంతో కష్టపడి పని చేస్తున్నారు. 5, 6 మాసాలకు ఒకసారి బిల్లులు కలెక్టు చేసే పరిశీలన ఉందని అన్నారు. ఏవిధంగా రైతుకు ఇబ్బంది లేకుండా వసూలు చేయగలుగుతామనే ఆలోచన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను ఈ మధ్య ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ అనే ప్రోగ్రాం వచ్చింది, అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ప్లేట్ గవర్నమెంటుకు ఇచ్చి గ్రామంలోని కార్యక్రమాలు చేబట్టమని అన్నారు. దానితో పంచాయతీవారు పంచాయతీలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేబడుతున్నారు. కాని ఈ విషయంలో న్యాయమైన ఎలాట్ మెంట్ జరగడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను తెలంగాణాలో వీట్ ఎక్కువగా వాడతారు కనుక పోగ్గాిం బాగా ఒరుగుతున్నది. రాయలసీమలో వాడరు కనుక జరగడం లేదని అంటున్నారు. కాని మాకు రైన్ కాని వీట్ కాని ఏమి ఇచ్చినా దానితో పంచాయతీలో ఉండే పనులు చేస్తున్నాము. కాని మాకు కావలసినంత అలాట్ మెంటు ఇవ్వడం లేదు. రాష్ట్రంలో వైద్య సౌకర్యములు ఎక్కువ కలుగజేస్తామని అన్నారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం హాస్పిటల్స్ ఏవిధంగా పని చేస్తున్నాయో గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుసు. చిత్తూరు లోని హాస్పిటల్స్ ఏవిధంగా ఉన్నదీ మన మంత్రి గారికి బాగా తెలుసు. తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో ఉండే హాస్పిటల్స్ కు అయినా స్వంత భవనాలు నిర్మించి 30 బెడెడ్ హాస్పిటల్స్ పెట్టడం లేదు బంగారుపాలెంలో ఒక పనికొరని అద్దె భవనంలో హాస్పిటల్స్ ఉంది. అది తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ అయినా కూడా మోక్షం లేదు. దానికి ఒక స్వంత భవనం నిర్మించాలని మనవిచేస్తున్నాను ప్రాథమిక విద్యాసంస్థలను కొత్తగా చేబటారు. బాగానే ఉంది. కాని అక్కడ ఉన్న పాత బోర్డులను మార్తం

మార్చారు. పాఠశాలల్లో తీ. ప్రా. మి. ఉన్నతదశ పాఠశాలలు అని కొత్త బోర్డులు పెట్టుకున్నారు. ఉపాధ్యాయులు వారే, పిల్లలు వారే కొత్త ఎం. సి. సి. సి. మీ. తేవు అవి ఉదయం 6 వంతెననుంచి వని చెప్పింది అన్నారు. కాని అలాగ జరగకండా మామూలుగానే జరుగుతున్నాయి కనీస వచ్చే సంవత్సరం నుంచి అయినా ఏమైనా మార్పు చేస్తారా ప్రతి జిల్లా హైస్కూల్స్ లో ఒక మహిళా ఉపాధ్యక్షుని కాని చిత్తూరులో మాత్రం మహిళా డి. డి. ఉపాధ్యక్షుని లేదు. దానిని సీమల కొండలలో ఉంది అనంతపురంలో ఉంది, కర్నూలులో పోస్టు గ్రామ యేట్ బోర్డులు జరుగుతున్నాయి, కాని చిత్తూరులో అయినట్టిది ఏమీ లేదు. దానిని గురించి చర్చ ఉపాధ్యక్షుని వాని మనవిస్తున్నాను.

1-30 p m

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు : మనం రేపు ఉదయం 8-30 నిమిషములకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 A. M. on Tuesday, the 13th February, 1979).